

ליקוט

מענות קודש

~ ה'תשמ"ח ~

פתח דבר

לקראת יום הבהיר ראש חודש כסלו הבעל"ט –

הננו מוציאים לאור בזה ליקוט **"מענות קודש – ה'תשמ"ח"**, הכולל את מענות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א שכתבם במשך שנת ה'תשמ"ח.

*

"פון איין תורת נשיא דורנו גייט מען צו נאך א תורת נשיא דורנו" (שיחת ש"פ תזו"מ תנש"א – בלתי מוגה). כמה "חלקים" ישנם לתורת נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בין החלקים השונים בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א, "חלק" מיוחד ישנו, והוא: **"מענות קודש"**, הם אלפי המענות אשר כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א במענה להשואלים:

החל מהשנים הראשונות לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הנה לצד ה"אגרות" ששלח להפונים אליו, נענו רבים מהמכתבים ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בכתב יד קדשו על מכתב השואל, כאשר לאחר מכן נמסרים הדברים להנמען.

בעוד ובשנים הראשונות הי' זה באופן מצומצם (בעיקר – לאלו הנמצאים בסמיכות מקום), הנה ככל שעברו השנים הלך הדבר והתרחב יותר ויותר, עד שהי' לאופן העיקרי בו עונה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכותבים אליו.

על אף היותו של "חלק" זה בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א – חלק **עיקרי**, נדמה, כי חלק זה אין מוסבת תשומת הלב אליו ככל הדרוש.

טעם העיקרי לדבר הוא, ככל הנראה, כיון שמפוזרים מענות הקודש על פני כמה וכמה מקומות שונים, ועד עתה לא נמצא להם גואל שילקטם לפונדק אחד.

צורך זה באנו למלאות בליקוטים אלו. קדמו לליקוט שלפנינו **"ליקוט מענות קודש – תשמ"ט"**, **"ליקוט מענות קודש – תש"נ"**, **"ליקוט מענות קודש – תנש"א"**, ו**"ליקוט מענות קודש – תשנ"ב"**,

ובתכניתנו להוציא ליקוטים נוספים מסוג זה, להרוות צמאון אנ"ש והתמימים.

*

תודתנו נתונה לכל אלו שהואילו למסור את מענות הקודש שבידם לפרסום בליקוט זה, וזכות הרבים תלוי' בהם.

במיוחד תודתנו נתונה למערכת אפליקציית "מפתח" על עזרתם.

וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת מכל מי שיש בידו מענות קודש שטרם פורסמו, למוסרם לידי המערכת על מנת לפרסמם בליקוטים יבואו, ויהיו בזה ממצכי הרבים.

כתובת הדוא"ל של המערכת: likkutkatyak@gmail.com.

*

ויהי רצון שיחוס וירחם השי"ת עלינו, ונזכה להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א תיכף ומיד ממש, מלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לכל באי עולם, תיכף ומיד ממש.

מערכת "ליקוט כתבי יד קודש"

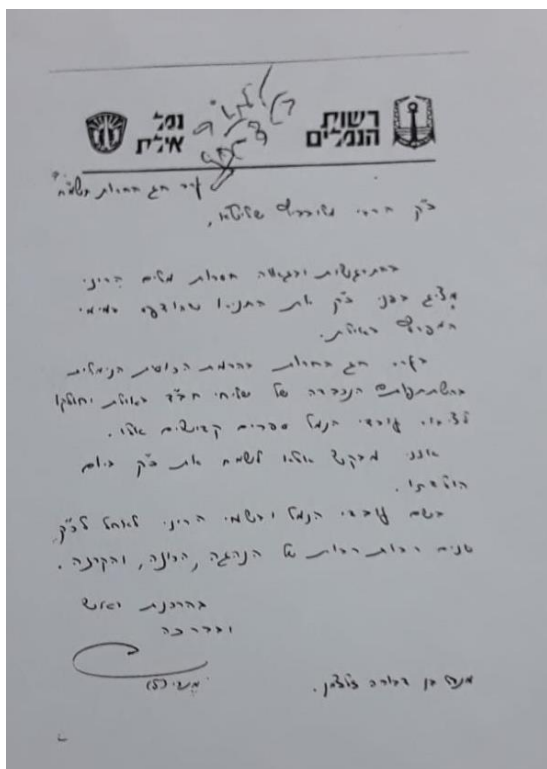
ערב יום הבהיר ראש חודש כסלו, ה'תש"פ
שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א
ברוקלין, נ.י.

צילומי כתי"ק

– פרסום ראשון –

אזת פדא

לקמון מענה יא

לקמון מענה קעד

כ"ט אדר א' תש"ח
 יום ג' אדר א' תש"ח
 חודש ניסן - חודש תשרי
 חודש תשרי - חודש אדר א'
 חודש אדר א' - חודש אדר ב'
 חודש אדר ב' - חודש אדר ג'
 חודש אדר ג' - חודש אדר ד'
 חודש אדר ד' - חודש אדר ה'
 חודש אדר ה' - חודש אדר ו'
 חודש אדר ו' - חודש אדר ז'
 חודש אדר ז' - חודש אדר ח'
 חודש אדר ח' - חודש אדר ט'
 חודש אדר ט' - חודש אדר י'
 חודש אדר י' - חודש אדר י"א
 חודש אדר י"א - חודש אדר י"ב
 חודש אדר י"ב - חודש אדר י"ג
 חודש אדר י"ג - חודש אדר י"ד
 חודש אדר י"ד - חודש אדר י"ה
 חודש אדר י"ה - חודש אדר י"ו
 חודש אדר י"ו - חודש אדר י"ז
 חודש אדר י"ז - חודש אדר י"ח
 חודש אדר י"ח - חודש אדר י"ט
 חודש אדר י"ט - חודש אדר כ'
 חודש אדר כ' - חודש אדר כ"א
 חודש אדר כ"א - חודש אדר כ"ב
 חודש אדר כ"ב - חודש אדר כ"ג
 חודש אדר כ"ג - חודש אדר כ"ד
 חודש אדר כ"ד - חודש אדר כ"ה
 חודש אדר כ"ה - חודש אדר כ"ו
 חודש אדר כ"ו - חודש אדר כ"ז
 חודש אדר כ"ז - חודש אדר כ"ח
 חודש אדר כ"ח - חודש אדר כ"ט

לקמן מענה קצה

חודש אדר א'
 חודש אדר ב'
 חודש אדר ג'
 חודש אדר ד'
 חודש אדר ה'
 חודש אדר ו'
 חודש אדר ז'
 חודש אדר ח'
 חודש אדר ט'
 חודש אדר י'
 חודש אדר י"א
 חודש אדר י"ב
 חודש אדר י"ג
 חודש אדר י"ד
 חודש אדר י"ה
 חודש אדר י"ו
 חודש אדר י"ז
 חודש אדר י"ח
 חודש אדר י"ט
 חודש אדר כ'
 חודש אדר כ"א
 חודש אדר כ"ב
 חודש אדר כ"ג
 חודש אדר כ"ד
 חודש אדר כ"ה
 חודש אדר כ"ו
 חודש אדר כ"ז
 חודש אדר כ"ח
 חודש אדר כ"ט

לקמן מענה רה

חודש אדר א'
 חודש אדר ב'
 חודש אדר ג'
 חודש אדר ד'
 חודש אדר ה'
 חודש אדר ו'
 חודש אדר ז'
 חודש אדר ח'
 חודש אדר ט'
 חודש אדר י'
 חודש אדר י"א
 חודש אדר י"ב
 חודש אדר י"ג
 חודש אדר י"ד
 חודש אדר י"ה
 חודש אדר י"ו
 חודש אדר י"ז
 חודש אדר י"ח
 חודש אדר י"ט
 חודש אדר כ'
 חודש אדר כ"א
 חודש אדר כ"ב
 חודש אדר כ"ג
 חודש אדר כ"ד
 חודש אדר כ"ה
 חודש אדר כ"ו
 חודש אדר כ"ז
 חודש אדר כ"ח
 חודש אדר כ"ט

לקמן מענה רמב

ב"ה, ז מנ"א, תשמ"ח.
 בארון קברתו. באה טיפא מתנת
 וזכרתי עיני

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בעוד כמה שבועות יוגמר אליה כתיבת הס"ח לע"נ
 הרבנית הצדקנית ע"ה ז"ל, בהנוגע לקביעת יום סיום
 הס"ח חשבנו אולי לעשות ביום סגולה דח"י אלול,
 או אפשר בכ"ב אלול, או בכ"ה אלול.

באם אפשר לקבל דעתו הקדושה באיזה יום כדאי
 יותר.

לליבל זאיאנץ

לקמן מענה רפה

דו יום ותן לי בקצת דיא
 קמץ אלה ה'טוה הינה
 סוף ע'עם יתן ופך
 (סוף מא' קד' - קצ'ע' קצ'ע' קצ'ע'
 ה' (ה' - סוף) ה' (ה' - סוף) ה' (ה' - סוף)

לקמן מענה רצה

יציאת לאיתנו זה אהבת חייך לפרט יסודי ה'טוה לא יציאתי.
 ד'ה'ע' ו'ה'ע'

לקמן מענה דש

מענות קודש - ה'תשמ"ח

א

[ד' תשרי, צום גדלי (נדחה)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב בקשר לעריכת כרכי אגרות-קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א: "סוכ"ס סיימתי עריכת הכרך הרביעי. ובקשר לכרך החמישי אני שואל שוב: אולי אפשר, שאלו המכתבים שנמסרים לי להדפיס אקבלם במילואם, כדי שאוכל לקבוע בעת העריכה איזה קטעים ואיזה שמות להשמיט. . . ואבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שאוכל לעמוד בכל הנ"ל ובהצלחה" (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' נג):

וגודל ת"ח ודבר בעתו וכו'

וא"צ לחכות על הגהתי כו' (שאינ הזמ"ג כלל)

כי הזמ"ג להוסיף בחזקתו שיו"ל דבר מתוקן וכו' (1)

וסימן בעיגול את מה שכתב "ובקשר לכרך החמישי אני שואל שוב", וכתב:

כבר עניתי (2)

ב

[ה' תשרי]

מענה לר' שאול משה אליטוב שכתב: "בנוגע למה שנתבאר במשיחות דיום ב' דר"ה ושבת שובה (הנחה בלה"ק אות ב') וז"ל: "ועד"ז בכל ר"ה שענינו תמליכוני עליכם היינו שבנ"י עם קרובו ויתירה מזה בנים אתם להוי' אלקיכם בדוגמת הבן שמציאותו היא מעצמות האב היינו שהם מציאות אחת עם הקב"ה – מכתירים את הקב"ה למלך...". צ"ב בזה: דבדא"ח מבואר שלא שייך מלוכה על בנים. ועפ"ז לכאורה מצד שבנ"י הם עם קרובו" מלי עוממות מובן ענין ההכתרה אבל מצד שבנ"י הם בנים להוי' צ"ב איך שייך ענין ההכתרה?" (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה יום הכיפורים תשמ"ח (גליון תיא). והעתקה, באדיבות הנמען ש"י):

ושם [הכתרה] ענין דעוד למעלה מזה

אלא שאז אין אפשריות כזו ואכ"מ

ג

[ו' תשרי]

מענה להמזכיר רח"ק שכתב: "כנס השלוחים דשנה זו יתקיים אי"ה כאן בימי שבת מברכים ראש חודש ובי' כסלו הבעל"ט. והנני שואל אם להזמין לכנס זה גם השלוחים שבמדינות אחרות, ואם כן, אם אחד ממדינה או אחד מעיר, או באופן אחר" (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ב' מרחשון תשס"ח):

[1] סימן קו מחיקה על התיבות "והנני שואל אם" וסימן בחץ את התיבות "להזמין לכנס זה גם השלוחים שבמדינות אחרות".

[2] סימן בעיגול את התיבות "אם אחד ממדינה או אחד מעיר, או באופן אחר", וכתב:

יחליטו המוזמנים

ד

[ו' תשרי]

מענה להנהלת נשי ובנות חב"ד באה"ק על ההזמנה לערב זכרון להרבנית הצדקנית מרת חנה ני"ע ("כפר חב"ד" גליון 304):

אזכיר על הציון להצלחה רבה בכל הנ"ל ולגמר חתימה טובה לכל אחת ואחת ולב"ב שיחיו.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 180 ש"ח השתתפות בקרנות חנ"ה].

ה

[ז' תשרי]

מענה לר' מנחם מענדל ראסקין שכתב שהוצע לו לעבוד אצל צעירי אגודת חב"ד דמאנטרעאל (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט):

אזכיר עה"צ להצלחה רבה ולבשו"ט.

ו

[תשרי]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת ליל ב' דחג הסוכות (מצילום כתי"ק – תשורה הולצמן ט"ו סיון תשע"ב):

[1] במכתבם כתבו: "בשיחת ליל ב' דסוכות, נתבאר ששמחה אמיתית קשורה עם חידוש, פנים חדשות, ומכיון שביו"ט שני לא רגיל שיתוספו פנים חדשות (משא"כ בחול-המועד, ועד"ז ביום השבת שאין צורך בפנים חדשות מכיון שהשבת עצמו הוא פנים חדשות), עכצ"ל שכאו"א נעשה בבחינת פנים חדשות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לכ"ע גם לדעת אלה דיו"ט לא הוי פ"ח (ע' השו"ע שם)

[2] במכתבם כתבו: "לכאורה מפורש בשו"ע (אה"ע ס"ב ס"ח) "דשבת וי"ט ראשון ושני הוי כפנים חדשות", היינו, שגם יו"ט שני הוא "פנים חדשות" כמו שבת? [גם: אולי יש להעיר מדברי הרמ"א שם (בנוגע לשבע ברכות בסעודה שלישית) "מטעם דרגילין לדרוש והדרשה הוי כפנים חדשות". ועד"ז בנדו"ד, שעצם אמירת השיחה הוי "פנים חדשות"]".

על תיבת "לכאורה", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כבר בא הזמן שמצ"ע יציינו הנ"ל

ע"פ בקשתי שיחפשו גם תירוץ

ז

[תשרי]

מענה על ההודעה ע"ד התועדות כינוס "הקהל" ביום ה' ח' תשרי ב-770 לאחר תפלת מעריב ("בית חיינו" (קבוצה תשמ"ז) גליון 17):

במכתבם כתבו: "ויה"ר שנכוין לדעת כ"ק אד"ש"י. כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "שנכוין", וכתב:

ושנבש"ט תכה"י, אזכיר עה"צ.

ח

[תשרי]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי שהכניס את המודעה המזמינה לסיום ספר טהרה והתחלת ספר נזיקין ברמב"ם שיתקיים ביום ש"ק א' דחול המועד סוכות בסוכה של 770 ("בית חיינו" (קבוצה תשמ"ח) גליון 4. והעתקת המזכיר, באדיבות הנמען שי):

אזכיר עה"צ**להצלחה מופלגה****ובהקלה.**

ט

[אור לכ"ז תשרי]

מענה לר' דוד ראסקין על הדו"ח מהאסיפה ע"ד "מבצע הקהל" שנערכה ב-770 אחר חלוקת "כוס של ברכה" מוצש"ק בראשית, ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

במכתבו כתב: "ובנוגע ליקח איש מיוחד שיתעסק בזה יש אצלינו בצאגו"ח כבר הצעה ע"ז ומחפשים מקורים ע"ז שיוכלו לשלם שכירות וההוצאות הכרוכים בזה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "שכירות", וכתב:

מחצה דהמשכורת יקבלו מהמז', ויה"ר שיהא ההמשך בהצלחה

אזכיר עה"צ

י

[אור לכ"ז תשרי]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב ע"ד המצב בישיבת תומכי תמימים (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

פנ"נ

יא

[כ"ז תשרי]

מענה לאי שכתב ע"ד רעיון הדפסת שו"ע אדמו"ר הזקן יחד עם שו"ע המחבר (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "להוציא את שו"ע אדמוה"ז ביחד עם השו"ע הגדול", וכתב:

לא כדאי

יב

[כ"ח תשרי]

מענה לרי דוד ראסקין על הדו"ח מ"כינוס תורה" שנערך באסרו חג שמח"ת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

נת' ות"ח

יג

[שלהי תשרי]

מענה ל"ועד סעודות שלמה" על הדו"ח מפעילותם במשך חודש תשרי ורשימת התורמים לחודש מרחשון ("בית חיינו" (קבוצה תשמ"ח) גליונות 1, 5):

וגדול הזכות וכו', אזכיר עה"צ.

יד

[שלהי תשרי]

מענה לאי התמימים מנהל סניף את"ה באי הישיבות באה"ק שכתב אשר זה מפריע לסדרי הישיבה ("בית חיינו" (הב') גליון 3):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "אשר זה מפריע להסדרים", וכתב:

א"כ יפסיק הפעולות, כמפורסם ההוראה בזה מאז. אזעה"צ.

טו

[שלהי תשרי]

מענה לא' התמימים שכתב ע"ד רצונו לעבור מאה"ק לחו"ל ללמוד ("בית חיינו" (הב') גליון 3):

ידוע בכהנ"ל כעצת הנהלת הישיבה בה למד באחרונה; בדהת"פ.

טז

[שלהי תשרי]

מענה על דו"ח מאסיפת "מטה הקהלי" שנערך לאחר חלוקת "כוס של ברכה" מוצש"ק בראשית (עלון "הקהלי" (תשרי תשע"ו) גליון טו):

ויה"ר שיהא ההמשך בהצלחה ובהוספה וכו'

יז

[תחלת תשמ"ח]

מענה לא' השלוחים באה"ק שכתב שלפי התרשמותו נתפס ענין "כרטיסי הקהלי" – שהורה כ"ק אדמו"ר שליט"א עליהם בהתועדות י"ג תשרי – כענין רוחני גרידא ולא כענין מעשי, ולכן מבקש שיזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א את ענין "כרטיסי הקהלי" פעם נוספת בהתועדות ("התקשרות" גליון ו):

באם אין זה מספיק גם פעם הג' לא תוסיף בזה.

יח

[ער"ח מרחשון]

מענה לר' גרשון דובער וזוגתו מרת חי' צבי' יעקבסאן שכתבו: "לזכות חנה בת חי' צבי' שנולדה לה בת בשעטומ"צ היום יום ג' כ"ז תשרי תשמ"ח" (מצילום כתי"ק – תשורה יעקבסאן י"ט סיון תשנ"ט):

ויגדלוה הורי' שי' לתחומע"ט וירונו ממנה [גרשון דובער בן פריידא, חי' צבי' בת ליובא אלטע טייבל] **נח"ר וכו'**

יט

[ער"ח מרחשון]

מענה לרי טובי בלוי שכתב ע"ד נחיתת מטוס "אל על" חזרה בשדה התעופה "קנדי" בשל תקלה טכנית, ועליו היו כו"כ מאנ"ש והתמימים "בית חיינו" (הב' גליון 3):

[1] על מה שכתב שחשבו לנסוע ביום ה' ובשל תקלה לא נסעו, כתב:

מעיקרא מאי קסבר

[2] על מה שכתב שנוסעים הם במוצש"ק, כתב:

אזכיר עה"צ

כ

[אדר"ח מרחשון]

מענה להגבאים דבית הכנסת ובית המדרש "770" שכתבו: "ויעקב הלך לדרכו וכו'. הנה יחד עם האמונה התפילה והקווי לגאולה שלימה בגילוי משיח צדקנו, הרי עולם כמנהגו נוהג ע"פ התורה בהתלבשות הטבע ומנהגיה. ת"ל ימי התפילה החגים וכו' ב"ה עברו בשלום ושמחה, אך כל הקהל הקדוש הזה כולם פה אחד שזה הי' ממש מעשי ניסים ורק המשכות כוחות וקדושה ע"י רבינו שליט"א באופן של למע' מדרך הטבע הוא שעמד לנו שהכל ב"ה עלה בשלום ושמחה וטוב לב. אך הרי אין סומכים על הנס והרי מוכרח להעשות כל מה שבאפשר שהמקום קדוש יהי מסוגל לקבל אורחים מקצוי עולם ובודאי הרבה יותר משנה זו אם יתאחר עוד ח"ו קיבוץ הגלויות. אשר ע"כ בדעתנו לקבוע אסיפת ראשי ועסקני הכלל של אנ"ש לערך של מנין אנשים. וברוב עם הדרת מלך לשית עצות איך ומה ושבאיזה דרך ואופן עלינו להגיש לזה הדבר. ובזה הננו לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצליח ולמצוא הדרך הישר והטוב אחרי ההצעות וישובי הדעת ברוב מתעסקי אנ"ש" (מצילום כתי"ק):

[1] סימן קו תחת התיבות "ראשי ועסקני".

[2] על מה שכתבו "וברוב עם הדרת מלך" – סימן קו מחיקה על התיבות "הדרת מלך", וכתב:

(וברוב עם) בכיו"ב – בלבול הדעות

[3] סימן בחץ התיבות "ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א".

כא

[ר"ח מרחשון]

מענה לר' שאול משה אליטוב שכתב ע"ד חבר שלו שנפגש עם בחורה למטרת שידוך, ויש לה ספיקות על זה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול חלק מהמכתב, וכתב:

תלוי לפי חוזק הרגש אזכיר עה"צ

כב

[ג' מרחשון]

מענה לר' יעקב יהודה אר"י ליב זאיאנץ שכתב בנוגע למבצע "הקהל" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

ונוגע ביותר כמדובר בארוכה אף שלא די כלל וק"ל.

אזכיר עה"צ

כג

[ג' מרחשון]

מענה לאי מאני"ש שכתב בנוגע למבצע "הקהל" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

וגדול הזכות וכו'

אזכיר עה"צ

כד

[תחלת מרחשון]

מענה להתי' יוסף יצחק חדקוב שכתב: "הנה בזה רשימה מהתמימים בישיבת תות"ל ליובאוויטש במאריסטאון, אשר למדו המאמר ד"ה השמים כסאי גוי משבת שעברה, שבת פי' נח תשמח, שקו"ט בע"פ, לנח"ר לכ"ק אדמו"ר שליט"א" (מצילום כתי"ק):

נת' ות"ח כן יבשט תכה"י

כה

[תחלת מרחשון]

מענה לא' התמימים מאה"ק שהגיע לחצרות קדשנו לחודש תשרי ושאל האם להשאר כאן ללמוד בישיבה או לחזור לאה"ק ("בית חיינו" (קבוצה תשמ"ח) גליון 1):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "להשאר כאן ללמוד בישיבה", וכתב:

אזעה"צ.

כו

[תחלת מרחשון]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא על ההודעה ע"ד ה"דינר" שערך בארצה"ב לטובת מוסדות חב"ד בקרית גת שבניהולו ("בית חיינו" (קבוצה תשמ"ח) גליון 1):

הברכות מקרב ולב עמוק.

כז

[תחלת מרחשון]

מענה לכמה תמימים מתלמידי "קבוצה" תשמ"ז החוזרים לאה"ק שכתבו עד"ז במעטפה אחת ("בית חיינו" (קבוצה תשמ"ח) גליון 1):

על המעטפה כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזעה"צ.

כח

[תחלת מרחשון]

מענה לר' אלעזר חיים לפידות על בקשת ברכה בקשר למצב זוגתו הנמצאת בהריון (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי בו):

לזוגתו תחי':

תשתדל להפריש לצדקה לפני הדלקת הנרות בערב שבת וערב יום טוב,

והנקודה בזה, כיון שעת רצון הוא לקבלת בקשות נשי ובנות ישראל קודם קיום המצוה דהדלקת הנרות בערש"ק ועריו"ט צריך להרבות בברכות השי"ת בזה ע"י נתינת הצדקה

אזכיר עה"צ

כט

[ו' מרחשון]

מענה להרב גבריאל ציננער ("צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 231):

במכתבו שאל – בקשר עם "גודל הרעש אשר הרעיש כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות ענין הקהל" – האם כדאי שיכתוב בהקדמת ספרו "נטעי גבריאל" אשר השנה היא "שנת הקהל", וכמו שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א במכתב כללי דו' תשרי שכל השנה כולה נקראת על שם המצוה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

א) חשש שיעורר תמי' (יוהרא?) ללא תועלת, משא"כ אסיפות הקהל בד"ת.

במכתבו כתב – בנוגע למש"כ בדא"ח אשר ד' ימים שבין יום הכיפורים וחג הסוכות הן כנגד ד' אותיות שם הוי' – ציון לכמה ספרים עד"ז.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ב) ות"ח על המ"מ וההערה וכו'.

ל

[וי' מרחשון]

מענה לרי' יוסף יצחק הכהן גוטניק שכתב ע"ד תביעות גביר פלוני
(מהעתקה):

**כשמתחילים להכנע ללחץ בלתי צודק – אין לדבר גבול,
ולכן צודק בהחלטתו לא לותר אלא שימשיך בהשקו"ט
ובנתיים יעלו המחירים וכו'.**

לא

[יו"ד מרחשון]

מענה להמזכיר רשמ"מ סימפסון שכתב: "מוסג"פ עוד חבילה מהעתקות
מכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א משנת תשי"ב – כמובן, כמה מהם בלי שמות
– והסרת חלקים מכמה מכו' פרטים וכו'. ויה"ר שיהי' לרצון" (מצילום
כתי"ק – תשורה סימפסון ד' תמוז תשס"ח):

נת' ות"ח ת"ח

וכמובן שהם [לרצון]

למסור להררשדב"ל שי'

מהיר

לב

[יו"ד מרחשון]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שכתב בקשר ליציאתו לשליחות ביום
זה לארגנטינא: "מאחר שבעזה"י יבואו להתייעץ עמי בכמה ענינים,
ברצוני לשאול – איך אדע לכוון לרצונו של כ"ק שליט"א בכל הפרטים?
(י'בית חיינו" (קבוצה תשמ"ח) גליון 1. תשורה בוגלר ז' אד"ש תשע"א.
העתקה, באדיבות הנמען שי):

כפשוט יכוון שיהי' כמבואר בשו"ע**בדהת"פ אזכיר עה"צ.**

לג

[יו"ד מרחשון]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב על דו"ח, בו כתב בין השאר שנסע עם ר' ישראל מאיר דיסקין לביקור בית אצל משפחת גיורגיי וקבעו בביתם 14 מזוזות, וכן כתב ע"ד "חזרה" על התועדויות כ"ק אדמו"ר שליט"א שערך לדוברי ספרדית (תשורה בוגלר ז' אד"ש תשע"א. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

נת' ות"ח ת"ח

אזכיר על הציון.

לד

[יו"ד מרחשון]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב בקשר לספר "תולדות חב"ד ברוסיה הסובייטית" שערך: "כששמעתי היום ברדיו על נאומו הארוך של גורבאצ'וב, על פשעיו הנוראים של סטלין ימ"ש, ואשר "צריכים לכתוב מחדש את ההסטוריה ולתקן המעוות" . . האם עתה הוא הזמן המתאים למסרו לדפוס" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' פג):

ח.

עדיין לא הגיע.

לה

[יו"ד מרחשון]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק בקשר לעניני עסקיו (מהעתקה):

כבעבר (1) לעזור לשקנו אצלו

(2) אפקויפן צוריק – קודם שיעלו המחירים – מה שמכר

אזכיר עה"צ לבשו"ט

בדהת"פ בלנביב"ח

כפשוט – פעולות ב"הקהל"

לו

[י"ג מרחשון]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" שכתבו: "עומדים אנו להו"ל בעזה"י הספר "יין מלכות" (בב' כרכים לערך 700 עמודים) – הכולל כל הביאורים ברמב"ם שנאמרו במהלך ההתוועדויות במשך ג' מחזורים הראשונים דלימוד הרמב"ם, כמבואר בפרטיות בהפתח דבר והמבוא המצוי"ב. הספר כבר מעומד (לאחרי הגה"ה) ומוכן לדפוס. הספר יו"ל ע"י סניף קה"ת באה"ק – כפי שנתדברנו עם הר"י שיחי קרינסקי. ומבקשים אנו את הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מצילום כתי"ק – ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 12):

[1] סימן שני קווים תחת התיבות "לאחרי הגה"ה".

[2] סימן בעיגול ובחץ התיבות "הסכמת וברכת".

לז

[מרחשון]

"צעטל" בכת"ק בקשר להגהת השיחות (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 205):

יברו סו"ס מי הם המו"ל השיחות וכו' בכותרות שונות ולשונות שונות

ויתדברו ביניהם (באמצעות הבד"צ וכיו"ב?) ע"ד סדר (קצת עכ"פ): מי יציע ע"ד 1) שאני אגיי, 2) הלהוסיף או לשנות 3) ועוד 4) לשלול שכאו"א מטף נשים ואנשים מו"ל וכו'

וכשאקבל מכ' ברור מהבד"צ בירור בכ"ז אדע הלענות על פני' בחתימה המצו"ב או הפניות שבכו"כ חתימות שונות (גם בתוכנם)

לח

[מרחשון]

מענה להשלוחה מרת חדוה סגל שכתבה בקשר לכינוס "הקהל" לנשות עפולה אה"ק שרוצה להקדים ולעשות זאת – במקום "מסיבת חנוכה", שבחנוכה נערכים מסיבות וכינוסים רבים כו' – בראש חודש כסלו, וביקשה הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א ("כפר חב"ד" גליון 308):

בנוגע לראש חודש כסלו כפשוט צ"ל בהתדברות במרכז נשי חב"ד בארה"ק. אזכיר על הציון.

לט

[מרחשון]

מענה לר' זושא ריבקין בקשר להכנסת הספר תורה לזכות כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית לבית הכנסת "בית מנחם" בכפר חב"ד ביום כ"ה מרחשון ("כפר חב"ד" גליון 308):

ויהא בשעה טובה ומוצלחת בכל. אזכיר על הציון.

מ

[מרחשון]

מענה להשליח ר' אהרן אליעזר צייטלין על ההודעה ע"ד שבת "הקהל" שנערכה בצפת עיה"ק לתלמידות מוסדות חב"ד מכל רחבי אה"ק שזכו לשהות בחודש תשרי בחצרות קדשנו ("כפר חב"ד" גליון 326):

ויהא בהצלחה רבה אזכיעה"צ.

מא

[מרחשון]

מענה לאחת שכתבה שנולד להם בן והאב התעקש לתת את השם "אברהם" היות ונולד בפרשת חיי שרה, וכך קרא לו בעת הברית-מילה; ואילו היא אינה רוצה בשם זה כיון שאינו כל כך מודרני ויפה (תשורה לעווענטאל י"ט אדר תשנ"ו. תשורה כהנא י"ד שבט תשע"ח):

?

האריך ימים ושנים טובות, הי' עשיר בכסף וכו', ומה רוצה עוד!?

אזכיר עה"צ

מב

[מרחשון]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" היו"ל עיי "צבאות השם" שהכניסו את שער העיתון דחודש כסלו. בציור שבשער נראה ילד מספר את הסיפור דחנוכה לבני משפחתו ומשחקים בסביבון וכו', ועל השולחן שבפינה מונחת מנורה (תשורה התועדות חסידיים מוצש"ק צו תשנ"ז, והעתקת המזכיר):

המנורה ה"ה לפרסומי ניסא ולא בפניה כו'!!

מג

[י"ז מרחשון]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי שכתב: "בעזה"יית ביום ו' דחנוכה, יום ב' פ' ויגש, אדר"ח טבת, הננו מתכווננים להקהיל זקנים וזקנות לביהכנ"ס וביהמ"ד של כ"ק אדמו"ר שליט"א ושיתפלו מנחה וכו' עם כ"ק אדמו"ר שליט"א. והננו מבקשים הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א, וברכתו הקדושה שיהא בהצלחה בכל" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען ש"י וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול ובחץ את התיבות: "הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א, וברכתו הקדושה שיהא בהצלחה בכל", וכתב:

אזכיר עה"צ

מד

[י"ט מרחשון]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לה"ועד להפצת שיחות" (מצילום כתי"ק – תשורה חאנין כ"ט כסלו תשס"ג):

הוצאה מיוחדת**דקוני' החלצו****בהשער בשוליים****שער הקהל****מעל"ד****מאה שנה . . שנים****להולדת כק אדמור (מהורש"ב) נע****עשרים במרחשוון****ה' כתרא – ה' תשמח**

מה

[אור לכ"ף מרחשון]

מענה להרב ברוך נאה על מכתבו בו הודה על סידור "תורה אור" שקיבל במתנה ע"י מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א, והעיר כמה הערות על הדקדוק שבסידור. וכן כתב ע"ד ספר "גמרא שלמה" על מסכת פסחים ח"ב שהכניס ("צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 2-231. "פרדס חבי"ד" גליון 16 ע' 24 ואילך. תשורה לוין י"ט אד"ר תשס"ה):

א) בעניני דקדוק הנ"ל – הנני משתמט מלעשות שינויים בהנהוג מזמן רב עד שיהי' ברור בהחלט והעיקר שנוגע לפועל. והלואי שידקדקו בנקודות גדולות – והמדובר בחטף ושבא וכיו"ב.

ומטעם הנ"ל – לא העירוני ע"ע.

ב) נהנתי במאד לכתבו שבא בבית (ולא בוא"ו) – שכן מפורש ובטעמא בכ"מ, ולא כהחדשים וכו'.

ולפלא שהרה"ח כו' וויינשטאק ע"ה שינה וכו'.

ג) ע"ד מצב בריאותו – כדעה אחידה דשני רופאים מומחים.

ד) שלא נענה על ח"ב וכו' – כי הי' ברור בעיני שתיכף אקבל המשך ועד – לסיום המסכת.

בכל אופן – גדולה החכמה והעבודה בהנ"ל וכו' ולאחרי סימונו מס' הנ"ל יתחיל ויסיים וכו' – כנוסח תפלות בני"י.

ה) להערתו בהרחמן בברהמ"ז שצ"ל עול הגויים ולא עול גלות: גם דעתי כן הוא.

ו) אזכיר עה"צ.

מו

[אור לכ"א מרחשון]

מענה לר' דוד ראסקין על הדו"ח מהתועדות חסידים בקשר לכ"ף מרחשון שנערך ע"י הנהלת ישיבת תו"ת המרכזית (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

נת' ות"ח ואזכיר עה"צ [שיהי' המשך טוב ומתוך הצלחה רבה וכו']
ובהוספה

מז

[כ"ג מרחשון]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שכתב – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה לב) – שבדק את התפילין דרש"י שלו ונמצאו כשרות, ושאל האם יש צורך לבדוק שוב התפילין (תשורה בוגלר ז' אד"ש תשע"א. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

אין צורך לבדוק עוה"פ התפילין.

מח

[כ"ג מרחשון]

מענה להשליח ר' נפתלי חיים הלוי לעווענטאל (תשורה קדנר ט"ו אלול תשע"ז):

1) לימוד מעשה מרכבה וכיו"ב באוניברסיטי וכיו"ב – בודאי שאין לזה מקום בשם חב"ד

2) המותר בכלל עפשו"ע – כהוראת הבי"ד הכי יר"ש שבעיר

3) ומכמה טעמים כדאי שיהי' פס"ד שלהם בכתב.

מט

[כ"ד מרחשון]

מענה לר' יעקב יהודה העכט על מכתבו בקשר ליום הולדתו. בתחלת מכתבו כתב: "היום יום הולדת שלי, ארבעה וששים שנה לאויוש"ט. די יארען לויפען!" (תשורה העכט ב' אדר תש"ע):

פ"נ נתקבל. מנהגי יום הולדת. "יארען לויפען" – זה עתה נדבר ע"ד בא בימים (למעליותא כפשוט) והאומנם אפשרי בריצה – אעה"צ.

נ

[כ"ו מרחשון]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב: "זכיתי מאז לקבל בשפה ברורה מכ"ק אדמו"ר זצוק"ל, נבג"מ, זיע"א שבו מודיע לי מהו השליחות שבשבילה ירדה נשמתו למטה, ורוצה אני רק שאמלא השליחות במלואה, וע"ז אני צריך ברכתו הק' של כ"ק אד"ש והכוחות שכ"ק אד"ש נותן לי. (אינני יודע אם כ"ק אד"ש ראה המכתב הזה, ולכן אני שולח לוטה פה צילום ממנו [אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"י ע' צו]). וזה המשך מהפתקא ששלחתי ביום ההולדת שלי" (תשורה העכט ב' אדר תש"ע):

וכדאי עפ"י שני טוב עין הוא יבורך ש(תוכנו?) יפרסמו בין השלוחים

אעה"צ

נא

[כ"ז מרחשון]

מענה לאי שכתב שמרגיש תחושת ריקנות ללא שליחות ("צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 232):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "שליחות", וכתב:

!?

הריני מרעיש ע"ד פעולות הקהל – האומנם לא הגיע אליו?

נב

[כ"ח מרחשון]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שכתב: "מכיון שהנני מכהן כמשפיע בישיבת חב"ד בארגנטינה, ברצוני לשאול בעניין ההברה – משפיע יש לו להראות דוגמא חז' לתלמידים שכל הפרטים צ"ל כרצון והנהגת כ"ק שליט"א. לפועל הנני מתפלל בהברה ספרדית. וברצוני לשאול – האם משום הנ"ל יש לי לשנות ההברה" (תשורה אליטוב ט' תמוז תש"ע. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שלשה קווי מחיקה על השאלה האם יש לשנות ההברה, ועל מה שכתב "לפועל הנני מתפלל בהברה ספרדית" – כתב:

וימשיך כן

אזכיר עה"צ

נג

[לאחר ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח מרחשון]

"צעטל" בכתי"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א למזכירות בהמשך להתוועדות ש"פ תולדות בה דובר ע"ד מענקים להשלוחים (מצילום כתי"ק – תשורה לוי י"ט אד"ר תשס"ה):

המדובר ע"ד העזר ע"י מענק והלוואה – הי' מילתא בטעמא שהזמ"ג, וכפי שנתבאר בעת ההתוועדות והדיבור עד"ז:

היות שהשלוחים שי' הצליחו ומתוך עבודתם במסירות, ויצליחו בעז"ה עוד יותר ויותר

אבל מאידך גיסא – לחץ החובות פוגע במנוה"נ שלהם, ונוסף ע"ז – כמה מהם מוכרחים לתת מזמנם ומרצם לתשלום החובות (ובפרט אלה הנחוצים ביותר) – לכן יקבלו בעז"ה – ע"פ אישור רשמי של רואה חשבון רשמי (כי העזר הוא מכספי ציבור וקרנות שלן, ואין לקחתם אלא ע"פ שו"ע) – העזר הנ"ל.

ע"פ הנ"ל מובן שהמדובר הוא בשלוחים (ולא – במוסדות וכיו"ב) – בחובות ודעפיציט המבלבלים עתה (ולא באלה שלפני כמה שנים, או של קניית בנינים וכיו"ב).

וכיון שדורשים דוקא דיוק בפרטיות ודוקא ממני בעצמי וכו'

יגבילו החובות לשנות: ערב שמיטה, שמיטה, והקהל (עד סופה) – כשיגיע זמן החובות בפועל).

כשאי אפשר ע"י רואה חשבון – יתנו מכתב ע"י שני רבנים מאנשי"י – שאינם נוגעים בדבר – חתומים על ידם

בדיקת החשבונות – ע"י CPA בעל סוד

בספק: השליח פ' או לא – ע"י המשלח

בעוד ספקות – ע"י הב"ד דהשכונה.

לא על ידי

כ"ז – רק מה שמשלם בג' שנים הנ"ל

באם אין ממון – ימכרו סערטיפיקאַט, או שילוו ע"ח הסרטיפיקט נוסף על כסף המגביות

שליח שמנהל בית חב"ד או ישיבה וכיו"ב שייסדם – ה"ז בכלל פעולותיו.

שליח שאין לו ולמוסדותיו – אקאונט וכיו"ב – הרי בכל אופן צ"ל כ"ז (שאז יהי' מסודר). ויעשה זה עתה – ואפשר גם בבנק שלא דארצה"ב.

גם תשלומים דקאר ודירה, בית בכלל.

כ"ז – להחזירני לאחר ההעתק

מהיר

נד

[ר"ח כסלו]

מענה לחברי ועד אגודת חסידי חב"ד העולמית על דו"ח מאסיפתם, בו כתבו – בקשר לחזרת הספרים שנפדו למקומם ספריית אגודת חסידי חב"ד: "בשים לב להקהל הגדול שבאים מקרוב ומרחוק, מכל רחבי תבל, להשתתף בשמחתו הק', שמחת כולנו, דננו בהאפשרויות לסדר הרגע המאושרה, ובשים לב גם להתענינות הגדולה מצד העתונות וכיו", ופירטו את תכנית המעמד ("צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 3-232, והעתקת המזכיר):

וכיון שעתה יהי' בקיום ובמנוחת הנוה"ג וכו' – הסדר בזה שינתנו בלחש
וכהנ"ל בלחש, וק"ל.

אזכיר עה"צ.

נה

[ב' כסלו]

מענה להרב גבריאל ציננער ששאל – בקשר לספר "נטעי גבריאל" על הלכות ומנהגי נישואין שמו"ל – מדוע אין נהוג בחב"ד "מצוה טאנץ", למרות שהדבר נהוג בקהילות רבות, ובס' "דרך פיקודיך" (מל"ית לה, חלק הדיבור, אות יד) איתא ש"התירו רק לרקד לפני הכלה לחבבה על בעלה, וגם טעם כמוס יש בדבר בגנזי הנסתרות לה' אלוקינו", וכן בס' "תולדות לוי יצחק" מסופר אשר הרה"ג הרה"ח הרב מאיר שלמה הלוי ינובסקי ז"ל רקד "מצוה טאנץ" עם בתו הרבנית הצדקנית מרת חנה נייע ע"פ בקשת הרה"ג הרה"ח הרב לוי יצחק ז"ל, בעת השמחה בדנייפרופטרובסק ביום נישואי כ"ק אדמו"ר שליטי"א (לקו"ש חל"ד ע' 291. "כפר חב"ד" גליון 979):

על שאלתו מדוע אינו נהוג בחב"ד, כתב:

1) א"כ אף שצ"ל טעם הדבר, אבל למעשה – אין נפק"מ.

על הסיפור שהביא ע"ד הרב מאיר שלמה הלוי ינובסקי ז"ל, כתב :

(2) לא שמעתי בכ"ז – אבל הרואה בפר"מ למה נשתלשלו בימינו אלה בפועל בכו"כ חתונות – רואה הטעם.

על מה שהביא מסי "דרך פיקודיך", כתב :

(3) גבוה מזה מפורש בתורתנו הנצחית בנוגע למצבה החביבה בימי האבות (ועד"ז אבותינו כפשוטם) ובכ"ז אמחז"ל כו'.

על מה שכתב ע"ד נישואי בתו, כתב :

(4) אין עניני למעט בשמחות בני"י – ושייך לרבנים מארי דאתרי. אזכיר עה"צ.

נו

[ב' כסלו]

מענה לתלמידי ישיבת אחי תמימים ראשון לציון שכתבו : "אנו תלמידי ישיבה קטנה אחי תמימים בראשון לציון הח"מ, קבלנו ע"ע החלטות טובות בקשר ליום הבהיר ר"ח כסלו, וימי דידן נצח, ע"מ לקיימם בפועל בל"נ עד ליום הבהיר יו"ד שבט הבעל"ט, ויה"ר שנזכה לגרום נח"ר לכ"ק אדמו"ר שליט"א תמכה"י. ההחלטות הן : א. ל"ב פרקי תניא בע"פ. ב. י"ב פרקי תניא בע"פ. ג. מאמר חסידות בע"פ. ד. 20 שיחות. ה. 20 דף גמ' לעיון בע"פ. ו. 50 דף גמ' לגירסא בע"פ. ז. 38 סימני הלכה בשו"ע אדה"ז. ח. לרשום 38 ילדי ישראל לס"ת. ט. לתת 38 מטבעות לצדקה בכל חודש. י. לספר סיפור חסידי בעת האכילה. בסמיכות לשם כל אחד מסומן ההחלטה שקיבל ע"ע"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (סי"י תמימים" ח"ח ע' 2-371. 395) :

[1] על מה שכתבו "ההחלטות הן", כתב :

השמטת בל"נ!!

[2] סימן את ההחלטה "א. ל"ב פרקי תניא בע"פ" וההחלטה "ד. 20 שיחות", וכתב :

בשביל תלמידי ישיבה אינו ענינם

[3] סימן את ההחלטות "ט. לתת 38 מטבעות לצדקה בכל חודש. י. לספר סיפור חסידי בעת האכילה", וכתב :

עד סוף כל הדורות!?

[4] על כללות הדו"ח, כתב:

אעה"צ.

נז

[גי' כסלו]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לויך – בצירוף לספר "דרך אמונה" לר' משה'ן גבאי, שבחר כ"ק אדמו"ר שליט"א מהספרים דספריית אגודת חסידי חב"ד שנפדו והובאו לאהל בעת שהות כ"ק אדמו"ר שליט"א שם ביום שני ב' כסלו (מצילום כתי"ק – קובץ "משפט הספרים – דידן נצח" ע' כ. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' פו):

בדפוס ירושלים (צילום ורשא) שינו והשמיטו

להדפיס מפדובא (למברג) באם אין דקושטא

להוסיף מ"מ בעיקר לזוהר ותקו"ז

נח

[גי' כסלו]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שכתב: "ע"ד אי' שגרם לי צער רב שלא יכלתי לדבר עמו ומכיון שזה שנת הקהל נגשתי לדבר עמו ונתתי לו נשיקה, וזה הי' מאד קשה עבורי..." (תשורה בוגלר ז' אד"ש תשע"א, והעתקה):

נת ותח כן יבש"ט לעת"ל ובהוספה כו'

אזכיר עה"צ

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שני דולר להמענה].

נט

[ג' כסלו]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב על שאלתו ב"קונטרס ר"ח כסלו תשמ"ח", שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לחלק לכאו"א מהשלוחים והשלוחות ביום ראשון יום הבהיר ר"ח כסלו: "בנוגע למה שנאמר בהמאמר שזכינו לקבל מכ"ק שליט"א אות ו' בסופה – וזלה"ק: "אלא שתהי' למעלה יותר – בית אלקים, בית (ודירה) לעצמותו ית"י. וצ"ל הביאור במה שאלקים קאי על עצמות, והרי מבואר בריבוי מקומות ששם הו"י הוא שם העצם, ובפרט שאח"כ נוחת לפרטים "והי' הו"י לי לאלקים". ומה הביאור במה שאלקים כאן קאי על העצמות?" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

ע"ד ויתן לך האלקים גו' שבברכת יצחק

ס

[ד' כסלו]

מענה לר' שלום דובער לוין (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע' פו-ז):

[1] במכתבו כתב: "מסרתי לדפוס את הספר "דרך אמונה" לר' מאיר ו' גבאי. את עריכת המ"מ מסרתי לר' אלכסנדר זיסל שי' פיקרסקי ור' אליהו שי' מטוסוב. מצו"ב עלי ההגהה של הספר. הסידור בדפוס הוא ע"פ דפוס פאדזה שכ"ג, שהוא מקור כל ההוצאות המצויות. אמנם נודע שכבר לפני"ז בשנת ש"כ נדפס הספר בקושטא, ע"פ שני דפים, השער וההקדמה, שתוארו בספרי הביבליוגרפיה, אך לא נודע ממנו עתה שום טופס".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "לא נודע ממנו עתה שום טופס", וכתב:

וגם מה נדפס בפועל, נוסף על ב' ע' הנ"ל.

ומהקדמת המו"ל דפדובה – ברור שלא נודע כלל שישנו, וגם לא להחיד"א וכיו"ב.

פשוט לומר שהי' קס"ד להו"ל כת"י ולא בא לפועל, מאשר לומר שהו"ל כו"ב טופסים וכולם נעלמו! וללא זכרון כלל!

[2] במכתבו כתב: "בקשר לההוראה להכין לו הקדמה. ניסיתי לעיין קצת מסביב לספר זה, ולעי"ע נראה הענין לא ברור: בהוצאת ברלין (ובהוצאת וורשא) נדפס בתחלתו "פ"י עשר ספירות ע"ד שו"ת" מהמקובל רבינו עזריאל רבו של הרמב"ן, שעליו בונה ר"מ ו' גבאי את ספרו דרך אמונה

ומרבה להעתיק ממנו. והפלא הוא שסגנון לשון השאלות בפירוש הנ"ל שוה כמעט ללשון שאלות ר' יוסף הלוי מאת ר"מ ׳ גבאי. והאיך זה יתכן שר' יוסף העתיק את כל השאלות מפירוש ר' עזריאל הנ"ל ושלח אותן בלשון אל ר"מ ׳ גבאי. וא"א לומר שכל השאלות האלו רשם ר"מ ׳ גבאי בעצמו (תחת השם של ר' יוסף הלוי), כדי להשיב עליהם את התשובות (כעין השאלות של תרומת הדשן), שהרי בלשון השאלה יש תוארים עצומים על המחבר, ואיך אפשר שיכתוב זה על עצמו?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

!! מובן בפשטות לגמרי – מה חסר לברור !!

בספר מובאים דברי ר' עזריאל בהקדמת ה"ל – שעפ"ז מובן שכל השאר הוא דהמחבר (או דמקור אחר שמציינו – ובפירוש).

ועל מה שכתב "וא"א לומר כו", כתב:

כי זהו היפך הפשוט לגמרי.

[3] סימן קו תחת התיבות שבמכתבו "האותיות רש"י ישנו בדפוס בנקל לאותיות מרובעות".

סא

[ד' כסלו]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "מצו"ב עלי ההגהה של המראי מקומות, ועדיין צריך להשלימם ולשכללם ולהגיהם, בעזה"י בשעות הקרובות. גם מצו"ב ההקדמה. ועדיין נשאר בספק אצלנו: א) האם להוסיף בסוף הספר את פי' ר' עזריאל. ב) האם לכתוב בהקדמה את פרשת הדבר שהביאה להדפסת הספר" (מצילום כתי"ק – קובץ "משפט הספרים – דידן נצח" ע' כ. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' פז):

[1] סימן בעיגול את התיבות "מצו"ב עלי ההגהה", וכתב:

ע"ע (לפני תפלת מנחה) לא הגיעו

[2] סימן קו מחיקה על מה שכתב: "א) האם להוסיף בסוף הספר את פי' ר' עזריאל. ב) האם לכתוב בהקדמה את פרשת הדבר שהביאה להדפסת הספר", וכתב:

לא

מהיר

סב

[תחלת כסלו]

מענה כללי-פרטי על דוחו"ת, ספרים ואיחולים שהוכנסו בתקופה זו (מצילום כתי"ק – תשורה זאנדהויז ר"ח שבט תשס"ח) [בין השאר: (1) להשליח ר' שמואל אזימאוו על דו"ח מהתועדות רבתי שערכו בפאריז בקשר ל"דידן נצח" (סי' "דידן נצח" ע' 130); (2) להשליח ר' שאול משה אליטוב שהכניס את קובץ "עיוני תורה" ח"ג שי"ל ע"י ישיבת חב"ד בארגנטינא, בצירוף ברכה בקשר ל"דידן נצח" (פתח דבר לקובץ "עיוני תורה" ח"ה. והעתקה, באדיבות הנמען שי'); (3) להשליח ר' שלום יעקב חזן על דו"ח מפעילות "צבאות השם", פגישת השלוחים אצל נשיא ברזיל ועוד (מהעתקת המזכיר, באדיבות הנמען שי')]:

נת' ות"ח

וכל המברך מתברך כו'

אזכיר עה"צ להצלחה רבה וכו' בכהנ"ל,

ולהמשך – ובהוספה – בכל השנה כולה – שנת הקהל כו'

סג

[תחלת כסלו]

מענה לא' התמימים שכתב: "אבקש סליחה ומחילה ותיקון מאת כ"ק אד"ש על היותי עומד ברחוב חוץ ל770 בעת צאת כ"ק אד"ש להאוהל ביום שני ב' כסליו ש.ז." (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 717):

חת"ת

סד

[תחלת כסלו]

מענה על פתק שצורף למאמר ד"ה אשר ברא דאור לי"ד כסלו תשל"ט, בו כתבו: "מצוי"ב ד"ה אשר ברא דאור לי"ד כסלו ה'תשל"ט (יובל החמשים) – להו"ל לקראת י"ד כסלו (התחלת שנת הששים) הבעל"ט" (מצילום כתי"ק – תשורה פולטורק ג' כסלו תשס"ה. ליקוט כתי"ק יום הבהיר י"ד כסלו ע' 1-30):

[להו"ל] בתאריך עש"ק [לקראת י"ד כסלו]

סה

[ועש"ק ויצא, ו' כסלו]

מענה לר' דוד ראסקין שהכניס את רשימת תלמידים השלוחים לישיבת תוו"ת אשען פארקוויי (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב שלום דוב בער שיי שוחאט וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ [ברכה להצלחה רבה וכו']

סו

[מוצש"ק ויצא, ז' כסלו]

מענה לר' רפאל נימוטין מלנינגרד שהגיע לביקור בחצרות קדשנו – על מכתבו שהכניס ע"פ בקשת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"י המזכיר רחמ"א חדקוב שיכתוב דו"ח ממה שקרה איתו במשך השנים, מאז שנתראו בפעם האחרונה בלנינגרד בשנת תרפ"ז, עד עכשיו שנת תשמ"ח. במכתבו הזכיר את פעולות "לשכת עזרת אחים"; ובין הדברים כתב: "און ווי דער מצב יעצט איז, אז אויב איינער ווערט עפעס וואס א טוער, און לערנט זיך אויס צי שחיטה, צי מילה א.ד.ג. פארט ער גלייך אוועק, און ביז מען לערנט אויס נאייע, איז דאס ניט קיין גרינגע זאך. און ווי דער מצב איז בהוה, איז דא א גרויסער מחסור אין כלי קודש" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שיי חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

ידבר בזה עמהם עוד הפעם וכן עם הנהלת שמיר

אזכיר עה"צ

סז

[ח' כסלו]

מענה לר' רפאל נימוטין מלנינגרד שהגיע לביקור בחצרות קדשנו, ושאל בקשר לניתוח שאמור לעבור: (א) האם לעשות את הניתוח, (ב) האם לעשות את הניתוח בארצה"ב בעיר ניו יארק, (ג) האם לעשות את הניתוח בבית הרפואה "מאונט סיני" אצל דר. וועבער (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שיי חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א אישר – (א) לעשות את הניתוח, (ב) לעשות את הניתוח בניו יארק, (ג) לעשות כפי הוראת דר. וועבער – וכתב:

אזכיר עה"צ

סח

[ט"ו כסלו]

מענה לר' שלום דובער לוינ (מצילום כתי"ק – פתח דבר לקובץ "כ"ף מנחם-
אב ששים שנה". סי' "יומן השליחות המיוחדת" ע' ג-ד):

[1] במכתבו כתב: "בין הביכלאך שהביא פרופ' א. י. כץ, יש ביכלאך שהיו
בספרית כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע. לדבריו הוא הביא אותם מלנינגרד,
וא"כ אפשר יש עוד ביכלאך מאוסף זה באותו מקום בלנינגרד. אמנם אני
מסופק אם יש לסמוך בזה על דברי כץ".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

האם בשביל זה לא יחפשו שם?!

[2] במכתבו כתב: "באגרות קודש אדמו"ר שליט"א נזכר שבימי המאסר
בשנת תרפ"ז בלנינגרד נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א את הביכלאך לכמה
מאנ"ש על מנת להחביאם עד יעבור זעם. האם ידוע שבאותה שעה הוחרמו
ביכלאך או חומר אחר מאוסף הכתי"ק?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרי הוחרזו תומ"י?!

כמפורסם לא [הוחרמו] כלל.

[3] במכתבו כתב: "ברשימות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע (יגדיל תורה חוב'
נד ע' רפח) מסופר שבעת החיפוש בי"ד סיון תרפ"ז "לא לקחו רק איזה
ניירו' שאין בהם שוה כללי". אמנם מסופר שם שקובץ מכתביו משנת
תרפ"א לוקח בעת החיפוש דקיץ הוא בעיר רוסטוב. האם כדאי להתעניין
גם בזה ולנסוע לשם כך לרוסטוב?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

איפוא יחפשו שם?!

[4] במכתבו כתב: "האם הוחרמו כתבי ורשימות אבי כ"ק אדמו"ר
שליט"א בעת המאסר בשנת תרצ"ט, והאם כדאי להתעניין בזה
בדניפרטרובסק?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על התיבות "האם הוחרמו כתבי
ורשימות אבי כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת המאסר בשנת" ותיבת "והאם",
סימן בחץ את התיבות "כדאי להתעניין בזה בדניפרטרובסק", וכתב:

בספריית אדמו"ר (שאני – אגו"ח היורש)

[5] על כללות המכתב, כתב :

יתענינו בכל השייך למטרת נסיעתם שה"ה רשמית עד"ז.

סט

[ט"ו כסלו]

מענה לר' יוסף ברוך הכהן פרידמאן שכתב: "מצו"ב: א) כתבה ע"ד תערוכת הספרים במוסקבא. ב) רשימה מספרים אשר בקטלוג של ספרי חסידות בספריית "לענין" במוסקבא. מהספרן שם (לספרי קודש), מר ארי' דגוביץ, שמעתי שלפי דעתו מדור הספרים אצליהם במוסקבא גדול יותר מזה שבבלינגרד" (מצילום כתי"ק – תשורה פרידמאן יו"ד סיון תשס"ט):

נת' ות"ח ת"ח

מהיר – למסור כ"ז למארגני הנסיעה לשם.

אולי כדאי שידברו עם [יוסף ברוך הכהן פרידמאן]

שבעים

[ט"ו כסלו]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שביקש ברכה לכח וביטחון להתגבר על כל הבעיות (מצילום כתי"ק – ריש סי' "שמחה ובטחון בה"י):

וה' ינהגו באופן שבדרך ממילא יתוסף בשמחתו כנתינת כח דנרות חנוכה דמוסיף מיום ליום

עא

[כסלו]

מענה להשליח ר' משה הערסאן על דו"ח מההכנות ל"דינר" של ישיבת תוו"ת דמאריסטאון, בו כתב ע"ד א' הבעלי-בתים שרוצה בדוקא ובעקשנות להראות בעת ה"דינר" סרט וידאו של מסיבה שערך באה"ק, בה סיימו בניגון הידוע (סי' "והאר עינינו בתורתך" ע' רדע):

המוסד הוא מחלקה ובהמשך לתו"ת, שנתיסד ומתנהל ע"י שלוחי כ"ק מו"ח אדמו"ר ואביו – נבג"מ.

עפי"ז פשוט – שבכל הנ"ל צ"ל ע"פ רצונם (עפ"י השערה אמיתית ...) באם אינו יכול לשער – ישאל הנהלה המרכזית דתו"ת

עב

[כסלו]

מענה להשליח ר' משה הערסאן על דו"ח מה"דינר" למען ישיבת תו"ת דמאריסטאון (סי' "והאר עינינו בתורתך" ע' רדע):

נת' בעתו – והקודמיו – ות"ח ת"ח.

אזכיר עה"צ ויבשר טוב

עג

[כסלו]

מענה למרת אסתר שטרנברג על דו"ח "מבצע נש"ק" (סי' "בכל ביתי נאמן הוא" ע' 265):

אשרי חלקה וגדול זכותה וכו' ולכל אלו שחינכה באופן כזה ולכל אלו שמסייעים עתה בידה. אזכיר עוד הפעם על הציון.

עד

[כסלו]

מענה בקשר לדין ודברים בנוגע להו"ל ספר מסויים מתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת המזכיר):

כיון שהכל מעוררים ספקות ושאלות וכמנהגם אין מתדברים ביניהם לא בכלל ולא בפרט – יפסיקו הפעולות בכהנ"ל ויביא כהנ"ל להבד"צ שליט"א דהשכונה ויעשו כהוראתם

עה

[כסלו]

מענה לא' העסקנים בברית המועצות בנוגע לפתיחת מקוה בסמרקנד (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלווי' בו):

יהא בשטומ"צ

מצו"ב ב"פ ח"י \$ השתתפות

חילוף באופן חוקי

אזכיר עה"צ

עו

[כסלו]

מענה לא' העסקנים בברית המועצות שכתב ע"ד הפרעות וצרות וכו' שיש לו מעסקנים מחוגים אחרים (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

וה' יצליחו בהפלגה

יסיח דעתו מהם לגמרי

ולא יכנס עמהם בשקו"ט

כלל וכלל

עז

[י"ז כסלו]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית שכתבו: "הוספה על המנורות חנוכה של שנה העברה ע"י השתדלות של הרשמ"מ שי' בוטמאן, מסדרים מנורות חנוכה על וואשינגטאן בריטש, בלינקאלן טונעל, בהאלאנד טונעל, ויעזור השי"ת שתהי' כהנ"ל בהצלחה רבה וכו" (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב שלום דוב בער שי' שוחאט):

אזכיר עה"צ ש[יעזור השי"ת שתהי' כהנ"ל בהצלחה רבה וכו']

עח

[ח"י כסלו]

מענה להתי' אליעזר טורין שכתב: "הרב ברוך שיחי' לשם מהישיבה גדולה בסידיני אוסטרלי בקש ממני שאבוא לשם לתת שיעור בנגלה ובחסידות כל יום לתלמידים "המתחילים" ולעזור קצת בהשגחה חלק מהיום. ההנהלה דכאן הסכימה שאלמד שם באופן הנ"ל. וכ"ז עד חודש אדר הבע"ל. וברצוני לשאול את חו"ד הקי' של כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין ובאם כדאי

הנני לבקש ברכה להצלחה בזה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] סימן קו תחת התיבות "ההנהלה דכאן הסכימה שאלמד שם באופן הנ"ל. וכ"ז עד חודש אדר הבע"ל".

[2] סימן קו מחיקה על תיבת "ובאם" וסימן בעיגול ובחץ התיבות "כדאי הנני לבקש ברכה להצלחה בזה", וכתב:

בדהת"פ

אזכיר עה"צ

עט

[כ"ף כסלו]

מענה לר' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" שהכניס כרך כג של שיחות באנגלית (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שי' אבצן וזכות הרבים תלוי' בו):

נת' ות"ח ת"ח (והקודמיו) ודבר בעתו כ' כסלו אזכיר עה"צ.

פ

[כ"ה כסלו, א' דחנוכה]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב: "לאחרונה מופיעים בשטף מודעות שמד כאלו המצו"פ בעיתונות הנפוצים וגם על טלוויזי' מראים איך הנשואים בתערובת אחרי ריב בתחילה עושים שלום ביניהם ומסכימים לשתף אידם עם להבדיל חנוכה. פרסומת חצופה כזו בשטף גדול כזה אין לו תקדים, ועוד ידם נטווי' ר"ל. והנני מוכן ללחום נגד זה והנני לשאול אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א באם יש הצעה לתכנית או דרך ואופן מיוחד להתקיף את הנ"ל, שהיא מגפת שמד חדשה שאומרים על ע"ז ר"ל שזו יהדות" (תשורה העכט ב' אדר תש"ע):

יעשה ככל ההצעות שישנן

אזכיר עה"צ

פא

[כ"ו כסלו, ב' דחנוכה]

מענה לר' יהושע העכט שכתב ע"ד בחור יהודי המעורב בכת מסויים, ושאל האם להמשיך לדבר עמו בדרכי נועם או לארגן לחלצו מהכת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' יוסף יצחק ש"י אלפרוביץ וזכות הרבים תלוי' בו):

כעצת רב מורה הוראה בפועל

בדיקת התפילין דהנ"ל

(אפשר גם בלא ידיעתו ובלבד שתהיינה כשרות).

אזכיר עה"צ.

[וראה לקמן מענות קע, קעא, קעב, רכו].

פב

[ב' טבת, זאת חנוכה]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שכתב ע"ד עסקיו עם גביר פלוני (מהעתקה):

הזכרתיו עה"צ להצלחה ולבשו"ט

לא שערתי כלל שהוא מעורב וקשור ומסובך עד כ"כ עם (*)

ע"פ הנ"ל – אין מקום להוראה] To totally buy all of our shares held [by . .

ויתיעץ בידידים מבינים בנוגע (*) איך יתנהג בהנ"ל.

פג

[עש"ק ויגש, ד' טבת]

מענה להמזכיר רח"ק על מכתבו מיום "עש"ק חנוכה תשמ"ח" בו כתב: "מצו"ב דו"ח מכינוס השלוחים דשנה זו" (מצילום כתי"ק – תשורה קארן ג' ניסן תשע"ז):

נת' עש"ק ויגש ות"ח ת"ח.

בהתאם לסיימו (ממש) לשאול הועד ע"ד הבפוי"מ (כל זמן שהענין חס) ויה"ר שיבש"ט

מהיר

ת

פד

[עש"ק ויגש, ד' טבת]

מענה להמזכיר רח"ק שהכניס את קטעי העיתונים שנתקבלו לאחרונה (מצילום כתי"ק – תשורה ליפסקר ח"י סיון תשע"ג):

ראיתי ות"ח ת"ח

לצרף להקודמים

פה

[ו' טבת]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לויך בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ ויגש יום הבהיר ה' טבת ע"ד נתינת ספרים לספריית אגודת חסידי חב"ד (מצילום כתי"ק – ס' "ספריית ליובאוויטש" ע' קפה. קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע' קכה):

בהמשך להמדובר אתמול – שכפשוט הכוונה לבפוי"מ

וכיון שכו"כ יפנו בזה: בשילוח ס' וכיו"ב, או שאלות עד"ז וכו' ובסמיכות לפרסום המדובר –

מוכרח שימצא בהקדם איש מסודר ובעל מרץ (ועמלק"פ – שזה יחייב אותו) שלו ימסור ההתעסקות בפועל בכ"ז –

והוא "יעמוד ע"ג" לזרזו ולבחון הנעשה בפוי"מ, והיש צורך בשינויים בפעולתו וכיו"ב

כולל בהנ"ל – שילוח אישור קבלת הס' או מכ"ע (אף שהוזכר שלא יחכו ע"ז כי אין הזמ"ג וכו')

ולכן יתן לו נוסח האישור (בלה"ק ובאנג – למעט הטרחא – בגליון אחד)

כן צ"ל מכ' בקשה מהנהלת הספרי' – לשלחו להתאמים לזה – אולי בצירוף תוכן מקוצר מהמדובר בזה

או גם לפרסמו במכ"ע

כדאי שיהי' מקום מיוחד בהספרי' להתקבל בקשר להמדובר בהנל – אולי גם חותם שיוחתם בהס'

לשלול הבלבול בכהנ"ל ומבול השאלות – ההקדם בכ"ז ישובח

פו

[תחלת טבת]

מענה לר' שלום דובער לויך שהכניס מודעה בקשר לה"מבצע ספרים", הפותחת בתיבות: "בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחות הקדושה המצורפת בזה" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכו):

סגנון מיוחד לחסידי חב"ד ובגלוי וכו', ואין להם בעולמם אלא רצון א' – למלאות כפשוט.

ימצא מי שהוא שמשער עכ"פ [. .] מחוץ ל770 ויבקשו לעשות נוסח ואח"כ ימצא שני כיו"ב שיגיי' – מבלי שדוקא אני אגיי' ואתקן וכו' וכו'. וכן הר"ד.

ובהסברה להרושם (ואולי גם לעצמו) – שאין הכוונה פראווען חזרה – זה שיסייע לשילוח הס' ומכ"ע, ופשיטא שלא לזה שיעורר קושיות וכו'.

פז

[תחלת טבת]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב בהמשך להמענה שקיבל: "הריני מתנצל על שלא הבנתי נכון את הכוונה בהוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין המודעה וחלק מהשיחה. לאחר התייעצות עם כמה, ערכנו נוסח מפורט יותר, שלענ"ד מתאים לצאת לציבור הרחב" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכו-ז):

[1] על מה שנכתב במודעה ע"ד המשפט והנצחון, כתב:

יעורר מחדש את כל השקו"ט והזכרונות וכו'.

ותיקן בעצמו את נוסח המודעה (כאשר בתחלתה: "בקשר עם יו"ד שבת – יום הפטירה-ההסתלקות של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, נשיא אגודת

חסידי חב"ד – ליובאוויטש, ומייסד הספריי שלה, "ספריית אגודת חסידי חב"ד – ליובאוויטש", הננו פונים בזה . (").

[2] בסיום המודעה נכתב: "להקל על הרוצים לתרום לספריי זו ספרים שעדיין לא נמצאים בה – ישלחו לנו, ע"פ הכתובת שבתחלת המודעה, רשימה מהספרים שברצונם לתרום לספריה. אחרי הבדיקה נחזיר לשולח את הרשימה, שבה יסומנו כל הספרים שעדיין לא נמצאים בספריה, או שלא נמצאת בספריה – ההוצאה הזו של הספרים".

על זה כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

פשוט שסיום המודעה (ע"ד עריכת רשימות!!) יקל "טרחת" הספריי – כי הרוב "יתנער" מכ"ז לגמרי. אבל ידפיסו עכ"פ זה, וחסל כל השקו"ט.

פח

[ח' טבת]

מענה לר' שלום דובער לוי (מצילום כתי"ק – סי' "ספריית ליובאוויטש" עי' קפו. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" עי' קכו-ז):

[1] במכתבו כתב: "בשני הימים האלו נכנסו כ-20 איש מאנ"ש. וכל אחד הביא ספר אחד או שנים, או רשימת ספרים לבדוק. הם לא חיכו לאישור וגם כאן עדיין לא סודר מי שיתעסק בזה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרי כתב בעצמו ע"ד וילהעלם שי' – ומעלה שהוא בטח לא יצטרך ללימוד א"ב בהנ"ל

[2] במכתבו כתב: "לא ברור אצלי הכוונה מה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לעשות חותם שיוחתם בהספרים שיתקבלו עתה. האם הכוונה: לעשות חותם שיאמר בו "ספריית אגודת חסידי חב"ד, אהל יוסף יצחק ליובאוויטש" ולחתום בו הספרים המתקבלים?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "הכוונה", וכתב:

מטרתה – שיוכלו לשער תוצאות מבצע זה – ולכן עיקר החותם צ"ל "מבצע ספרים" וכיו"ב

פ ט

[תחלת טבת]

מענה לר' שלום דובער לויך שהכניס – בהמשך להמענה שקיבל – נוסח לחותמת עלי נכתב: "ספר זה נתרם כו"ו" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכז):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על הנוסח, וכתב:

מבצע ספרים

שנת תשמח – הקהל

צ

[תחלת טבת]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב: "ר"י וילהלם עבד עד עתה בספרית אגו"ח. . מאז כתב לי כ"ק אדמו"ר שליט"א שלא לאחד את שני הספריות. האם כדאי עתה להעביר את שני הספריות תחת הפיקוח שלי, ושמעתה יעבוד הר"י הנ"ל אצל המל"ח?" (מצילום כתי"ק – סי' ספריית ליובאוויטש" ע' קפז. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "המל"ח", וכתב:

[יעבוד הר"י הנ"ל אצל] אגו"ח

צ א

[תחלת טבת]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב: "מתוכן הדברים בהתוועדות היה נראה, שבמדה מוגבלת ירשו לאנשים לעיין בספרים שבספריה. לע"ע אין שום פנה שתוכל לשמש כחדר קריאה, מלבד החדר הקדמי שעומד בו הקטלוג, ושעד עתה שימש כחדר עבודה שלי. האם כדאי לקבעו כחדר עבודה של הספרן המקטלג וכחדר הקריאה של הספריה" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קלה):

א"כ יעכבו הנ"ל לע"ע. [במדה מוגבלת ירשו] במשך הזמן כשימצא פנה וכו'.

צב

[תחלת טבת]

מענה על הדו"ח מסעודת ההודאה ד"דידן נצח" שהתקיימה במוצש"ק
 ויגש יום הבהיר ה' טבת ב-770 ("בית חיינו" (קבוצה תשמ"ח) גליון 6):

נת' ות"ח ת"ח וביותר וכו'

אזכיר עה"צ

צג

[ט' טבת]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו בקשר להשליחות להחזרת ספרי
 וכתבי רבותינו נשיאינו הנמצאים בשבי' במוסקבא (מצילום כתי"ק – ס'
 "יומן השליחות המיוחדת" ע' ה):

[1] במכתבו כתב: "א) במוסקבה: להשתדל למצוא את ספריית כ"ק
 אדמו"ר מהורש"ב ני"ע, ובה כ-12.000 כרכים. הספריה הוחרמה בשנת
 תרפ"ד והונחה בארונות שבבית התפלה הנוצרי שעל יד ה"לענינסקי
 מוזי"י". ואף נערך שם קטלוג לספריה הזאת. עלינו לברר איזה חדר או בית
 שימש אז כבית תפלה נוצרי בבנין, או ליד בנין המוזיאום הנ"ל, ולבדוק
 אם הספרים עדיין שם, ע"פ רשימת הספרים שבידינו, וע"פ סימני כריכת
 הספרים שקבלתי בשעתו מרח"ל שי". אם לא ימצא שם, עלינו לבדוק ע"פ
 הקטלוג שלהם גם בשאר אוספי ה"מוזיאום" הנ"ל שע"ש לענין, וגם
 באוספי הספרים שב"ספריה" שע"ש לענין, אם יש שם הספרים
 שברשימתנו, ואם יש להכירם ע"פ הכריכה הנ"ל".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על התיבות "אם לא ימצא שם",
 וכתב:

בכל אופן [עלינו לבדוק ע"פ הקטלוג שלהם גם בשאר אוספי ה"מוזיאום"
 הנ"ל שע"ש לענין, וגם באוספי הספרים שב"ספריה" שע"ש לענין, אם יש
 שם הספרים שברשימתנו, ואם יש להכירם ע"פ הכריכה הנ"ל] **או ספרים**
שאוּלַי שייכים אף שאינם ברשימה בפשוט

[2] במכתבו כתב: "אם לא ימצא שום דבר מספרים אלו בשני הספריות
 הנ"ל שבמוסקבה, יש לברר ע"ז גם בקיוב ובמינסק, כדלקמן".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על מה שכתב "אם לא ימצא שום
 דבר מספרים אלו בשני הספריות הנ"ל שבמוסקבה", וכתב:

בכל אופן [יש לברר ע"ז גם בקיוב ובמינסק].

[3] במכתבו כתב: "ב) משם נוסעים ללנינגרד, לחפש בספרית סלטיקוב-שצדרין את "ארכיון שניאורסאהן" הנזכר במאמרה של סטרקובה. בתחלה יש להתקשר אליה (יש לי הכתובת והטלפון שלה) ולשאול אותה בזה. באם לא נמצאת, יש לבקש להרשות לנו לבדוק בעצמינו את הארכיונים אשר על יד אוסף פירקוביץ, אם אוכל להכיר כתבי-יד השייכים לחב"ד".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(כולל – לחסידי חבד: אבי הרב מעדליא וכו')

[4] במכתבו כתב: "אם יהיו לנו קשיים בחיפושם אלו בלנינגרד, נתקשר אל מר הנדל שי' דייטש, שיעזור לנו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על התיבות "אם יהיו לנו קשיים בחיפושם אלו בלנינגרד", וכתב:

בכל אופן [נתקשר אל מר הנדל שי' דייטש, שיעזור לנו].

[5] במכתבו כתב: "בעת החיפוש האלה שלי בספריית סלטיקוב-שצערין, יבדוק הר"נ שי' מינדל בארכיון הממשלה הצארית, אם יש למצוא את הניירות הקשורות למאסר כ"ק אדמו"ר האמצעי, ה"בד קודש" במקורו והשייך לזה. בזה דברנו בארוכה עם ר"ה דייטש הנ"ל, והבטיח את עזרתו בחיפוש".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[הניירות הקשורות למאסר כ"ק] **אדה"ז** [אדמו"ר האמצעי] **הצ"צ**

[6] במכתבו כתב שהמקום היחיד שאפשר לחפש בדנייפרופטרובסק הוא בספרי' הציבורית שם.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

! ? דהמכללה שם, וכיו"ב.

[7] בקשר לכמה ספיקות שכתב במכתבו האם והיכן לחפש – כתב:

הנחתו ע"פ הנ"ל – שבספק לעזבו שם !!

צד

[ועש"ק ויחי, י"א טבת]

מענה להרב שלום דובער ליפשיץ שכתב הצעות בענין הצורך לפעול עם הרבנים הספרדים באה"ק (סי' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 3-82):

ע"פ הידיעות החדשות וע"פ כל הנ"ל ראה הרשום לצעירי אגודת חב"ד.

בכל הנ"ל – כהתדברות עסקני חב"ד (וכפשוט הוא בתוכם) ביניהם.

אזכיר על הציון.

צה

[ט"ו טבת]

מענה לא' ששאל בענין בריאותי (תשורה כהנא י"ד שבט תשע"ח):

באם עוד רופא ייעץ כן אזכיר עה"צ.

צו

[טבת]

מענה בקשר לכינוס "הקהל" – כינוס תורה שנערך ע"י ישיבה גדולה מלבורן אוסטרליא ("כפר חב"ד" גליון 316):

ויהי רצון שיהא בהצלחה רבה, כולל המדובר בהתוועדות דש"ק ודקיימא סיהרא באשלמותא, אזכיר על הציון.

צז

[טבת]

מענה לישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק ("כפר חב"ד" גליון 347):

[. .] **ואזכיר על הציון שתהא פעולה נמשכת לכל הנ"ל, ועוד ועיקר להוספה בת"ת בדחילו ורחימו וכו'.**

צח

[טבת]

מענה להשליח ר' אברהם קארף שכתב ע"ד רעיון פתיחת "קליניק" עבור חולי סמים (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

מהי השייכות . . שלו עם קליניק!?

אזכיר עה"צ

צט

[י"ז טבת]

מענה בקשר להזמנה למלוה מלכה השנתית של צאצאי אדמו"ר הזקן המתקיים במוצש"ק וארא באולם "אהלי תורה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר על הציון להצלחה מופלגה וכו'

ק

[י"ז טבת]

מענה לר' דוד ראסקין ור' הלל דוד קרינסקי שכתבו ע"ד פרסום "סיום הרמב"ם העולמי" שיתקיים ביום א' כ"ז טבת – בשלטים ברחוב ובמודעות בעתונות (מהעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

נת' ות"ח ת"ח

קא

[כ"ף טבת]

מענה לר' שלום דובער לוינ' שכתב: "בהמשך לשיחה קדושה ביום הש"ק, שבה נזכר כמה פעמים גם ענין "החפצים" של רבותינו, הריני להעתיק בזה מרשימת זכרונות הר"י דזייקבסאן: אחרי אשר התכווננו לנסוע לגמרי מליובאוויטש, סדר ר' אליעזר קאפלאן, לסדר ענין החפצים שנשאר לחלקם ולהצניעם כמה שאפשר . . חפרנו במרתף בעומק והצנענו אותם שם . . כיון שנזכר אתמול ענין החפצים, אולי זוהי הוראה שצריך להתעניין

גם בזה?!" (מצילום כתי"ק – ס' "ספריית ליובאוויטש" ע' קסא. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קמ-א):

[1] על תאריך המכתב "יום א' כ' טבת ה'תשמח", כתב:

הילולא דהרמב"ם

[2] על מה שכתב: "אמנם כיון שנזכר אתמול ענין החפצים, אולי זוהי הוראה שצריך להתעניין גם בזה", כתב:

באם אין כלל חשש שתחליש בקשה זו תוקף בקשותיהם לבקר בשאר המקומות – כדאי [להתעניין]

קב

[כ"ב טבת]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית שהכניסו פרסומת בכותרת: With which of the following holidays does Purim have more in "common? A. Yom Kippur B. Halloween "אד"ש תשע"ט. והעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

הוגה!!!

האומנם לכהנ"ל שי' לא איכפת כלל ה"צירוף" ר"ל ר"ל דשני הנ"ל?

וכן להחותמים שי'?

פשוט שע' צריך להשמידם מן העולם

לאחרי שיבדילו ממנו מה שהקפידו להתחילו (למלאות ציווי ס' חסידים . . . ב"ב"ה

קג

[כ"ג טבת]

מענה למארגני "סיום הרמב"ם העולמי" על דו"ח מהמעמד (מהעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

במכתבם כתבו: "התחילו בשעה 1: 30 אחה"צ עד שעה 5: 00 לערך".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתבו "בשעה 1: 30", וכתב:

בטח יבררו ויודיעוני ות"ח מראש (1)

במכתבם כתבו: "השתתפו יותר מ-3000 אנשים נשים וטף . . . וב"ה שהי מסודר ובהצלחה גדולה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתבו "מ-3000" ומה שכתבו "בהצלחה גדולה", וכתב:

המתאים שניהם יחד? (2)

במכתבם כתבו: "הרב חיים גוטניק מאווסטרליע דיבר באיינגלית".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "דיבר באיינגלית", וכתב:

יבררו ויודיעוני ברור (3)

סימן בעיגול את שמות החותמים על הדו"ח, וכתב:

האחראים הם על הכתוב בחתימתם (4)**קד**

[כ"ז טבת]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן על דו"ח ממסיבת מלוה מלכה השנתית של צאצאי אדמו"ר הזקן ("כפר חב"ד" גליון 319. "בית משיח" גליון 81):

[1] נתקבל ות"ח והזכרתי על הציון להמשך והוספה בכל זה.

[2] בטח יכתוב דו"ח מסיום הרמב"ם, כי הגיעוני ידיעות סותרות.

קה

[שלהי טבת]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ יתרו תשמ"ח (גליון תכט)):

נענה בארוכה בהתוועדות דש"ק פ' וארא [.]

קו

[שלהי טבת]

מענה על דו"ח מההכנות לסיום הרמב"ם המרכזי באה"ק המתקיים בז' שבט בתל-אביב (כפר חב"ד" גליון 318):

אזכיר עה"צ להצלחה רבה וכו' ובאופן דהקהל דתש"מ ותש"מ לבשורות טובות.

קז

[שלהי טבת]

מענה להמארגנים מנין לאמירת תהלים ונתינת צדקה בכל ימות השבוע, בהמשך לשיחת ש"פ שמות ע"ד אמירת תהלים ונתינת צדקה לזירוז החזרת הספרים, כתבי יד וחפצים דצדיקי ונשיאי ישראל הנמצאים בשבי (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

וימלא ה' משאלותם לטובה

ת"ח על הבש"ט

אזכיר עה"צ

קח

[ער"ח שבט]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" שהכניסו את הספרים "יין מלכות" ב' כרכים – ביאורי כ"ק אדמו"ר שליט"א ברמב"ם (ריש סי' "יין מלכות" ח"א הוצאת קה"ת תשע"ו):

ודבר בעתו – והזמ"ג

בסמיכות לסיום הרמב"ם וליום הילולא דאדה"ז וכו'

אזכיר עה"צ

במכתבם כתבו: "ויה"ר שנוכה שספר זה יגרום רוב נחת רוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א". כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על תיבת "יגרום", וכתב:

גרם

קט

[ר"ח שבט]

מענה להרב דוד אברהם מנדלבוים (סי' "אור פני משה" ע' 224):

על מה שכתב ע"ד אביו הרב משה ע"ה, כתב:

(א) כמדומה גם לְמַד באחת מישיבות חב"ד.

בקשר לספרים שהו"ל, כתב:

(ב) הספרים נת' ות"ח ת"ת. ות"ח גם למפרע על העת"ל.

(ג) מצו"ב השתתפות מקרני כ"ק מו"ח אדמו"ר.

(ד) אזכיר על הציון.

קי

[ר"ח שבט]

מענה לכמה מראשי ומנהלי מוסדות חב"ד בצרפת שכתבו: "הננו בזה להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א הענין הבא להלן: זה איזה זמן ש . . . התחילו לחתום את המודעות בשם "תנועת ליובאוויטש" במקום שתמיד חתמו בשם השייך להם". . . ליובאוויטש" או ". . . ליובאוויטש" ד . . . לדעתנו מה שלקחו להם עתה שם "תנועת ליובאוויטש" המייצג את כל עניני ליובאוויטש למוסדותי – יביא לתוצאות שליליות לשאר המוסדות הן כפשוט בעניני אסיפת כספים, וכן שכלפי חוץ והמושפעים ד . . . יצא שהם המחליטים . . . בכל השייך למוסדות ליובאוויטש דצרפת. הרבא"ג [=הרב בנימין אליהו גורודצקי] שיח' אמר שנפנה בזה לכ"ק אדמו"ר שליט"א" (קובץ "בא כח" ע' רט, והעתקת המזכיר):

על מה שכתבו: "הרבא"ג שיח' אמר שנפנה בזה לכ"ק אדמו"ר שליט"א", כתב:

! ? בטח אי הבנה בזה כי יודע ומתנהג תמיד

מפורסם זה יותר משלשים שנה שכל כהנ"ל מתנהל ע"י הלשכה (שעל אתר בפר"ז) ומנהלה [הרבא"ג שיח'] ואליו יפנו

קיא

[ר"ח שבט]

מענה להמארגנים מנין לאמירת תהלים ונתינת צדקה בכל ימות השבוע, בהמשך לשיחת ש"פ שמות ע"ד אמירת תהלים ונתינת צדקה לזירוז החזרת הספרים, כתבי יד וחפצים דצדיקי ונשיאי ישראל הנמצאים בשבי (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

ויה"ר שתהא נמשכת לפעולה נמשכת כו'

אזכיר עה"צ

קיב

[תחלת שבט]

מענה לאי מאנ"ש שכתב ע"ד כתי"י דא"ח והעתקת ספר התניא הנמצאים בספריית המכון האסייתי בלנינגרד (מצילום כתי"ק – ס' "ספריית ליובאוויטש" ע' קס. ס' "יומן השליחות המיוחדת" ע' לה הערה 83):

מהיר**ת**

להראות להרשד"ב שי' לוינסון

קיג

[תחלת שבט]

מענה ל"ועד השלוחים" בקשר למכתב ושאלון להשלוחים שמתכננים לשלוח (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כדאי להתחיל בזה לפני יום ההילולא.

קיד

[תחלת שבט]

מענה לאי מאנ"ש שכתב שהציעו לו לבוא לפאריז לשמש כמנהל גשמי בבית הספר "בית רבקה", וכתב שרוצה להיות בתפקיד זה בתור שליח (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שיי וזכות הרבים תלוי בו) :

מפורסם אשר תומכי תמימים, בי"ר, אהלי תורה וכיו"ב ע"פ יסוד כ"ק מו"ח אדמו"ר יש לכאו"א הנהלה ואין שולחים לשם שלוחים והכל שייך להנהלה בהמוסד.

אזכיר עה"צ.

קטו

[וי שבט]

מענה להתמימים שניאור זלמן ליבעראוו ויוסף יצחק מייזליש שהכניסו – במסגרת ההתעסקות לפרסום ההוראות למעשה מתוך השיחות "והמעשה הוא העיקר" – את שיחת ש"פ בשלח תשמ"ז ע"ד חידוש המנהג המובא בשיחת אדמו"ר מהרי"ץ (סה"ש תש"ב ע' 73 ואילך) לאסוף את ילדי ישראל בשבת שירה לספר להם את סיפור קריעת ים סוף ולתת "דייסא" להציפורים, שתכננו לפרסם (סי' "היכל מנחם" ח"ב ע' לו) :

[. .] לא להעתיק כ"ז עתה – כי כנראה נשתקע המנהג לגמרי וכשם שמצוה כו' כך כו'.

קטז

[זי שבט]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון על שאלותיו בספר היום יום – בקשר לספר "היום יום עם הערות וציונים" ח"ג שמו"ל (מצילום כתי"ק – תשורה סיום הרמב"ם תו"ת מאנטרעאל ב' אד"ר תש"ס) :

[1] במכתבו כתב: "כד כסלו – "איז די עצה לכו נרננה, בטחון . . ווען עס קומט דאנערשטאג . . מען פארשטייט אז מען דארף עפעס טאן . . ולא הבנתי: ממ"נ – אם בטחון לבד אינו מספיק מדוע לא ניתן לו ההוראה על פועל ממש ביום ד'?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

הרי בריבוי ענינים מנסים, ולאחרי תקופת נסיון מוסיפים

[2] במכתבו כתב: "ט' מנ"א – "במנחה . . . וכל השיעורים . . .". מהו הפי' "שיעורים" (האם הכוונה גם לחת"ת?)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על התיבות "האם הכוונה גם לחת"ת?", וכתב:

ברובא דרובא לכל אחד יש שיעורים

[3] במכתבו כתב: "א אדר שני – "זכרנו ה"א בו, בית דגושה, ופקדנו בו, בית רפוי". ולכאורה הרי יש ספוק בתצה בתהלים (סו, ד) ושם: זכרני ה' ברצון עמך ופקדני בישועתיך ושניהם דגושים?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

יעיין בס' דקדוק

וסימן בעיגול מה שכתב "בתצה", וכתב:

?

[4] במכתבו כתב: "ובכן שואל אני הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד ההערות וציונים כו' האם כדאי להדפיסם?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן השאלה, וסימן בחץ התיבות "כדאי להדפיסם".

[5] במכתבו כתב: "כן אני שואל (שאלת רבים) בהנוגע לימוד היום יום בשנה פשוטה, איזה "אדר" לומדים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לא שמעתי בזה

[6] בשולי הגליון כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

להחזיר כל המצו"ב

קיז

[ז' שבט]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן על הדו"ח מסיום הרמב"ם העולמי – בהמשך להמענה (לעיל מענה קד) שקיבל ("כפר חב"ד" גליון 319. והעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

נתקבל ות"ח ת"ח.

לפלא גדול שכותב הכל ברוח של התנצלות!

בה בשעה שהי' בזה קידוש (שם הרמב"ם בנוסף על העיקר) שם שמים!

וגדול זכות כל אלו שהתעסקו בזה!

אזכיר עה"צ.

קיח

[ח' שבט]

מענה להאחים נמדר שכתבו: "בע"ה אנו רוצים לקנות לכבוד כ"ק אדמו"ר שליט"א בית חבי"ד במילאנו. כעת יש הצעה לקנות דירה ב Via Cellini 2 על יד הכניסה של הבית הכנסת שם. ואפשר לעשות מזה ג' חדרים שזה בערך 110 Square Meters, והבעלים מבקשים בערך 285,000 דולארים. ואנו מבקשים מכ"ק אדמו"ר שליט"א אם זה כדאי" (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי י"ז סיון תשע"ו):

יתייעצו בכ"ז בהרב גארליק שליט"א מארי דאתרא ויעשו כעצתו

קיט

[ח' שבט]

מענה להמזכיר רח"ק שכתב ע"ד טלפונים ממשדד החוץ (תשורה קארף ג' ניסן תשע"ז):

נת' ות"ח.

קכ

[ועש"ק בשלח, יום הבהיר יו"ד שבט]

מענה על מכתב מהיר של אישיות מסויימת (תשורה קארף ג' ניסן תשע"ז):

שייד להרר"י שי' קרינסקי

קכא

[י"ג שבט]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' יעקב מיכאלשוילי – שביום זה התקיים ב-770 סיום וכתובת ספר תורה שהתחיל בכתובתו בשנת תשל"ח לזכות כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כת"ק – "בית משיח" גליון 312):

ב"ה. פרשת מתן תורה, וחזרת השיעור היומי כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום.

מצו"ב השתתפות בהוצאות כתיבת הס"ת

ולמעיל (ולהאיר) אשר סיום וחזרת בסדר המצות בתורה היא מצות כתיבת ס"ת

ולפני זה – מצות הקהל את האנשים והנשים והטף
 [כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף צ"ק על סך 613 דולר].

קכב

[י"ג שבט]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שכתב ע"ד מצב עסקיו (מהעתקה):

כמה ענינים בהנ"ל – בתהליך דשינויים

" " " – רגילים להשתנות מזמן לזמן

המצב בהנ"ל בכל העולם – בשינוי תמידי וכו'

לכן יתייעץ בידידים מבינים לפי המצב המוער לאחר זמן

ובאם אפשרי (בזה דאפשר) תהי' ההחלטה הסופית באדר

אזכיר על הציון להצלחה רבה בכל.

קכג

[לאחר ט"ו בשבט]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן בקשר להקבוצה שהביא מברזיל לחצרות קדשנו (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 272. תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

(1) כ"ז נת' ות"ח, ואזכיר עה"צ שתכה"י יבש"ט ובהוספה –

וה"ז ענין דצומח (ור"ה לאילנות) פרי עושה פרי גו'

כמדובר בההתועדות

(2) שליחות לכאו"א שי' לצדקה (החילוף) במדינתם

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף חבילת דולרים לחלק לכאו"א מחברי הקבוצה].

קכד

[שבט]

מענה למרת רחל זמיר (ריש סי' "מדריך תכנית העבודה לגיל הרך"):

בטח היא באמצע או בסוף הוצאה לאור בענייני חינוך.

ה' יתברך יצליחה.

אזכיר על הציון.

קכה

[שבט]

מענה להשליח ר' מנחם מענדל גראנער שכתב ע"ד אי' ממשפחות השלוחים באה"ק שבני הזוג קיבלו את מחלת הצהבת וכן בתם חלתה בצהבת, והרופאים אומרים שהמצב חמור; ומדי יום נאלץ האב לבקר עם בתו בקופת-רופאים, כאשר בבית אין מי שיטפל בשאר בני הבית (סי' "משבחי רבי" ע' 102. והעתקה, באדיבות הנמען שי'):

לא לעשות מאין ממש ענין של ממש. אזעה"צ.

קבו

[שבט]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ יתרו תשמ"ח (גליון תכט)):

והרי הוא עצמו כותב שקיבל המענה בהתועדות דשבת זו.

קכז

[שבט]

מענה למארגני "פגישה" וכינוס "הקהל" לרופאים יהודים בימים כ"ד-כ"ו שבט בשכונת קראונהייטס ("כפר חב"ד" גליון 533):

אזכיר עה"צ להצלחה רבה בכהנ"ל וזכות הרבים מסייעתם וכו'.

קכח

[שבט]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב על דו"ח מכינוס ילדי תשב"ר וסיום הרמב"ם שנערך ע"י מרכז צעירי אגודת חב"ד באה"ק ("כפר חב"ד" גליון 1703):

וגרם נחת רוח רב, אזכיר עה"צ.

קכט

[שבט]

מענה להשליח ר' יצחק אהרן מאן ששאל בקשר לניתוח שבתו אמורה לעבור (תשורה רפפורט י"א טבת תשע"ט):

לשאול רופא ידיד.

קל

[שבט]

מענה על הדו"ח ממבצעים יום ועש"ק בא יו"ד שבט ויום ועש"ק בשלח י"ז שבט (מהעתקה):

נת' ות"ח אזכיר עה"צ לפעולה נמשכת כו' והזמ"ג.

קלא

[כ"ף שבט]

ממענה להרב זאב דוב סלונים שכתב: "בהתוועדות ש"פ ויגש ה' טבת הקשה כ"ק על הפסוק (פרשת ויגש מו, טו) "אלה בני לאה וגוי הזכרים תלה בלאה והנקבות תלה ביעקב, ללמדך אשה מזרעת תחלה יולדת זכר, אשה מזרעת תחלה יולדת נקבה" מה שהקשו מפרשי רש"י (רא"ם וגור אריי) מפרש"י עה"פ (ויצא ל, כא) "ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה" – "פירשו רבותינו שדנה לאה דין בעצמה, אם זה זכר לא תהא רחל אחותי כאחת השפחות, והתפללה עליו ונהפך לנקבה", ומכיון ש"עיקר ברייתה זכר" (ורק אח"כ נהפך לנקבה ע"י התפלה כו'), עכצ"ל שהאשה (לאה) הזריעה תחלה, ואיך יתכן שכתוב זה בא "ללמדך איש מזרע תחלה יולדת נקבה", כשבנידון זה ה"י להיפך, שהאשה הזריעה תחלה ונולדה נקבה?! ודחה פירוש הרא"ם, שהוא דוחק הכי גדול, בדרך הלימוד דפשוטו-של-מקרא, לומר שכל הלימוד ד"איש מזרע תחלה יולדת נקבה" הוא ממאורע שבו היה היפך הדברים! וסיים כ"ק: "שאלה זו ה"י לעיונם של כל משתתפי ההתוועדות שי, ויה"ר שכאו"א מאתנו כולנו יכוון ויצליח בתירוץ שאלות וכו', ובפרט בנוגע לחלק הפשט, שבו נקל יותר לכוון להאמת מאשר בחלק הרמז הדרוש והסוד, ובפרט שיש גם אבן הבוחן – בנוגע להלכה למעשה כו". . . ולכאורה י"ל לפמ"ש בתרגום יונתן . . . והוה יהיב יוסף וכו' . . . שהכוונה של רש"י וכו' . . . השפתי חכמים" (סי' "היכל מנחם" ח"ג ע' עז-ח):

על מה שכתב "י"ל לפמ"ש בתרגום יונתן", כתב:

(א) ה"ז נכלל בפרש"י שכתב "ונהפך"!

ועוד וג"ז עיקר איך אפשר להסביר ע"ד הפשט שנחלפו עוברים שבמציאות – הרי צריך להוציאם ממקומם הגשמי!?

על מה שכתב "והוה יהיב יוסף", כתב:

(ב) איך?!

על מה שכתב "שהכוונה של רש"י וכו'", כתב :

ג) באם היתה כוונת רש"י כן הי' מפרש כן (במכש"כ שמפרשה לכן ט"ו שנה בשבת נג, א).

על מה שכתב "השפתי חכמים", כתב :

ד) השפתי חכמים המקוצר בחומש הנ"ל אינו מתאים להארוך, וכנראה משובש וכן בכ"מ.

ה) ע"ד ההלכה – צ"ע בדין פטר רחם וכו' דיוסף, כיון שהורתו ע"י לאה. ואכ"מ.

קלב

[ועש"ק משפטים, כ"ד שבט]

מענה להמזכיר רח"ק (מצילום כתי"ק – תשורה ניו כ"ה אד"ש תשס"ח. ליקוט כתי"ק כ"ב שבט ע' 11) :

[1] במכתבו כתב: "מצו"ב הניירות שנתקבלו מהעו"ד גארדאן עם תיקונים. אם אין הערות יביאם בנוסח זו ביום א' אחרי מנחה. אמר שטוב יותר מטעמים שונים שיהי עו"ד בשעת מעשה. אמר ג"כ שטוב יותר שיזמינו שני אלטערנייטס, וההצעה בזה כמצו"ב. האפידייוויט מהעו"ד זהו בקשה שלא יהי צורך לבאנד".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "ביום א' אחרי מנחה", וכתב :

בטח יסדר זה ות"ח

[2] במכתבו כתב: "מצו"ב ל.נ.ס. עם השינויים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן :

V

[3] בשולי הגליון כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א :

האומנם החוק שהבעל יורש הכל (כשארן יו"ח)?

באם יש – אפשר כמדומני להגביל למינימום – 1 \$

אף שכדאית השתדלות גדולה ביותר שהכל ממש יהי לאגו"ח

האפשר לזרז שהכל יוגמר בתוך שלשים?

[4] מעבר לדף כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א :

מהיר

ת

רחיק שי'

קלג

[ועש"ק משפטים, כ"ד שבט]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק פאריז שכתב שרוצים לשנות את שם המוסד שבניהולו "Free Hebrew For Juniors" שמטרתו נתינת שיעורים ביהדות חנים לתלמידי בתי ספר עממיים במאנטרעאל קנדה – ולקראו על שם הרבנית הצדקנית נ"ע, ואשר זה גם יוסיף חיות חדשה בעבודתם (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 163. ס' אלבום "שיעורי לימוד הדת" ע' 204):

[ספק עכ"פ – אבל המדובר בתורה ובאופן דעך כי יזקין – דשינוי השם איזה שינוי שיהי' יעורר הרהור וספק אצל אחדים מההורים – ודוקא כאלה שיו"ח שי' זקוקים ביותר לחינוך הנ"ל וק"ל. ולכן] לא ישנו שם

קלד

[ועש"ק משפטים, כ"ד שבט]

מענה ל"ועד השלוחים" שכתבו: "בשעה תשע בערב אור ליום ה' כ"ג שבט התכנסנו לערך מאה שלוחי אד"ש. דיברנו על הנושא של "והחי יתן אל ליבו" ועל הנחיצות לגרום נח"ר לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ועשינו החלטות דלהלן: עשינו חלוקת המשניות לגמרה עד תום השבעה; עשינו חלוקת הש"ס לגמרה במשך השנה; החלטנו שבתום השלשים בימי כ"ד-כ"ה אדר הבע"ל לעשות כינוסי הקהל לאנשים נשים וטף להזכרת נשמתה של הרבנית נ"ע זי"ע ולקשר עם פעולות ממשיות. נתמנה וועד שישלח משך הימים הבאים חומר לכל השלוחים בנוגע לפרסומות, הזמנות, וכו'; להקים משך השנה מוסדות ובעיקר מקוואות וספריות לילדים ע"ש ולע"נ הרבנית נ"ע ולהקים "קרן חי' מושקא" בכל בית חב"ד להחזקת הגי' מבצעים המיוחדים לנשי ובנות ישראל; הוקם וועד שיתקשר עם מוסדות חינוך חב"ד לסדר שבמשך השלשים ילמדו משניות לע"נ ושכל ילדי השלוחים ילמדו משניות לפחות מאותיות השם, שבמשך השנה יתן כל אחד וב"ב צדקה לע"נ בכל יום; משך השלשים לאסוף החלטות והתחייבויות מהשלוחים והשלוחות בנוגע לקירוב; לפחות מספר מסויים

של משפחות לקיום מצוות הנ"ל, ושיסכימו להרבות ילדיהן; דברנו אודות הנחיצות לחזק האחדות ואהבת ישראל, חיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר שליט"א ושיפור מצבינו הרוחני. האסיפה הסתיימה בלימוד הר"ד מדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א אחרי תפלת מנחה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כפשוט בכ"ז כדאי שיהי' המשך (גם לעת"ל) וכו'.

קלה

[ועש"ק תרומה, בדרי"ח אדר]

מענה להשליח ר' שלמה זלמן לבקיבקר שכתב: "הנני להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א על הקמת קרן גמ"ח קרן חמש שע"י בית חב"ד – דובב. וכבר נתם סכום ראשוני של ח"י שקל" (מצילום כתי"ק – תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח. ליקוט כתי"ק כ"ב שבט ע' 23):

[1] כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "חמש", וכתב:

צ"ל ע"ש הרבנית . . (כהוראות רבנים שי' כמפורסם)

[2] על "סטיישנענערי" של הקרן, כתב:

השתתפות תק שקל

קלו

[אדר"ח אדר]

מענה להשליח ר' ברוך שלמה אליהו קונין שכתב בקשר למשפט הנערך על עזבון של גביר מסויים (בתרגום מאנגלית): "השופט מאיץ בנו מאד חזק לקבל את הפשרה בסכום שבין 16 וחצי – 20 מיליון ומבטיח לתת לנו קרוב לעשרים מיליון עד כמה שניתן. נראה שענין זה יסתיים כמעט באופן מייד. עלי לדעת מה נחשב ל"לכתחילה אריבער" ומה נחשב ל"עולם תוהו" בכדי לדעת באיזה סוג תוקף לגשת לזה. השופט אומר שאם נלך למשפט על זה, כל התהליך (כולל הערעורים וכו') יכול להמשך שמונה שנים" (תשורה בעגון כ"ו שבט תשע"ד):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב: "The judge is pushing us very hard to accept the settlement in the range of 16 ½ - 20 million \$ and promises to deliver as close to 20 million as "possible. It seems that this will settle practically immediately [=השופט מאיץ בנו . . באופן מייד], וכתב:

ויעשה כן והרי זה קרוב לסיום שבעה ובתחלת חודש אדר אעה"צ.

קלז

[גי אדר]

מענה לנכרית שביקשה ברכה לחתונה עם יהודי מסויים (מצילום כתי"ק – תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח):

[1] סימן בעיגול את מה שכתבה: "He is a religious Jew and I am Catholic" [=הוא יהודי דתי ואני קתולית], וכתב:

ההיכרות היזק לה וגם לו (1)

[2] סימן בעיגול את מה שכתבה "My parents" [=הוריי], וכתב:

השמות (בצירוף שם אביהם) שמירת 7 מצות ב"נ (2)

וכן – כדאי שהיא תשמרם (3)

קלח

[ה' אדר]

מענה להרב גבריאל ציננער (לקו"ש חל"ט ע' 357. "צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 233):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבה לא ברורה בכתב ידו, וכתב:

?

1) לאחרי בקשת שליחה וכו' – כמו ש"לשון ברורה" מעלה היא גם כתב ברור כן הוא.

2) מהדברים שאין שמים להם לב כלל וכלל: כת"י כל נשיאי חב"ד – הכי ברור ופשוט.

3) להעיר מל' חז"ל (ובהלכה) כתב נאה, וצ"ע הפי'.

קלט

[תחלת אדר]

מענה בקשר לכינוס "הקהל" – כינוס החורף של נשי ובנות חב"ד באה"ק שהתקיים בז' אדר בנהר"י אה"ק, לעיני הרבנית הצדקנית נ"ע ("כפר חב"ד" גליון 324):

הנ"ל נתקבל ות"ח ת"ח ואזכיר על הציון להצלחה רבה, כולל ועיקר פעולה נמשכת וכו'. ובנוגע לכנס – מתחיל במוצאי ז' אדר – יומא דמשה רבנו ע"ה והשנה 3300 שנה מיציאת מצרים ולמתן תורה וכו'.

קמ

[אדר]

מענה להנהלת בית חב"ד בת ים אה"ק בקשר ל"ערב" שערכו לציון ארבע עשרה שנות פעילות ("כפר חב"ד" גליון 325):

אזכיר על הציון להצלחת ערב זה ויבשר טוב.

קמא

[ח' אדר]

מענה לר' שניאור זלמן גורארי' (ס' "בכל ביתי נאמן הוא" ע' 411, והעתקת המזכיר):

[1] על מה שכתב ע"ד מצב הרש"ג, כתב:

כפשוט הזכרתיו בז' אדר על הציון

[2] וכתב:

עבורו

הזכרתיו בז' אדר עה"צ בצירוף – גודל עזרתו להנפטרות יבדל לחטו"א בטוב הנרוני"ג

קמב

[יו"ד אדר]

מענה בקשר לכינוס והתועדות "הקהל" שנערך בז' אדר בישיבת תו"ת "חובבי תורה" עבור הישיבות שבקראונהייטס (ס' יומן "שנת הקהל בבית חיינו" ע' 182):

נת' ות"ח, אזכיר עה"צ. שיעזור השי"ת שיהיה המשך טוב כו'.

קמג

[יו"ד אדר]

מענה להתמימים שניאור זלמן ליבעראוו ויוסף יצחק מייזליש שכתבו: "מצו"ב הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר להצגות פורים, שנכתב ע"פ שיחת תענית אסתר (מוקדם) ה'תשמ"ג. בההנחה (בלתי מוגה) עצמו אין את ה"אויספיר" בפועל שילדים לא ישחקו וכו' את התפקיד של המן, אבל מתוכן אריכות הדיבור בהשיחה מובן שכן הוא רצונו של כ"ק אדמו"ר שליט"א. מצו"ב ג"כ העתק מהשיחה הנ"ל בשלימותה. הנ"ל הוכן עבור ה"לוח מיוחד להוראות כ"ק אדמו"ר שליט"א" שהותקן ב770 למטה. ויה"ר שנוכה לגרום לכ"ק אדמו"ר שליט"א אך ורק נח"ר, וכ"ק אדמו"ר שליט"א יוליכנו קוממיות לארצנו ממש "נאו" (יבית משיח" (אנגלית) גליון 1159):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "מובן", וכתב:

!?! א"כ אין זו הצגה

קמד

[יו"ד אדר]

מענה למרת עליזה באטלער שכתבה מכתב תנחומין על פטירת הרבנית הצדקנית נ"ע, וכתבה ע"ד המצב הכספי הקריטי של מוסדות חב"ד בדרום אפריקא (תשורה באטלער ו' תשרי תשע"ח):

אזכיר עה"צ

קמה

[י"א אדר]

מענה להרב גבריאל ציננער (מצילום כתי"ק – תשורה לוי ח"י אלול תשס"א. ליקוט כתי"ק כ"ב שבט ע' 13):

[1] בתחלת המכתב הוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בס"ד (1)

[2] במכתבו כתב: "קיבלתי מכתבו [לעיל מענה קלח] שאכתוב בכתב ברור, כ"ק אד"ש צודק שכבר ביאר רעק"א בהקדמתו לספריו שנפש יותר מתפעל בלשון וכתב נאה".

על התיבות "קיבלתי מכתבו שאכתוב בכתב ברור", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ות"ח על מילוי בקשתי, ובל' חז"ל אותיות המכונה מאירות (2)

[3] במכתבו כתב: "אודות שיחות קודש שהעיר כ"ק אדמו"ר שליט"א ליישב שבאו לנחם תוך ג' ימים ראשונים, עי' בדע"ת על הלי אבילות סי' שע"ו שהביא ראיות מש"ס דגם בגי' ימים ראשונים מנחמין את האבלי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

וראה מ"מ להלקו"ש (3)

[4] במכתבו כתב: "נשאלתי אודות שכי"ק אד"ש בימי אבלו לא אמר שיעור תהלים לפני התיבה, ופלא כיון דשיעור חתי"ת לומדים ושאר פנימיות התורה, וכ"ש תהלים שאין זה בכלל לימוד התורה כמ"ש המאירי מו"ק ובלקט יושר הלי שמחות שאמר חוקו תהלים אפי' בימי אבלו, והשבתי שאולי כוונת אד"ש שלא רצה לעשות כן ברבים וצ"ע".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קטע זה, וכתב:

ראה מג"א ונ"כ שועאו"ח סתקנד ס"ד (4)

על מה שכתב "וכ"ש תהלים" – סימן בעיגול תיבת "וכ"ש", וכתב:

!?

להעיר שדוד נקרא נעים זמירות ע"ש ס' התהלים (5)

על מה שכתב "והשבתי שאולי כוונת אד"ש שלא רצה לעשות כן ברבים" – מחק התיבות "לעשות כן" וכתב:

לפס"ד (6)

[5] במכתבו כתב: "נתבקשתי מכמה רבנים לכתוב הלכות וחיבור על הלכות אבילות אך שמעתי שאינו נכון ומסוגל, מה דעת אד"ש בזה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– בעיר זו **בפרט** – ה"ז כולל לאפרושי מאיסורי **ממש** ובפרט אם יעתיקנו גם לאנגלית (7)

[6] במכתבו כתב: "סיימתי חיבורי נטעי גבריא אל על ה' יו"ט ובו ג' פרקים אחרונים על אבילות ביו"ט וסימנא מילתא הוא שכתבתי ביום כ"ב שבט, ויהא רעוא שיהי' לעילוי נשמתה הטהורה חיה מושקא בת מרן יוסף יצחק עי"ה".

על התיבות "חיה מושקא", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בגימט' עת. [ופלא הכי גדול בפרש"י (קהלת ג, ב) דפי' על . . דור! ב] והיפך דקודמו יחיד דוקא] (8)

[7] במכתבו כתב: "בהנהגות כ"ק אד"ש שביום ראשון של ימי אבלו תיכף אחר תפילת מנחה פתח לדבר ד"ת אודות אין פותחין וכו' והסביר בדן שאין מנחמין בגי' ימים הראשונים וכו' ע"כ. ומצאתי מקורו בטור יו"ד סי' שע"ו שכתב ואח"כ נכנסין עם האבל לביתו והוא מיסב בראש ושי"ץ אומר נשאלו לרבנן טעמא ואבל אומר ברוך דיין האמת, וגדולי החכמים מנחמין כל אחד ואחד כפי מה שרואה לדרוש בנחמה עי"ש, ובוה ישבתי הענין כשהולכים לנחם אבלים אין האבל מתחיל לדבר כלום ואין יודע הדין, אכן י"ל שהדין הוא רק בפתיחה ראשונה של ביאת המנחמים אצלו, אבל כל שהאבל פתח תחילה לדבר לפני מנחמים שוב המנחמים הבאים אחריהם אי"צ כבר לחכות שיפתח האבל תחלה בדברים, ויש להסביר עוד שלבוש סי' שע"ו סי"א הסביר טעמא של הך דינא דאין המנחמים רשאים לפתוח עד שיפתח האבל תחילה כלומר שהוא מתחיל להראות צערן שמצער מאד על מתו ואח"כ מתחילין לנחמו, וכתב וני"ל שזה ג"כ טעמא דמסתברא הוא שהוא ג"כ נחמה לו שמכבדין אותו ואסמכוה אקרא עי"ש, ושפיר עשה כ"ק אד"ש שאחר הקבורה אחר תפילת מנחה, פתח בדיבור תחילה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קטע זה, וכתב:

ע"ד הצחות – ה"ז ספק ד(חיבור ב) תורה (9)

על מה שכתב "אכן י"ל שהדין הוא רק בפתיחה ראשונה של ביאת המנחמים אצלו" – סימן בעיגול את התיבות "שהדין הוא רק בפתיחה ראשונה" וכתב:

ה"ז בגדר דביוש כל אלה (ובפרט של כו') שאין פותחין עמהם בדיבור כנראה במוחש (10)

[8] במכתבו כתב: "במנהגי חב"ד איתא שביום ז' משתדלן להתפלל בהשכמה ויש לעיין אי הכוונה בהשכמה ממש, או קצת קודם משאר ימים, ומהנהגות כ"ק אד"ש שהתפלל ביום ז' רק קצת מוקדם, מוכח כצד השני".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– **לכאורה לאו דוקא, כי בנדו"ד תלוי בהרגל הציבור (11)**

[9] במכתבו כתב: "נהגתי ללמוד בכל יום פרק כ"ד דכלים שמסוגל לנשמה כמבואר בסידור תורה אור בשם הרה"ק מריזין זי"ע".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ע"י כתבו זה לי – קיים בזה גם יקרא דחיי (12)

[10] במכתבו כתב: "והשי"ת יעזור שהלכות אלו לא יהי נוגע למעשה וקרוב ממש יקיצו ורננו שוכני עפר בביאת גואל צדק בב"א".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לא הכל מדייקין בהחידוש דגם ורננו ובסמיכות ממש (13)

קמו

[י"א אדר]

מענה להרב גבריאל ציננער שכתב: "באתי להעיר אודות שיצא לאור ספר אמנו "המלכה" ושם נדפס תמונה מהרבנית ע"ה, ולפענ"ד אינו נכון דהא אחז"ל סנהדרין פ"ה גמירי אין יצה"ר שולט אלא במה שענינו רואות, וגם קי"ל באה"ע סי' כ"א ואסור להסתכל אף בבגדי צבעונים של אשה שהוא מכירה ועי' באוצר הפוסקים סק"ג בשם שו"ת הב"ח סי' י"ד דגם בגד אשה שכבר מתה עי"ש וא"כ כ"ש בני"ד ועכ"פ מדת חסידות להחמיר" (מצילום כתי"ק – תשורה לוי ח"י אלול תשס"ה. ליקוט כתי"ק כ"ב שבט ע' 17):

[1] על מה שכתב: "באתי להעיר אודות שיצא לאור ספר אמנו "המלכה" ושם נדפס תמונה מהרבנית ע"ה" – כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק התיבות "ושם נדפס", וכתב:

בודאי הבחין בהפשוט גם בלא הסתכלות כלל – אשר במהדורא אחרת הוסיפו בלי צבעים

[2] על מה שכתב: "ולפענ"ד אינו נכון דהא אחז"ל סנהדרין פ"ה גמירי אין יצה"ר שולט אלא במה שענינו רואות" – כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "דהא", וכתב:

– ואף ד[אחז"ל סנהדרין פ"ה גמירי אין יצה"ר שולט אלא במה שענינו רואות] ושולל בנוגע לאחרנייתא

[3] על מה שכתב: "וגם קי"ל באה"ע סי' כ"א ואסור להסתכל אף בבגדי צבעונים של אשה שהוא מכירה וע"י באוצר הפוסקים סק"ג בשם שו"ת הב"ח סי' י"ד דגם בגד אשה שכבר מתה עיי"ש וא"כ כ"ש בני"ד" – כתב:

[וגם קי"ל באה"ע סי' כ"א ואסור] (1) [להסתכל אף בבגדי] (2) [צבעונים של אשה] (3) [שהוא מכירה] [נועי באוצר הפוסקים סק"ג בשם שו"ת הב"ח סי' י"ד דגם בגד אשה שכבר מתה עיי"ש] משא"כ [בני"ד]

[4] על מה שכתב: "ועכ"פ מדת חסידות להחמיר" – כתב:

[ועכ"פ מדת חסידות להחמיר], אלא שע"ז יתמעט ב"והחי יתן אל לבו" כנראה במוחש (ואולי זוהי סברת המוסיפים הנ"ל).

קמז

[אדר]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב (סי' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 435. "כפר חב"ד" גליון 1703):

[1] על אלבום מבצע לימוד ספר המצות בעל פה ומעמד ה"חידון" שנערך ע"י מרכז צעירי אגודת חב"ד באה"ק – כתב:

נת' – ות"ח ת"ח להפליא.

[2] על אלבום צעירי אגודת חב"ד ומנהלי בתי חב"ד – כתב:

אלבום זה מפאר את צאגו"ח וגרם נח"ר רב, התוצאה היא מפוארת כפשוטו.

קמח

[אדר]

מענה למערכת קובץ "עיוני תורה" היו"ל ע"י ישיבת חב"ד בארגנטינא בקשר לקובץ "ציון לנפש חיי" (קובץ "עיוני תורה" ח"ד) שי"ל לכ"א אדר, יום השלשים של הרבנית הצדקנית ני"ע (ריש קובץ "עיוני תורה" ח"ה):

נת' ות"ח ואזכיר עה"צ ופעולה נמשכת והזמ"ג בסמיכות לימי הפורים וכו'.

קמט

[אדר]

מענה להנהלת א' ממוסדות חב"ד באה"ק (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

דברתי וכמה פעמים שבכל כיוצא בזה על העסקנים והרבנים שי' שעל אתר להחליט ולעשות, וגם אתמול עוד הפעם, ומה מטרת הכתיבה לכאן!?

קנ

[אדר]

מענה על חתימות אנ"ש דארגנטינא שכתבו שמקבלים על עצמם ללמוד פרק לב בס' התניא בע"פ לכבוד יום הבהיר י"א ניסן (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שאול משה שי' אליטוב וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ וחג הפסח כשר ושמח

קנא

[י"ז אדר]

מענה לר' יוסף יצחק לאש בקשר ל"ספר התכונה למתחילי" שמו"ל (ריש "ספר התכונה למתחילי"):

נת' ות"ח

ואזכיר עה"צ לפעולה נמשכת

והזמ"ג בסמיכות לפורים כו'

קנב

[ח"י אדר]

"צעטל" בכת"ק להמזכיר ריב"ק בקשר לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק (מהעתקה):

לשאלו ההי' אצלו שינוי לטוב בקשר להשינוי האחרון בהבורסא?

קנג

[י"ט אדר]

מענה למנהלת מוסד יהודי מסויים בוילקסבערי פענסילוועניא שכתבה ע"ד התרשמותם מה"אקספוז" של "צבאות השם" והביעו את תנחומיהם על הסתלקות הרבנית הצדקנית נ"ע (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 175):

**כן תבש"ט גם בעתיד כולל ענין שהזמ"ג שכהנ"ל לוקחים חלק בהכנת
חה"פ כו"ש בבתיים**

קנד

[י"ט אדר]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון על מכתבו בקשר לספר "היום יום עם הערות וציונים" ח"ג שמו"ל (מצילום כתי"ק – תשורה עמאר ח"י אד"ש תשנ"ז):

[1] במכתבו כתב: "בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אלי (ביום ז' שבט העבר) להדפיס ההערות וציונים ללוח היום יום כבר מסרתי הכל לדפוס (ומחכים רק על הנהלת קה"ת שירשו להדפיסם)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ מה שכתב "ומחכים רק על הנהלת קה"ת שירשו להדפיסם", וכתב:

בטח יזרזם

[2] במכתבו כתב: "במכתבי הקודם כתבתי ע"ד מנהגים דתשעה באב מה שלפני מנחה משלימים "כל השיעורים השייכים לשחרית". ושאלתי מכ"ק אד"ש מהו הכוונה בזה: "האם הכוונה גם לחת"ת". ובמענת כ"ק אד"ש העביר קולמוס על תיבות אלו וענה: "ברובא דרובא יש לכ"א שיעורים". ואיני מבין מה הם ה"שיעורים". וממ"נ: אם הם שיעורים של תורה, מדוע יגרע שיעורי חת"ת מהם (שאינן לומדים אותם עד אחרי ת"ב) ואם הם שיעורי תפלה (כמו תהלים וכיו"ב) אז לכאורה צריכים להדגיש זה במיוחד. ומשמעות הלשון הוא בפשטות "כל השיעורים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת התיבות "השייכים לשחרית", וכתב:

שייכים (לתפלה) שחרית

[3] במכתבו כתב: "בנספחים (ששלחתי אז) כתבתי שקו"ט ע"ד אמירת הקאפיטל תהלים המתאים למספר שנותיו של אדם ביום ההולדת שלו. האם לומר רק קאפיטל החדש או גם הישן?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "גם הישן", וכתב:

מהי שייכותו (ה"ז ישן)

[4] במכתבו כתב: "לדאבוני, לע"ע – אחרי חיפוש ביי"ב כרכים אגרות קודש דכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נשאר אצלי עדיין כששים פתגמים (בבחי לא ידעו עיט) בלי פענוח המקור שלהם (בכתבי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אמחז"ל יגעת ומצאת

קנה

[י"ט אדר]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון על דו"ח מפעולותיו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען ש"י וזכות הרבים תלוי בו):

ות"ח על כל הבשו"ט הנ"ל.

קנו

[י"ט אדר]

מענה להשליח ר' ברוך שלמה אליהו קונין שכתב (בתרגום לאנגלית): "נא להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א שהשופט אמר לכולנו הבוקר שהוא בטוח שהענין נסתיים וביקש מאתנו לתת למר וויינברג עד מחר בבוקר לסיים את עניני המס וכו' ומחר אי"ה הפשרה תכנס לתוקף באופן חוקי. אני באמצע לברר בקשר להדפסת הספר ע"י השלוחים ומחר בעז"ה אעדכן" (תשורה בעגון כ"ו שבט תשע"ד):

אזכיר על הציון עוד הפעם בבשורות טובות.

קנז

[כ"ף אדר]

מענה למרת אסתר שטרנברג על דו"ח מהפרסומת בעיתון ה"ניו יארק טיימס" מטעם "מבצע נש"ק" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' אברהם יהושע העשיל שי' שטרנברג וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכירה עוד הפעם על הציון ובפרט לקיים החלטתה לעבוד את ה' בשמחה באמיתית בשלימותה ובפשטות

קנח

[כ"ף אדר]

מענה להתי' קלונימוס קלמן הלוי וויינפעלד על דו"ח מלימוד שיחות בחבורה מדי יום שלישי בשבוע ע"י תלמידי ה"קבוצה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזעה"צ

קנט

[אור לכ"ה אדר]

מענה להשליח ר' אברהם יצחק שם-טוב על הדו"ח ממעמד "הנחת אבן הפינה" ל"קמפוס חמ"ש" של מוסד חינוך "בית רבקה" (מצילום כתי"ק – תשורה התועדות אגו"ח י"א ניסן תשע"ו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת תיבת "אור לכ"ה אדר" שבתאריך המכתב, וכתב:

כבהמצו"ב – וה"ה מהעיקריים בכ"ז ובכל המסתעף מכ"ז וכו'.

ת"ח במיוחד על הזריזות במכ' זה ונתקבל בתחילת יום ההולדת ואור ליום ההולדת וק"ל.

קס

[כ"ו אדר]

מענה למרת אסתר שפיגל – אלמנת מר איסר (אירווינג) שפיגל ע"ה שהי הממונה לעניני יהדות בעיתון ה"ניו יארק טיימס" – שכתבה (בתרגום מאנגלית): "נא לקבל את תנחומיי העמוקים על פטירת אשתך היקרה. הלואי והייתי יודעת מה להגיד שהי' עוזר לשיכוך הכאב והיגון. איזה מילים של נחמה יש לי להגיד לך, מי שניחם כל כך הרבה מאתנו" (מצילום כתי"ק – תשורה ניו כ"ה אד"ש תשס"ח. ליקוט כתי"ק כ"ב שבט ע' 21):

[1] סימן את מה שכתבה: "Help ease your pain . . . Words" [=עוזר לשיכוך הכאב . . . מילים], וכתב:

?

מעשי' – בהיותה אלמנה (ובכ"ז) ממשיכה בחיים יהודים דוקא – (שבעת שהכרתי בעלה ע"ה – נבלח"ט – זה הי' האידעאל שלו) – ה"ז עצמו עידוד ועזר וכו'.

ויה"ר שתתברך בחהפכו"ש וכל השנה כולה בהוספה בחיים הנ"ל

וסימן בחץ את שם הנמענת "אסתר בת שרה רבקה".

[2] על מכתבה, ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א למזכירות:

הכללי באנג

[3] למכתבה צורף פתק של המזכיר רח"ק, בו כתב: "המכתב המצו"ב ממרת אסתר שפיגל ת"י (אלמנת איסר בן פנחס ע"ה מהנויארק טיימס)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בטח יסבירה שאין הזמ"ג למכ' וכו' ות"ח מראש

קסא

[כ"ז אדר]

מענה לר' יעקב יונתן האקנער מנהל מבצע "הקהל" שעיי צעירי אגודת חב"ד המרכזית שהכניס עותק מהמשלוח ע"ד "הקהל" שנשלח ל-1500 מנויי צעירי אגודת חב"ד (עלון "הקהל" (תשרי תשע"ו) גליון טו):

נת' ות"ח אזכיר עה"צ [להצלחה רבה ולפעולה נמשכת בכל הנ"ל, ושנוזה לגרום לכ"ק אדמו"ר שליט"א אך ורק נח"ר, וכ"ק אדמו"ר שליט"א וליכנו קוממיות לארצנו ממש ממש נאו] **וחה"פ כו"ש**

קסב

[כ"ז אדר]

מענה להתמימים שניאור זלמן ליבעראו ויוסף יצחק מייזליש שכתבו: "מצו"ב העתק מההוראות שליקטנו מתוך שיחת יום כ"ה אדר, ומצו"ב ג"כ העתק מהתירגום לאנגלית של ההוראות של אור לכ"א אדר – יום השלשים. הנ"ל הוכן עבור ה"לוח מיוחד להוראות כ"ק אדמו"ר שליט"א" שהותקן ב770. ויה"ר שנזכה לגרום לכ"ק אדמו"ר שליט"א אך ורק נח"ר, וכ"ק אדמו"ר שליט"א יוליכנו קוממיות לארצנו ממש ממש נאו" (מהעתקה):

בטח כ"ז בהסכמת הרבנים שיחיו כמדובר

אזכיר עה"צ

קסג

[כ"ז אדר]

מענה להרב אברהם יצחק וואלפסאן (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלו"ב):

1) כבר מילתא אמורה – כל המברך מתברך מה' שתוספתו מרובה על העיקר.

2) החד"ת נת' ות"ח ולרצון.

3) אזכיר עה"צ.

קסד

[כ"ח אדר]

מענה לר' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" שכתב: "מצורף בזה א) שער דף, ב) תוכן ענינים, ג) ההקדמה לקונטרס החלצו, הכולל כל ההוספות בהקונטרס. כפי שצינו בהקדמה עברו על החומר כמה מומחים והגהה כללי עשה ר' אורי קפלון" (מצילום כתי"ק – תשורה וואלף כ"ח שבט תשס"ח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת התיבות "עברו על החומר כמה מומחים והגהה", וכתב:

בודאי על כל המצו"ב ג"כ

קסה

[חורף]

מענה לאי מאניש (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 199, 273.
ליקוט כתי"ק כ"ב שבט ע' 22, 20):

בקשר לפתיחת מוסד על שם הרבנית הצדקנית נ"ע, כתב:

(1) הזכרתי וכמה פעמים ששייך לרבנים (זחב"ד)

בקשר לתנחומין שכתב בקשר להסתלקות הרבנית הצדקנית נ"ע ובין
השאר הזכיר את הענין ד"אשת נעורים", כתב:

(2) קראתי הנ"ל כפשוט (ועד"ז מכו"כ שי')

וכונתם רצוי' וכו' וכו'

וקלאץ קושיא שכנראה אין ידוע האריכות בסנה' כב, סע"א

קסו

[חורף]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב על הדו"ח מכינוס הרבנים הספרדים
שנערך ע"י מרכז צעירי אגודת חב"ד באה"ק (סי' "צעירי אגודת חב"ד" ע'
83):

**נתקבל ות"ח ת"ח. אזכיר על הציון לכל הנ"ל כולל (כפשוט) לפעולה
נמשכת.**

קסז

[חורף]

מענה לר' רפאל נימוטין מלנינגרד שהגיע לביקור בחצרות קדשנו וכתב
שמרגיש שלא זכה להתקבל ל"יחידות" אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, וכן
שאל אם לעזוב את ברית המועצות (סי' "דיעדושקא" ע' 400. "כפר חב"ד"
גליון 491. "בית משיח" גליון 35):

על מה שכתב "איך האב ניט זוכה געווען צו אויפגענומן ווערן", כתב:

**ח"ו וח"ו כי הרבה יותר מזה, ע"י שהזכרתי עה"צ כמה פעמים על ידי,
היינו יחידות שלו, ואצל בעל הציון. נק"ל.**

וזהו טובתו וטובת כאחבנ"י שי' שם.

2) מפורסם שאיני שבע רצון כשבני ישראל יר"ש עוזבים מדינה ההיא (מלבד אלה שאינם יכולים לעשות שם בענייני יהדות מאומה. מפני סיבות שאינם תלויים בהם כלל)

אזכירו עוד הפעם על הציון להצלחתו עוד יותר בעבודתו הקדושה שם, שהוא פיקו"נ. וכן לכל עוזריו בזה שם עתה ובעתיד, שיחיו.

קסח

[חורף]

מענה להרב זאב דוב סלונים בקשר לספרו "הליכות עולם – ראש השנה" שמו"ל (ריש סי' "הליכות עולם" ח"א):

ויוציאו לאור בשעה טובה ומוצלחת מתוך הרחבה

קסט

[חורף]

מענה נוסף להרב זאב דוב סלונים בקשר לספרו "הליכות עולם – ראש השנה" שמו"ל (ריש סי' "הליכות עולם" ח"א):

הצלחה בכל הנ"ל ולבשורות טובות

קע

[חורף]

מענה לר' יהושע העכט שכתב שע"פ המענה שקיבל (לעיל מענה פא) הצליחו להוציא את התפילין מדירתו של הבחור המעורב בהכת ובדקום, ואשר הרב ייעץ להשתדל שוב בדרכי נועם (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' יוסף יצחק שי' אלפרוביץ וזכות הרבים תלוי בו):

אעה"צ

קעא

[חורף]

מענה לר' יהושע העכט שכתב שלאחר כל מיני השתדלויות בדרכי שלום עם הבחור המעורב בהכת שלא הועילו, נודע להם כעת אשר הנ"ל מתכוון להתחתן ר"ל בקרוב עם גוי, ואשר כעת פסק הרב אשר אין ברירה אלא לארגן פעולת חטיפה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' יוסף יצחק שי אלפרוביץ וזכות הרבים תלוי בו):

אעה"צ**קעב**

[חורף]

מענה לר' יהושע העכט על דו"ח מהצלחת מבצע החילוץ של הבחור שנתערב בהכת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' יוסף יצחק שי אלפרוביץ וזכות הרבים תלוי בו):

נת' ות"ח**אזכיר עה"צ****קעג**

[ער"ח ניסן]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שביקש ברכה לעניני עסקיו (מהעתקה):

אזכיר עה"צ,**והזמ"ג ער"ח ניסן (ניסי נסים).****קעד**

[גי ניסן]

מענה להשליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין שכתב: "מצו"ב תניא שהודפס בים סוף – נמל אילת, וכן מכתב ממנהל נמל אילת, מר מנדל זלצמן, עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א. השבוע הגיעו ספרי התניא מהכריכה. בבקשה למסור לכ"ק אדמו"ר שליט"א: 1. שהשבוע במסגרת "מבצע פסח", בקרנו

ב-6 בתי ספר ו-43 גני ילדים. המבצע הקיף 4000 ילדים. כל ילד קבל גם עלון פסח (ילדים). 2. חלקנו 3000 עלוני פסח (מבוגרים). 3. נחלק 500 מצות שמורה, וכן הגדות של פסח לילדים. ת"ח מראש על הטרחה וכו" (מצילום כתי"ק – תשורה גליצנשטיין ז' תמוז תשע"ד):

כן יבש"ט תכה"י ובהוספה ולחהפכו"ש

על מכתבו של מר מענדל זלצמן – ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א למזכירות (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' ישראל צבי שי' גליצנשטיין וזכות הרבים תלוי' בו):

לאשר בדלחה"פ

קעה

[אור לדי' ניסן]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ (תשורה גרינבערג ד' ניסן תשע"ב):

[1] על דו"ח שכתב מפעולותיו במשך השנה החולפת בקשר עם יום הולדתו, כתב:

כל הנ"ל והמצו"ב נת' ות"ח ואזכיר על הציון לתוספת הצלחה בכ"ז ומתוך שמחה וט"ל ולחה"פ כו"ש

[2] על מה שכתב ע"ד לימוד השירים שלו במוסדות חינוך לבנות, כתב:

בתור הכנה לתכלית כל שיר "לשיר" אותו בלי מרכאות

קעו

[ה' ניסן]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב: "בקשר לתהלוכת ל"ג בעומר שמתכננים לבצע השתא ביום ה' בשבוע ע"פ הצעת כ"ק אדמו"ר שליט"א, שמעתי מהרי"ל שי' גרונער שכ"ק אדמו"ר שליט"א נוהג להופיע לזה רק כשחל ביום א' בשבוע, (אף שכמדומני אך לא בבירור, שפעם הופיע כ"ק אדמו"ר שליט"א לתהלוכת ל"ג בעומר שלא חל ביום א' בשבוע). ולמותר להדגיש שכל ההוד וכל ההדר וכל הזיו וכל המשיכה והצפי' וההתענינות להתהלוכה הוא אך ורק כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובלי הופעת כ"ק אדמו"ר שליט"א אינה כלום. ואם נכונה שמועה הנ"ל שכ"ק אדמו"ר שליט"א לא יופיע לתהלוכת ל"ג בעומר דהאי שתא, אז אבטל תכנית התהלוכה לשנה זו" (תשורה נאגל ט"ז אייר תשנ"ז):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "אינה כלום", וסימן קו תחת התיבות "אז אבטל תכנית התהלוכה לשנה זו", וכתב:

היפך דעת רשב"י כפשוט.

יודיע זה ע"צ הרשב"י עצמו, איני שליח כלל לכ"ז כפשוט.

קעז

[ה' ניסן]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק על בשורות טובות מעניני עסקיו (מהעתקה):

אזכיר עה"צ להצלחה נוספת בכ"ז וכו'.

קעח

[ה' ניסן]

מענה להתי' נח שמחה פאקס שכתב ע"ד מכתב מהרב פנחס הירשפרונג – במסגרת מכתבים שאסף מגדולי התורה בקשר לה"פאראד" שיתקיים בל"ג בעומר, וע"ד הפצת ה"הדרן" על ששה סדרי משנה בקרב גדולי התורה (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

של ה' ניסן והקודמיו

נת' ות"ח

אזכיר עה"צ

קעט

[תחלת ניסן]

מענה לא' מאנ"ש שכתב: "במכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מערב שבת קודש ראש חודש ניסן בהערה ד"ה פופצן כתב וז"ל: "דביי קיימא סיהרא באשלמותא – ראה זהר ח"ב פה, א. רטו, א. שמו"ר פט"ו, כו. ובדיוק יותר: אמצע של כ"ט יום י"ב שעות ותשצ"ג חלקים מן המולד (האמיתי – ואכ"מ) – רמב"ם הלי' קידוש החודש פ"ו ה"ג (מהשיעורים ברמב"ם דימים אלו – לפי החלוקה דג"פ ליום). עכ"ל. וילייע דלכאוי' אמצע של כ"ט י"ב תשצ"ג

הוא ממולד אמצעי למולד אמצעי משא"כ קס"ב האמיתי (הנראה לנו כשעת ליקוי ירח כמובא בב"י) באמצע (אבל לא בדיוק אמצע של) מולד אמיתי א' למולד אמיתי ב'. משך הזמן בין מולד אמיתי א' לשני אינו קבוע ויכול להיות חילוק של כ 7 שעה בין חודש א' לשני תלוי במסלול השמש ומקום הירח על מסלולו: במשך חודש, מסלול השמש משתנה (כמעט) 30. השינוי הנעשית לחודש הכי גדול הוא כשהלך מכ 170 מגובהו (המנה 21-) עד 200 מגובהו (המנה 42) וההוספה במקום אמיתי (על אמצעי) במשך חודש 34' 2. שני שינויים הנ"ל הם באותו כיוון אבל אם א' מהם יהי בכיוון נגדי (או שהשמש הלך מ 350 ל 20 או שהירח הלך מ 343 עד 13) הגם שאז יהיו המנות פרטיות קצת פחות ולא הכי גדולות, אבל לפועל ביניהם יהי חילוק של כמעט 1/2 3. הירח נתרחק מהשמש 12 ליום שזה 1/2 לשעה (פ"ד ה' ה') וא"כ יכול להיות הפרעה מחודש א' לשני עד כ 7 שעה. ההפרעה לא נעשית באופן שזה כל הזמן, ולכן קס"ב לאו דוקא בחצי הזמן. ואדרבא, יכול להיות הפרעה בקס"ב עד כ 20 שעה (10): כנ"ל שארית מסלול לחודש 26 (הירח הלך על מסלולו 26 360). וא"כ לחצי חודש הולך בערך 193, השינוי הכי גדול יהי כשהלך מ 83 (המנה 5-) עד 97 (המנה X5) או מ 173 (המנה 5) עד 97 (המנה 5-). ס"ה הוספה או גרעון (ממקום אמצעי למקום אמיתי) הנעשית בין מולד לקס"ב של 10 שזה (כנ"ל) 20 שעה" (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ימים האחרונים דחג הפסח תשמ"ח (גליון תלז)):

ההערות – כשם הערות ותו לא,

ותוכנם צ"ל לשלול פי' מסולף וכיו"ב כפי האפשרי בהערה.

ההוספה "המולד האמיתי" – מתרצת קלאץ קשיא – מה שיך שלימות אור הירח לחשבון אמצעי!?

החשבונות שכותבים – "על הרוב" דקורא הלקו"ש, לא מובנים ובמילא יבלבלום וכו'.

* ואולי צודקים שהי' צריך להוסיף "ואכ"מ" וכיו"ב.

קפ

[תחלת ניסן]

מענה לא' מאנ"ש שכתב – בהמשך להמענה שקיבל: "בנוגע להערה שבמכתב כללי בער"ח ניסן ע"ד קיימא סיהרא באשלמותא: ממענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (בנוגע הלשון "מולד (האמיתי)") נראה לכאורה שכוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א בההוספה "האמיתי" הוא לשלול היום דר"ח, שהוא "חצי כ"ט י"ב תשצ"ג" מהמולד (היינו המולד שנדפס בלוחות וכו' ולא מר"ח – אבל לא נחית כ"ק אדמו"ר שליט"א כלל להשקו"ט בהחשבונות

דמולד האמיתי ומולד האמצעי" (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ימים האחרונים דחג הפסח תשמ"ח (גליון תלז)):

[1] על מה שכתב: "נראה לכאורה שכוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהוספה "האמיתי" הוא לשלול היום דר"ח", כתב:

ועוד כמה חשבונות וענינים

[2] על מה שכתב: "אבל לא נחית כ"ק אדמו"ר שליט"א בלל", כתב:

הריני כולל זה בפירוש ג"כ

קפא

[תחלת ניסן]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק על בשורות טובות מעניני עסקיו (מהעתקה):

כן יבש"ט עוד ועוד.

קפב

[ז' ניסן]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שהודיע שהגיע יחד עם זוגתו לחצרות קדשנו לחג הפסח (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען ש"י וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ וחג הפסח כשר ושמח

קפג

[ח' ניסן]

מענה לא' שכתב ע"ד פתיחת בית חב"ד באוניברסיטת בר-אילן (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 214):

כמפורסם בכיו"ב שייך לועד רבני אנשש"י שבאה"ק

קפד

[ח' ניסן]

מענה לתלמידי ישיבת תו"ת לוד שכתבו שקיבלו עליהם ללמוד פ"ז סעיפים בלקוטי שיחות בקשר ליום הבהיר י"א ניסן (סי' כה תברכו" ע' 188):

אזכיר עה"צ להצלחה רבה בכל הנ"ל ולחג הפסח כשר ושמח.

קפה

[יו"ד ניסן]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שאיחל בברכת כהנים לקראת יום הבהיר י"א ניסן (מהעתקה):

והובטח ואני אברכס.

קפו

[אור ליום הבהיר י"א ניסן]

מענה להמזכיר רח"ק שכתב: "בהמשך לכינוס השלוחים דתחילת כסלו ש.ז. מצו"ב מה שהגיעו לע"ע, כשבעים דוחי"ם, ובעיקר בשייכות לעניני הקהל" (מצילום כתי"ק – תשורה קארף ג' ניסן תשע"ז):

[1] סימן בעיגול תיבת "כשבעים", וכתב:

ראיתי ות"ח.

להחזיר.

ויצרפו לזה שיתקבל עד חה"פ –

ולהראני בחוהמ"פ

[2] לאחר מכן הכניס הנ"ל את הדוחו"ת שוב, וכתב: "מצו"ב בהוספה של ח"י דוחי"ם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

נת' ות"ח ת"ח

קפז

[יום הבהיר י"א ניסן]

מענה לר' משה יהודה קאטלארסקי שכתב: "אתמול (ליל יום הבהיר י"א ניסן) השתתפתי בהחתונה של יצחק שי' קאשני מבאנקאק עם ב"ג שתחיי. חיכו עם החופה עד שהגענו לאחר השיחה. השתתפו בהחתונה יותר משש מאות אנשים. בתחילת החופה אמר הרב בן חיים שי' שזכו החתן והכלה לקבל ברכה מהמנהיג המיוחד של הדור וזה זכות מיוחד בשבילם וכו' וכיבדוני בקריאת מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א וכשגמרתי ענו המסובים בקול מזל טוב מזל טוב וכו'. באמצע הסעודה להפתעתי הביאו "ביירטדאי קייק" עם נרות וכל העם עמד ואמרו שהערב הוא היום הולדת של כ"ק אדמו"ר שליט"א וכבדוני באמירת לחיים ודברתי כמה רגעים אודות י"א ניסן וכו' והדגשתי שהמתנה הכי יפה הוא חיזוק בתורה ומצוה וכשגמרתי פרץ כל העם באמירת לחיים לכ"ק אדמו"ר שליט"א והרבה אנשים באו אלי להביע ברכותיהם הפרטים וכמה ספרו איך שנושעו מהברכות שמקבלים כשבאים לקבל דולר ביום ראשון וכו'. ובכלל היי קידוש ליובאוויטש גדול. היי ביחד עמי התי' שני' דריזין שהי' בקיץ זו בשליחות המל"ח בבאנקאק" (מצילום כתי"ק – תשורה קאטלארסקי ג' מרחשון תשע"ד. ליקוט כתי"ק יום הבהיר י"א ניסן ע' 48):

הערה כללית בזה [עם נרות] אומרים שבקצתם חשש של חלב. וק"ל

וליד שם הנמען, כתב:

כן יבשר"ט תכה"י ובהוספה

קפח

[ניסן]

מענה להשליח ר' משה שמואל אורכמן על דו"ח מהכנת "ספר הזהב" – הכולל שמות של מאות מכל רחבי העולם בכלל ומתושבי הקריות בפרט, המברכים את כ"ק אדמו"ר שליט"א לרגל יום הבהיר י"א ניסן, יחד עם ציון הבטחותיהם לצדקה במספר "פיו" להרחבת וביסוס בתי חב"ד בקריות ולהוצאת אלבום המתאר את פעילות חב"ד שם ("כפר חב"ד" גליון 331):

כן יבשר טוב לעת"ל ובהוספה, אזכיר עה"צ.

קפט

[ניסן]

מענה על מכתב מעסקני חב"ד באה"ק עם טענות בקשר להוצאה-לאור מסויימת (מהעתקה):

1) ע"י כהנ"ל נלחמים באפשרויות שבחוצה יפוצו המעינות.

2) באם יש – מענה ברורה על כהנ"ל

3) העורך מישהו מכל רבני ועסקני חב"ד שי' עדכ"ז.

קצ

[ניסן]

מענה למערכת ההוצאה-לאור הנ"ל בקשר למענה למכתב האמור (מהעתקה):

שייך למכתב והמשכו מאה"ק ואינו שייך אליו כלל וכלל.

קצא

[ניסן]

מענה למערכת ההוצאה-לאור הנ"ל על מענה למכתב האמור (מהעתקה):

לאחרי קריאת מכתב שני הצדדים שי' החלוקים עיקרית בשיטה וגם מהי המציאות בפועל וכ"א פורט בשמות – עסקני חב"ד באה"ק שי' המזרזים אותו בשיטתו דוקא – איני יכול לומר דבר בזה וישתדלו להתדבר ביניהם (בתיווך ועד רבני חב"ד שיחיו באה"ק?)

וה' ירחם

אזכיר עה"צ

והרי כוונתם רצוי'

קצב

[ח"י ניסן, ב' דחול המועד פסח]

מענה בקשר למכתב התעוררות דצעירי אגודת חב"ד המרכזית לקראת יום הבהיר י"א ניסן ע"ד קיום הוראות כ"ק אדמו"ר שליט"א (עלון "הקהל" (תשרי תשע"ו) גליון טו) :

נת' ות"ח**והזמ"ג כו'****אזכיר עה"צ****קצג**

[י"ט ניסן, ג' דחול המועד פסח]

מענה בקשר למסיבת "הקהל" שנערכה ביום ד' ג' דחול המועד פסח (ס' יומן "שנת הקהל בבית חיינו" ע' 215. עלון "הקהל" (תשרי תשע"ו) גליון טו) :

ויהא ח"י בכל הפי'**ולזרז קיום הרמז ניסן נסי ניסים כו' –****מתחיל מהגאולה בפשטות ממש****קצד**

[כ"ף ניסן, ד' דחול המועד פסח]

מענה להתי' נח שמחה פאקס שכתב ע"ד מכתב מהרב אפרים אליעזר הכהן יאלעס והרב ברוך בער לייזעראווסקי – במסגרת מכתבים שאסף מגדולי התורה בקשר לה"פאראד" שיתקיים בל"ג בעומר (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

נת' ות"ח אזכיר עה"צ.

קצה

[כ"ג ניסן, אסרו חג הפסח]

מענה לא' התמימים (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כמפורסם – בכהנל כעצת המשפיע שי'

בדהת"פ

קצו

[כ"ג ניסן, אסרו חג הפסח]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב: "בקשר לתהלוכה לכ' הרשב"י זיע"א בל"ג בעומר דהשתא: דיברתי עם המסדרים, ועם רבנים, ועם מנהלי המוסדות, ונמנו וגמרו שאם כ"ק אד"ש לא יופיע לא ישתתפו. ז"א שלא יעשו ה"פלאוטס" ולא יעבדו כהוגן אלא רק – יוצא צו זיין – ולכן לעשות חוכא וטלולא ח"ו מענין גדול וקדוש כזה אינני רוצה, ואינני יכול, ומתיירא אני לקחת על עצמי אחריות גדול כזה. ולכן נשאר אצלי רק ברירה אחת וזהו לנסוע על ציון של הרשב"י ולומר לו מדוע אני לא עושה התהלוכה, ז"א שאני צריך לומר לו שאני לא עושה התהלוכה מפני שהרבי שלי אינו רוצה להופיע, האם חושב כ"ק אד"ש שאני חסיד כזה לספר לשון הרע על הרבי שלי בפרט להרשב"י ח"ו וח"ו, ובפרט שאני מרגיש שנפשו קשורה בנפשו, ולכן בקשתי לכ"ק אד"ש (בהיות שבי"ה לא שמעתי ממנו שאמר שלא יופיע אלא שלפענ"ד הוא לא מופיע אלא כשל"ג בעומר ביום ראשון), שיזכה אותנו וכלל ישראל – לכבוד הרשב"י – להופיע על התהלוכה, ואני מבטיח בעזהשי"ת לכ"ק אד"ש שיהי' לו נחת גדול, ויהי' קידוש שם שמים ברבים באופן הכי נפלא, ויעשה רושם גדול בעולם מפני שכבר סיפרו לי מנהלי המוסדות שבהיות שלי"ג בעומר ביום ה' ולא ביום ראשון יוכלו להביא תלמידיהם לקראת תהלוכה בניו יורק, שזה דבר שישאר חקוק במוחם לעולם ועד (למשל מונטריאל כבר אמר לי שהם מוכנים להביא עשרה אוטובוסים אבל רק בתנאי שכ"ק אד"ש יופיע). ואני תפילתי לך עת רצון, כ"ק אד"ש ברב חסדך, ענני בבשורה המשמחת אנשים נשים וטף, ובעיקר השי"ת ורשב"י" (תשורה נאגל ט"ז אייר תשנ"ז):

במחילת כבוד תורתו שלו ודכל אלו שדבר עמהם הנ"ל שיחי', ובלי כל קפידא שלהם וכו', ולהבדיל בין ישראל לעמים בודאי יודע שהנני מרעי' בארץ הקודש שלא להכנע לטערוור כלל, וכו'. והנמשל מובן.

קצז

[כ"ד ניסן]

מענה להשליח ר' יצחק דוד גראנער שהודיע – בקשר עם יום הולדתו כ"ד ניסן – ע"ד קיום הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות אחרון של פסח לערוך התועדות ביום ההולדת. את המענה קיבל באמצע התועדות יום ההולדת (תשורה גראנער כ"ה סיון תשע"א):

טראסק דקדושה וממנו יראו וכן יעשו וזכות הרבים מסייעת אזכיר על הציון.

קצח

[כ"ד ניסן]

מענה לר' דוד ראסקין על הדו"ח מ"כינסו תורה" שנערך באסרו חג הפסח (מהעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי"):

נח"ר רב ע"ד הודיעו כ"ז וכו' ותומ"י

נח"ר יהי' בשלימות עוד יותר – באם יו"ל קובץ דהנ"ל (ואפשר לצרף גם מכינסים שלפניו)

ואפ"ל לע"נ [הר"מ מענטליק ע"ה] ועילוי שלה וכו', והקיצו ורננו.

קצט

[כ"ד ניסן]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שכתב עבור אי' ששואל האם להתעניין בעניני שידוכין, ובאם כן האם להתעניין כאן או באה"ק (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלווי בו):

להתעניין כאן ובאה"ק אזעה"צ

ר

[כ"ד ניסן]

מענה להתי' נח שמחה פאקס שכתב ע"ד מכתב מהרב משה שטערן – במסגרת מכתבים שאסף מגדולי התורה בקשר לה"פאראד" שיתקיים בל"ג בעומר (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

גורם נח"ר רב אזכיר עה"צ.

רא

[כ"ד ניסן]

מענה להתי' נח שמחה פאקס שכתב ע"ד מכתב מהרב אהרן סולובייצ'יק – במסגרת מכתבים שאסף מגדולי התורה בקשר לה"פאראד" שיתקיים בל"ג בעומר (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

נח"ר רב, אזכיר עה"צ.

רב

[כ"ה ניסן]

מענה למר בנימין נתניהו בקשר לדבריו במסיבת עיתונאים באה"ק – במשך ביקורו שם בימי חג הפסח – בה מסר את עיקרי השקפתו בכל הנוגע למדיניות הממשלה, וכן כיצד יש לטפל ב"אינתיפאדה" שפרצה באה"ק, לנהוג ביד תקיפה נגד המתפרעים כוי ("בית משיח" גליון 106):

נהנתי בקראי במכ"ע התוקף דתצהיר שלו הראשון בחזרתו לאה"ק.

וש"חדר" התצהיר (כנראה מהתגובות).

אזכיר עה"צ.

רג

[כ"ה ניסן]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שפירט את ימי ההולדת של כל בני משפחתו, ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו ע"י המזכיר ריב"ק (מהעתקה):

התועדויות הקהל כמדובר כאן בארוכה,

אזכיר עה"צ ולהמצו"ב.

רד

[כ"ה ניסן]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב ע"ד אסיפת הנהלת ישיבת תו"ת המרכזית, בה הוחלט בין השאר לערוך כינוס "הקהל" עבור התלמידים לעורר ע"ד שמירת הסדרים, לימוד בהתמדה, ולהשתדל בהפצת המעיונות כפי הוראת ההנהלה, ובקשת ברכה שיהי' בהצלחה וכו' (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

אזכיר עה"צ להצלחה רבה

רה

[כ"ה ניסן]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שכתב: "בנוגע לשאלת כ"ק בענין קריעת ים סוף דשביעי ש"פ ממ"ש בלקו"ת שהקריעה היתה במל' דאצי", ובמק"א כתיב שהי' עד למלכות שלפני הצמצום? ואפשר לומר בזה: דבלקו"ת מדבר איך שזה בפשטות הדברים, משא"כ במאמרי אדמוה"א"מ מדבר איך שזה בשורש הדברים וכשם שבשורש מלכות דאצי הקריעה היתה במלכות שלפניה"צ כמו"כ נקרע גם השורש בלפניה"צ. אלא שאדמוה"ז אינו מדבר על הקריעה איך שהיא בשורש. ויתירה מזה אפ"ל – דמ"ש במאמרי אדמוה"א שנקרע עד למלכות שלפניה"צ הכוונה איך שדרגה זו כלולה במלכות דאצי" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי בו):

האפשר ליישב הני"ל בלשון דרושים הני"ל?

רו

[ועש"ק שמיני, כ"ח ניסן]

מענה להנהלת "מבצע הקהל" שע"י צעירי אגודת חב"ד המרכזית בקשר להמשלוח השני בעניני "מבצע הקהל" לחודש אייר (עלון "הקהל" (תשרי תשע"ו) גליון יג. והעתקת המזכיר, באדיבות ר' שניאור זלמן שי ליבעראוו):

נת' ות"ח

והזמ"ג כו'

אזכיר עה"צ

רי

[ועש"ק שמיני, כ"ח ניסן]

מענה לר' דוד ראסקין על דו"ח מכינוס "הקהל" עבור תלמידי ישיבת תו"ת המרכזית שנערך ביום ג' כ"ה ניסן ב-770 (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

אזכיר עה"צ

רח

[שלהי ניסן]

מענה לר' אלימלך ניימאן בקשר לסיום והכנסת ספר תורה שעורך בתחלת חודש אייר (יומן רמ"א שי' זליגסון):

אזכיר עה"צ להצלחה רבה וכו' ולבשו"ט

בטח ראה אג"ק מכ"ק מו"ח אדמו"ר בזה

רט

[שלהי ניסן]

ממענה לא' השלוחים על מכתבו בשם "ועד השלוחים" בנוגע להספרים "The Lamplighters" ו"Despite All Odds" שהועד עסק בההו"ל שלהם בקשר עם משפט הספרים ו"דידן נצח" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

1) בתמהון הכי גדול קראתי הנ"ל, דיברתי (ועניתי) ע"ד ענין אחד וברור: כיון שמשקרים (ברבים) שליובאוויטש אינה פועלת ולא עזרה בהפצת החינוך ליהדות בהרחבה וכו', לכן יו"ל ספר עד"ז מפעולות ליוב' בפועל בזה (והשלוחים שי' ה"ה מראשי העושים בזה, יודעים הפרטים). [. .]

6) כנראה ממהלך הענין ע"ע – צ"ל "הקלה" גם בהנ"ל ויתעסק הספר רק ע"ד פעולות דעשר שנים לערך האחרונות.

7) להקל יותר (שיגיע סו"ס למעשה בפועל) ישתמשו בתור מבוא בחוברת הרנ"מ שי' (בתיקונים קלים) ע"ד פעולות חב"ד בארצה"ב שהיא מן המוכן באנגלית. [. .]

9) לערך להקל עוד יותר – יקחו לדוגמא הס' ע"ד הדלקת הנרות דחנוכה כיון שאינו דו"ח רשמי – אך שצ"ל הזכרת כאו"א מהשלוחים אבל כללות פעילותם והיקפם הפרטים רק בחלק מהם. במקום המתאים גם תמונות.

רי

[שלהי ניסן]

מענה להשליח ר' אברהם קארף שכתב ע"ד א' מאנ"ש: ". . (שנותן לנו מעשר מפרנסתו) עבד מקודם עבור . . ואח"כ בהסכמתו וברכתו הק' עבר להיות שותף בסניף שפתחו, והי' חלקו שליש בהסניף, והנה בשנה זו הסניף הפסיד הרבה, והשותפים שלו (שבאמת הם הבע"ב כיון שלהם הוא הרוב) חושבים לסגור הסניף לגמרי. והנה הוא הציע להם לאחד הסניף עם העיקר להיות א' שבזה יתמעטו ההוצאות, והוא יהי' שותף בעשר אחוז מהכל, והסכימו להצעתו. ולדעתו שזה גם טוב יותר בשבילו ממה שהי' מקודם וג"כ חושב שאין זה יציאה מהסכמת כ"ק הנ"ל, אלא שזהו עלי' בהנ"ל. ומבקש הסכמתו וברכתו הק' ע"ז להצלחה רבה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] סימן קו תחת התיבות "הסכמתו וברכתו".

[2] סימן בעיגול את שם הנמען, וכתב:

אזכיר עה"צ

ריא

[בדר"ח אייר]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית שכתבו: "כבר שלחנו בקשה למארגני כינוס השלוחים ע"י הרה"ח וכו' הרה"ח שי קרינסקי לקבל הלואה עבור צאגו"ח ושלחנו דו"ח מהרואה חשבון הר"א שי גרייזמאן שהחובות הן \$510,946 והננו משתדלים שלא יתרבו החובות, אמנם בקשתנו לא נתמלאה, המצב הכספי של צאגו"ח קשה ולחץ החובות דוחק עד מאד. ובאנו בבקשתנו אולי ישנה אפשרות לקבל הלואה ע"ס 250,000 \$ (מאתיים וחמישים אלף) בתשלומים של \$5,209 במשך 48 חדשים ולהתחיל מחודש שבט הבעל"ט אחרי המלוה מלכה של צאגו"ח, ובאם יעזור השי"ת וכל המבטיחים נדבות ישלמו הבטחתם נוכל לשלם במשך זמן קרוב יותר" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב שלום דוב בער שי' שוחאט וזכות הרבים תלוי בו):

!! מהו השינוי מכל השנים לכתוב לי עד"ז?!

ריב

[ג' אייר]

מענה להרב גבריאל ציננער שכתב: "בדעתי להעתיק אהל דירתי לבארא פארק על חג השבועות, אך מבואר בליקוטי אגרות קודש מהרה"ק מגארליץ, וז"ל: קבלתי מרבתי שבימי הספירה לא יעקור אדם דירתו ממקום למקום, ויאחר אחר שבועות. אכן, בני"ד אינו לדירה חדשה עדיין, ועוד מפני כמה סיבות יש להקל עכ"פ בשלשת ימי הגבלה. ומאי דעת רבינו בזה" ("צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 235-6):

שיקוים בו משנה מקום משנה מזל לטובה ולברכה.

(לתקופה זו ובחזירתו לדירתו יוסיף בטובה וברכה וקדושה בכלל).

הכל תלוי במזל גם ס"ת שבהיכל, לא מצאתי לע"ע, אין איש שם על לב, עכ"פ כדרוש – פסק דין חותם בשו"ע או"ח – טוב לב משתה תמיד.

ריג

[תחלת אייר]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב ("כפר חב"ד" גליון 330. "התקשרות" גליון מב):

[1] במכתבו כתב ע"ד תכנית הפעילות ל"ג בעומר שמכינים צעירי אגודת חב"ד באה"ק.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

וכהנ"ל ברעש דקדושה (ודתיקון).

[2] במכתבו כתב שע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד חלוקת ספרי קודש לילדים הוחלט להו"ל ולחלק לכל ילד ספרון קודש, וכתב אשר "עם זאת נראה לנו כי אין מניעה לפרסם גם שיוגרו פרסים כגון "מחשבים", "טיסה בשמי הארץ", "אופניים", "מצלמה" וכדומה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אלא שהספרים יודגשו בהפרסומת.

ריז

[ר' אייר]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק (מהעתקה):

[1] במכתבו שאל האם לפרסם מודעה בעיתון "מעריב" ע"ד "מבצע יום הולדת".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לא.

[2] במכתבו ביקש: "הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א, לנדב ס"ת לע"נ הרבנית ע"ה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "הסכמת וברכת".

[3] על בקשתו ברכה – כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עוה"פ עה"צ להצלחה רבה וכו'.

רטו

[ח' אייר]

מענה להמזכיר רח"ק שהכניס דוחו"ת נוספות (ראה לעיל מענה קפו) מפעולות השלוחים ברחבי תבל ובמיוחד בנוגע למבצע "הקהל", וכתב: "מצו"ב עוד חמשה דוח"ים שהגיעו היום – מאיטליא" (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי י"ז סיון תשע"ו):

ראיתי ות"ח. להחזיר

(ולצרפם להקודמים)

כן יבש"ט לעת"ל ובהוספה

רטז

[י"א אייר]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב: "הנהלת המוסד "בית רבקה" הציגו למכור לנו הבנין של 823 איסטערן פארקוויי, בר מצרא לבנין "מכון חנה" של 825 איסטערן פארקוויי עבור \$200,000. . קניתי הבנין הנ"ל עבור \$175,000. התיקונים משוערים בסביבות \$100,000. כבר הזמנתי אדריכל לעשות התכנית וכמובן אראה את התכנית לכ"ק אדמו"ר שליט"א לפני התחלת המלאכה בזה. תקותי שהמלאכה תוגמר להתחלת זמן החדש אחר הקיץ. והנני מבקש ברכה אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה ומופלגה בהנ"ל. והנני גם שואל ומבקש אם אפשר לקבל גמ"ח ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א על סך של \$150,000 לשנה אחת, במשכון השוה לסכום הנ"ל" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי זכות הרבים תלוי בו):

ת"ח ת"ח על הבשו"ט והזמן גרמא וכו'

סימן את מה שכתב "והנני גם שואל ומבקש כו", וכתב:

ידבר עם הנהלת הגמ"ח דמחנה ישראל

אעה"צ

ריז

[ועש"ק אחו"ק, י"ב אייר]

מענה להשליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין שהכניס שאלת כמה בקשר ל"מבצע יום הולדת" – היות ואינם יודעים באיזה יום נולדו ויודעים רק החודש – באיזה יום עליהם לחגוג את יום ההולדת ("כפר חב"ד" גליון 334):

ע"פ ההשערה קרוב ליום ההולדת.

ריח

[ועש"ק אחו"ק, י"ב אייר]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב: "מצו"ב עלי ההגהה של הספר "תולדות חב"ד בארץ הקודש" שסיימתי את עריכתו (מלבד המפתחות, שאני עדיין צריך לעשות) "קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' פד):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "שאני עדיין צריך לעשות", וכתב:

תיכף לגמרם (בזריזות). בטח – יו"ל בזריזות.

ריט

[ועש"ק אחו"ק, י"ב אייר]

מענה למרת רחל אנדרוסיער שהכניסה מודעה שסידרה לפרסום בעיתונות אודות הרבנית הצדקנית נ"ע בצירוף רשימת כל בתי חב"ד ברחבי תבל (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי וזכות הרבים תלוי בו):

נתקבל, ת"ח, דבר בעתו, אזכיר עה"צ.

רכ

[ט"ו אייר]

מענה להת' נח שמחה פאקס על מכתבו בקשר למכתבים שאוסף מגדולי התורה בקשר לה"פאראד" שיתקיים בל"ג בעומר (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען ש"י וזכות הרבים תלוי בו) :

[1] על כתבו השתלשלות הדברים בקשר למכתב הרב משה שטערן ע"ד הפאראד, כתב :

נת' ות"ח

[2] בקשר למכתב הבד"צ דקאנארסי ע"ד הפאראד, כתב :

אזכיר עה"צ

רכא

[אייר]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב בקשר לספר "תולדות חב"ד בארץ הקודש" שערך : "לעריכת הספר הזה עברתי על כל החומר שהיה בהישג ידי, אמנם יש בירושלים, במכון הר צבי, 8 כרכי אגרות הפקידים ואמרכלים מאמשטרדם שעדיין לא נתפרסמו. האגרות הן מבין השנים תק"צ-תרכ"ז, ויש לשער שיש שם חומר רב הקשור לתולדות חב"ד בארה"ק, ועדיין לא ראיתים. השתדלתי זה כמה, להשיג צילום מכרכים אלו ולא הסכימו לתת, רק זאת, שאוכל לבוא לשם, לעיין בהם ולהעתיק מהם את הדרוש לי. האם כדאי לערוך נסיעה מיוחדת לאה"ק לצורך זה? או לחכות עד שתהיה סיבה נוספת לנסיעה לאה"ק ואז לבדוק גם זאת? או להסתפק בחומר שנכנס לספר הזה עד עתה ולהו"ל כך, מיד כעת!!" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' פד) :

במקום להכנס לגבולו של מהר"ש ש"י סופר "הגיוני" יותר להתדבר אתו.

רכב

[י"ז אייר]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב פ"נ להצלחת ה"פאראד" דל"ג בעומר (תשורה נאגל ט"ז אייר תשנ"ז):

[1] סימן בעיגול את התיבות "שנת הקהל ה'תשמ"ח" שבתאריך המכתב, וכתב:

אעה"צ להנ"ל ולכל המצורף בזה כולל פעולה נמשכת בכל השנה כולה.

[2] בסיום מכתבו כתב: "יישר כח גדול צריכים ליתן למשה זלמן בן שרה רבקה הכהן כצמאן, ולר' שלום דובער בן שרה נחמה בוימגארטן, שארגנו את כל התהלוכה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

שכח על [יעקב יהודה בן שרה העכט]

רכג

[י"ז אייר]

מענה להמארגנים מנין לאמירת תהלים ונתינת צדקה בכל ימות השבוע, בהמשך לשיחת שי"פ שמות ע"ד אמירת תהלים ונתינת צדקה לזירוז החזרת הספרים, כתבי יד וחפצים דצדיקי ונשיאי ישראל הנמצאים בשבי (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

אזכיר עה"צ.

רכד

[ל"ג בעומר]

מענה למרת רות גיירמאן שכתבה – בקשר לפטירת בתה הקטנה מרים נעכא ע"ה בתאונת דרכים בערב חג הפסח – שאלות שהציקו להם, ומהם: דחיית שבעת ימי האבלות בגלל פטירתה בערב חג הפסח, והחסרון במילוי תפקידה בעולם בגלל פטירתה קודם חיובה במצות (לקו"ש חל"ה ע' 344-5. ס' תורת מנחם מנחם ציון ח"ב ע' 568. והערתה):

(1) אין בני אדם יכולים לומר בודאות שהוא יודע ברוך כוונת השם (מלבד נביא – שמוסר שכך ציווהו השם לגלות).

2) כל שקורה עתה – יש למצוא דוגמתו – בעבר (ובמדרז"ל) בתוס' ביאורים שונים – במקרים שונים).

3) לפעמים – הפרטים דמקרה דעתה – מבארים איזה (מקרה ו)ביאור שבעבר, מתאים להמקרה דעתה.

4) בנוגע למרים ע"ה – הבולט שנסתלקה למעלה – באופן שתורת אמת ציוותה שאסור להתאבל עלי' שבעה, כ"א שעות אחדות. ועד"ז בנוגע לשלשים וכו'.

5) כל הנשמות דעתה באים בהמשך לגלגולם הקודם – בשביל להשלים מה שחסרו אז (הכל או בחלקו).

6) אלה שנסתלקו קודם לחיובם במצות – ה"ז בשביל להשלים מספר השנים שהי' צ"ל בעוה"ז (אף שזהו יוצא מן הכלל – כי בכלל צ"ל בכאו"א, 70, 80 ועד 120 שנה).

7) באם הי' על מרים ע"ה להשלים השנים שחייתה בעוה"ז ואח"כ להכנס תיכף לג"ע מובן שאין להצטער על שהייתה מחה"פ העבר בג"ע ועפ"ז גם מובן שעליהם הי' להיות ע"פ תורת אמת בשמחה אמתית בחה"פ.

8) ובפרט שהיא ובעלה ויו"ח שליט"א נתנו לה רוב טוב בגו"ר במשך שנים הנ"ל.

אזכירם על הציון

רבה

[ל"ג בעומר]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב דו"ח מה"פאראד" שהתקיים ביום זה. בסיום מכתבו כתב: "ייסלח לי כ"ק אד"ש על שהי' לי החוצפה לפתוח חלון האוטומוביל ולדבר בעצמי בלי רשות לכ"ק אד"ש אבל רציתי לבשר בשורה טובה בהקדם האפשרי כדי להביא קצת שמחה לכ"ק אד"ש בהקדם האפשרי" (תשורה נאגל ט"ז אייר תשנ"ז):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו אצל קטע זה; סימן שני קווים תחת תיבת "ייסלח" ותיבות "בהקדם האפשרי"; סימן בעיגול תיבת "קצת", וכתב:

!?

[שמחה] רבה

אדרבא ת"ח ביותר, החוצפה!?

וכפי שראיתי אח"כ פני הילדים והילדות והמשקיפים שיחי' בדרך נסיעתי הם היו בשמחה ובהתפעלות גם זמן לאחר גמר התהלוכה וכו'.

רכו

[ל"ג בעומר]

מענה להתי' יוסף יצחק אלפרוביץ על דו"ח מהמשך הפעולות במשך חדשי אדר-אייר עם הבחור שחולץ מהכת כו' (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

רכז

[כ"ו אייר]

מענה להתי' אליעזר טורין שביקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לשידוך עב"ג (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

ויהא בשטומו"צ

אזכיר עה"צ

רכח

[ב' סיון]

מענה לא' שכתב שאשתו נמצאת במצב רוח ירוד ומדוכאת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאננין וזכות הרבים תלוי' בו):

דוקא לפני קבלת התורה!?

(והנשים קדמו לאנשים)

אזכיר עה"צ

רכט

[ד' סיון]

מענה להילד שלמה חיים הלוי וינפלד שכתב: "כל אחד אומר לי, שהרבי המשיח, אז אני רוצה לדעת מתי הרבי יבוא לארץ. אני מבקש עצה מהרבי שלא יפול לי הכיפה כשאני יושן. וגם ברכה שאני יהיה חסיד ירא שמים ולמדן. אני מברך את הרבי שליט"א באריכות ימים ושנים טובות ובריאות. אני נוסע בעזרת ה' לארץ אחרי חג השבועות ואני מבקש ברכה לנסיעה" (מהעתקה):

אעה"צ

רל

[ח' סיון]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב שהכניס את שאלת השליח ר' ישראל הרשקוביץ מנהל בית חב"ד באופקים אה"ק, ששאל האם על רקע ההתנכלויות הרבות למוסדות חב"ד בעיר ראוי שחב"ד באופקים תגיש לקראת הבחירות למועצה המקומית רשימה עצמאית (ס' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 154):

כדיבורי ריבוי פעמים

כל הנ"ל שייך לראשי עסקני חב"ד שבכל מדינה ופשיטא שאין לצאגו"ח לבטל מפעולותיהם אפילו לבירור וכיו"ב.

רלא

[אור לט' סיון]

מענה על דו"ח מ"כינוס תורה" (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 26; וחלקו מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' זכות הרבים תלו"ב):

נת' ות"ח. אזכיר עה"צ לפעולה נמשכת וכו'

ת

הקפידו רבותינו נשיאנו ע"ד תוקף לימוד הנגלה בתו"ת, ועד כ"כ שאמר כ"ק אדנ"ע בפומבי שלא ניחא לי' כשאין התחרות וכו' בין ראשי הנגלה והחסידות בתו"ת. אחד מהענינים הבולטים בזה מאז הוסדו הי' הכנס

תורה כפשוט – האומנם לא נמצא בכל תו"ת עכ"פ מהאורחים שי' – אף בעל נגלה אחד להשתתף (עכ"פ) – בהנהלת הכנס?!

כיון שכנראה איש לא שם לב לזה – לפענ"ד עכ"פ – שבאם ההנהלה דתו"ת תדון ותחליט כן שיהי' בהנהלת תו"ת עכ"פ א' שהנ"ל יהי' איכפת לו, ועד כ"כ שיעשה בזה משהו עכ"פ.

רלב

[י"א סיון]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב שכתב ע"ד תכנית הקמת "פארק יהדות" לילדים בחופשת הקייץ בכפר חב"ד, וציין שהדבר כרוך בקשיים כיון שעסוקים כעת במבצע של"ה ובארגון קייטנות ברחבי אה"ק (ס' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 195):

א"כ, לא כדאי.

רלג

[י"א סיון]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שביקש ברכה עבור א' שנכנס ביאוש ומרה שחורה בגלל מצבו הכספי הקשה (מהעתקה):

ה"ה (הכותב שיחי') – שלוחי להולכת דברי פליאתי גדולה על [יאוש ומרה שחורה]

וה"ה כוהן וגם רב מורה הוראה לשמחה וט"ל יהודיים וכו'.

רלד

[י"ד סיון]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב על דו"ח בו כתב: "הנני לבשר כי התחלנו זה עתה ברישום שמות הילדים (וגם מבוגרים) אשר שלחו אלינו את פרטיהם בנוגע למבצע "יום הולדת". רוב התשובות נשלחו על גבי כרטיס "הקהל" המיוחד שצורף לספר-קודש שחילקנו לילדים בתהלוכות ל"ג בעומר" (ס' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 240):

נתקבל ות"ח. הזמן גרמא. אזכיר על הציון.

רלה

[י"ד סיון]

מענה להשליח ר' יוסף שמואל יהושע גערליצקי שכתב ע"ד רעיון לתכנית להכנסת יהדות במערכת החינוך באה"ק, בעזרת ידידו מר שמעון שושני מנכ"ל "משרד החינוך", אשר בתכנית הלימודים בבתי הספר ידובר ע"ד האמונה בהקב"ה ועד"ז ש"בחר בנו מכל העמים" – בהמשך לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות יום ב' דחג השבועות (תשורה אלטיין ט"ו סיון תשע"ח):

בטח ישפיע וכו' על כל עסקני אני"ש שיחיו בכל זה.

רלו

[סיון]

מענה על פתק שכתב המזכיר ריב"ק: "יעקב מאיר בן חנה פרומט, דבורה לאה בת העניא מלכה – בלוי ירושת"ו – שואלים: ביום כ"ד סיון הקרוב ימלאו ה' שנים להולדת ילדם שמואל ע"ה, שנפטר ביום ז"ך כסלו השתא. האם שייך לציין את היום הזה לפי מנהגי יום ההולדת (הניתנים לביצוע)?" (מציולם כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ שלח תשע"ה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את תיבת "האם" וסימן השאלה, והשאיר התיבות: "שייך לציין את היום הזה לפי מנהגי יום ההולדת (הניתנים לביצוע)", וכתב:

נתינות לצדקות (בגימ' שמואל) והתועדות חסידותית

רלז

[סיון]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן ששאל האם להכנס קצת יותר לענין של הכשרים ע"י משגיחים וכו' (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

למה לו זה?! ובפרט שאינו ברובם ככולם דחב"ד!

רלח

[סיון]

מענה להשליח ר' ישראל ברוך בוטמאן (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות התי' חיים עוזר שי' בוטמאן וזכות הרבים תלוי' בו):

כמפורסם עניני עסקנות והמוסדות כו' שייכים להחלטות הנהלותיהם, אזכיר עה"צ.

רלט

[סיון]

מענה לא' הרבנים על דו"ח שכתב ע"ד המצב בכמה ממוסדות חב"ד באה"ק (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

חלק חשוב של דו"ח יש הסברה למה אין עשי' בפועל בשטח פלוני ופלוני ובעיקר בשטחים כללים!! אזכיר עה"צ

רמ

[ט"ז סיון]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שהודיע שקיים השליחות ומסר את דברי הפליאה של כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה רלו), וזה גרס להלה שמחה גדולה (מהעתקה):

אזכיר עה"צ

שכן יבשר טוב תמיד כל הימים

ובהוספה.

רמא

[י"ז סיון]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב ע"ד ה"דינר" לטובת ישיבת תומכי תמימים ובית הספר למלאכה שמתכוננים לערוך בט"ו אלול במלון "הילטון" בתל-אביב (ס' יימי תמימים" ח"ח ע' 2-381):

על מה שכתב: "והננו בבקשת ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה בהכנות לדינר ובדינר עצמו ובתוצאות המקוות בעז"ה מדינר זה", כתב:

אזכיר עה"צ.**רמב**

[כ"ף סיון]

ממענה בקשר לממלא מקום אחר פטירת הרב אייזיק שוויי ע"ה ברבנות העיר מאנטרעאל (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

ורוצה שיגזרו עליהם ממק"א וכו'!! (2)**רמג**

[כ"ב סיון]

מענה להתי' נח שמחה פאקס שכתב שראשי ישיבת תו"ת דמאנטרעאל הרב פנחס הירשפרונג והרב אייזיק שוויי מעודדים אותו רבות לסדר בדפוס את רעיונותיו וחידושויו בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א ובנושאים אחרים, ושאל האם לעשות זאת (ריש ס' ש"מחת המלך" ח"א. "כפר חב"ד" גליון 900. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

הסכמה וברכה, אזכיר עה"צ.**רמד**

[כ"ד סיון]

מענה בקשר לכינוס "הקהל" לתלמידי התמימים שהתקיים בישיבת תו"ת "חובבי תורה" בארגון כמה מהתמימים (ס' יומן "שנת הקהל בבית חיינו" ע' 257):

ויה"ר שיהא בהצלחה רבה מאוד מאוד כהמבואר בלקו"ת בפרשתנו אזכיר עה"צ.

רמה

[כ"ד סיון]

מענה לר' שניאור זלמן יפה על מכתבו שכתב במיאמי, לשם נסע למשך עשרה ימים במהלך ביקורו בחצרות קדשנו (ס' "Mr. Manchester" ע' 283):

נת' ממיאמי, ות"ח.

מה חיפש במיאמי שבשביל זה נסע מקראון הייטס?

אזכיר עה"צ.

רמו

[כ"ד סיון]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב ששאל – מאחר ויש לו שבוע של "בין הזמנים" בישיבת חב"ד בבואנוס איירס, ובדיוק באותו שבוע חל יום הולדתו ביום כ"ה תמוז – האם להגיע לחצרות קדשנו ליום ההולדת, ובפרט בקשר ל"מבצע יום הולדת" (תשורה בוגלר ז' אד"ש תשע"א. והעתקה, באדיבות הנמען שי"):

לא להגיע – התורה חסה על ממונם של ישראל

אזכיר על הציון.

רמז

[ועש"ק שלח, כ"ה סיון]

מענה לר' יוסף וואלדמאן שכתב: "אודות מה שהפסיק כ"ק אד"ש לבחור מהקובצים בקשר לשיחות פירוש רש"י שבהתוועדויות של ש"ק. עד עכשיו לא הרהבתי עוז לדבר בענין סדרי ההתוועדויות שבש"ק לפני כ"ק אד"ש, אבל בהשגח"פ חנן אותי כ"ק אד"ש נתינה כפולה של דולר ובצירוף לדיבורו אלי "פאר רש"י" מזה לקחתי האות להתמסר לכתיבת מכתב הנוכחי לטובת כל אלו שיקר אצלם חלק זה שבהתוועדות. הנה העסק והמו"מ בפירש"י עה"ת ע"פ דרך הבהיר שעורר כ"ק אד"ש, הגיע לשיא ומדרגה נעלית מעת שיסד כ"ק אד"ש הסדר לבור מפירושי רש"י שדנו עליהם בהקובצים, ולבארם כפי יד ה' הטובה עליו. והקובצים שיצאו לאור מאז יוכיחו, רבים נתעוררו עי"ז לשאול ולדייק בפירושי רש"י בדרך שלמדנו כ"ק אד"ש, הגם שרק חלק מפרי עיונם הופיע בהקובצים – ע"פ

רוב לאלו שמצאו בעצמם כשרון הכתיבה או עכ"פ שלא קשה עליהם מלאכת הכתיבה בענייני תורה. ומה שקרה בזה מאז שהפסיק כ"ק אד"ש לבחור מהקובצים והתחיל סדר החדש לייחד דבריו על פירש"י הראשון בלבד, מאחרי הסתלקות הרבנית הצדקנית ע"ה, גלוי לעין כל וגם בזה הוכיחו הקובצים שהופיעו מאז. ועל כן בא אני בבקשתי (ואין ספק שכן הוא גם מבוקשם של כו"כ בינינו "וואס קאכן זיך" בלימוד תורת רבנו שבפירש"י עה"ת) שאם טוב ונכון הדבר בעיני כ"ק אד"ש ומוצא הדבר חן בעיניו, שימשיך כ"ק אד"ש לבחור גם מדיוקי רש"י של משתתפי הקובצים כמקדם, ולישא וליתן בהם ולבארם כי ה' הטובה עליו" ("כפר חב"ד" גליון 634. יומן רמ"א שי' זליגסון. יומן "פאקס א שיחה" (תש"ג) גליון 42):

הרי בהוספה על דבריו ע"פ רש"י הראשון,

מבארים עוד מפירושי רש"י

ולפלא שאינו "יודע" עד"ז?

רמח

[כ"ז סיון]

מענה לר' מרדכי למברג שסיים בימים אלו את תפקידו כפרקליט, ובעיתונות דווח בהרחבה על אופן תיפקודו וע"ד המסיבות שנעשו בקשר לזה בפרקליטות (תשורה למברג כ"ף אלול תשנ"ט):

הגיעוני מכ"ע בדו"ח מלאים תישבחות וכו' בקשר למסיבות ע"ד שינוי מעמדו (סיום משרתו הקודמת) ות"ח על הנח"ר שגרם.

אזכיר עה"צ.

רמט

[אור לכ"ח סיון]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב: "קבלנו הצעת משרת מלמדות עבור חדשי הקיץ, ח"י תמוז – כ' אלול (בערך), אצל ה"באנגאלא-קאלאניע" של הרב מרדכי שי' נגל, בההרים, בעיר S. FALLSBURG N.Y. המשכורת: א) מקום דירה עבור המשפחה תי'; ב) תשלום של \$225 בעד כל תלמיד (כ15 תלמידים – ובניי שיחיו בכללם –), עבור כל הקיץ, קרובינו וידידנו מעודדים אותנו לקבל את ההצעה, והננו מבקשים את עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א, האם לקבל את ההצעה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

על מה שכתב: "קרובינו וידידנו מעודדים אותנו לקבל את ההצעה" – כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "לקבל את ההצעה", וכתב:

ויהא בשעטומ"צ

אזכיר עה"צ

רנ

[שלהי סיון]

מענה בקשר להתועדות חסידים שנערך בליל יום הבהיר כ"ח סיון ב-770 (ס' יומן "שנת הקהל בבית חיינו" ע' 260):

כן יבשר טוב בפעולה נמשכת מכל הנ"ל, ובהוספה דוקא. אזכיר עה"צ.

רנא

[ער"ח תמוז]

מענה להשליח ר' ישראל ברוך בוטמאן שכתב ע"ד חשבונות החובות של בתי חב"ד באה"ק, ובקשת ברכה לכמה מאנשי קהילתו בנהרי" אה"ק (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות התי' חיים עוזר שי בוטמאן וזכות הרבים תלוי' בו):

אזעה"צ

רנב

[אדר"ח תמוז]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון בקשר להמבוא ומפתח ענינים לספר "היום יום עם הערות וציונים" ח"ג שמו"ל (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 551):

מהיר

והזריזות תשובה

רנג

[אדר"ח תמוז]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב: "עפ"י עצת הרופא, דר. בנג'מין שיחי", בקרנו את הרופא דר. קלאץ, הביקור הי' בנידון HERNIA של בננו. ., דעת ב' הרופאים הנ"ל – לעשות הניתוח ולתקנו. לדעת דר. קלאץ, כדאי לעשות את זה בהקדם, לא מצד חומר המצב הנוכחי, אלא מפני האפשרות שיכול לבוא לידי מצב חמור, ח"ו, באיזה זמן שהוא בעתיד. מצו"ב פתקאו עד"ז. והננו שואלים את עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם לבצע ניתוח זה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כמפורסם כעצת רופא ידיד

אזכיר עה"צ

רנד

[אדר"ח תמוז]

מענה למרת שפרה יהודית גולומבוביץ (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

יש לה רשות לומר שזהו בהצעתי (ע"פ הבנתי פס"ד השו"ע בכיו"ב) תדרוש מועד רבני אנ"ש שי' שבאה"ק – שיתנו פס"ד ברור בכהנ"ל בנוגע לה, לעסקני אנ"ש שי' ולארגוני אנ"ש שי' – שבאה"ק

(2) כיון שנוגע בזמן – בהקדם האפשרי ותשלח לי צילום הפס"ד ות"ח.

רנה

[אדר"ח תמוז]

מענה להתי' אליעזר טורין שביקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לקביעות זמן חתונתו ליום י"א אלול (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

הסכמה וברכה

אזכיר עה"צ

רנו

[ר"ח תמוז]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שכתב ע"ד עניני עסקיו (מהעתקה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב: "נכנסים לחודש של גאולה, שנאלו מכל הענינים המבלבלים, ואוכל לאסוף כח ועוז כנגד כל המניעות ועכובים, מתוך שמחה וטוב לבב".

רנז

[ז' תמוז]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק על בקשת ברכה ועצה לשמירה בעקבות איומים כו' (מהעתקה):

כבר מילתי' אמורה: ה' שומרך גו' מעתה ועד עולם

כמובן באם צ"ל עשי' ע"פ מנהג המדינה – יעשנה בשעטו"מ

באם לנביב"ח בדהתפואה"ז

אזכיר עה"צ

רנח

[ז' תמוז]

מענה בקשר להחלטות כינוס "הקהל" לתלמידי התמימים שנערך בישיבת תנו"ת "חובבי תורה" בארגון כמה מהתמימים (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' קלונימוס קלמן שי' הלוי וויינפעלד וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר על הציון

רנט

[לאחר ש"פ חוקת, ח' תמוז]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בשיחת ש"פ חוקת (מצילום כתי"ק – תשורה חאנין ד' ניסן תשע"ז):

[1] במכתבם כתבו: "בהשיחה משבת שמסרנו אתמול בסוף עמוד ב' כתב: דער יש הנברא ווערט פאראיינציקט מיט יש האמיתי, און זיי ווערן איין זאך. בביאוה"ז לאדהאמ"צ (מג, ב) איתא, שמציאות יש הנברא (שבכחו להיות יש שנראה כאלו הוא באמת יש ואינו מצטרך לשום מקור) הוא מיש האמיתי. וממשיך שם, שע"י גילוי הוי' בעולם בעת התפלה ("ברוך אתה ה'") "נעשה מהיש הנפרד יש האמיתי". ובד"ה ולקחתם לכם תרס"א כ' שאמיתית "מציאות היש דעולמות ונבראים הוא בחי' העצמות דא"ס ממש". ובמ"א ("ד"ה להבין ענין כתיבת ס"ת תש"ל) נתבאר שאמיתית הענין שהיש הנברא אמיתית מציאותו הוא יש האמיתי, קאי על ישראל (ובביאוה"ז שם (בנוגע לזה שיש הנברא נעשה יש האמיתי): וכמ"כ יהי כללות גילוי אלקות בכללות נ"י בזה העולם לע"ל), ו(גילוי) כח העצמות שבעולם אינו ככח העצמות שבישראל, כי זה מה שהמציאות דעולמות הוא העצמות – הכוונה בזה היא, שהעצמות "הוא המהוה אותם. . ומבלעדו אין שום מציאות כלל וכלל" ("ד"ה ולקחתם שם), משא"כ בישראל – מציאותם גופא הוא, כביכול, העצמות (לקו"ש ח"ב ע' 75 בשוה"ג). אבל בשיחה זו (שיש הנברא נעשה כולא חד עם יש האמיתי) משמע שכן הוא בנוגע לכללות עולם העשי' (וכל הנבראים שלו)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

על מה שכתבו: "ובמ"א ("ד"ה להבין ענין כתיבת ס"ת תש"ל) נתבאר שאמיתית הענין שהיש הנברא אמיתית מציאותו הוא יש האמיתי, קאי על ישראל", כתב:

כי השאר נברא בשבילם – וע"ד החילוק דמציאות עבד כנעני לגבי האדון – ומציאות נכסיו

[2] במכתבם כתבו: "שאלה: במ"א נת' דח"ו לומר "איהו והבריאה חד" (ראה הקדמת תקו"ז (ג, סע"ב). לקו"ש חכ"א ע' 443)? ואולי הכוונה: "איהו וחיוהי חד כו"ו ולא "איהו והבריאה חד" ח"ו – הוא רק מצד הגילויים; אבל מצד העצמות גם הבריאה (יש הנברא) כולא חד עם יש האמיתי. והחילוק בין עולם וישראל אולי אפ"ל: זה גופא שיש הנברא חד הוא עם יש האמיתי הוא לא לפי שענין ודרגת העולמות שייך לזה, כ"א בכח העצמות שהוא כל יכול ונושא הפכים (אבל מצד בחי' הגילויים – ה"ה מציאות הפכית מאלקות); משא"כ בישראל מציאותם גופא (גם מצד בחי' גילויים) הוא, כביכול, העצמות. האם נכון?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

על מה שכתבו : "ואולי הכוונה : "איהו וחיוהי חד כו"ו ולא "איהו והבריאה חד" ח"ו – הוא רק מצד הגילויים" – מחק תיבת "ואולי", וכתב : [והכוונה], ומחק התיבות "הוא רק".

על מה שכתבו "האם נכון?" – מחק תיבת "האם" וסימן בחץ תיבת "נכון".
וכתב :

כמפורסם – אין דעתי נוחה כלל משקו"ט דוקא בענינים שאין ביאורם באריכות בדברי רבותינו ולהראות קונצצו

ורבוי המאמרים שלהם שהו"ל לאחרונה אין לומדים וד"ל

רס

[ט' תמוז]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק על בקשת ברכה לעניני עסקיו
(מהעתקה) :

ובבר' חג הגאולה.

רסא

[י"ב תמוז]

ממענה להנהלת ארגון נשי חב"ד דוברות צרפתית בכפר חב"ד ("כפר
חב"ד" גליון 381) :

הבטיחו יגעת ומצאת זכות הרבים מסייעת, אזכיר על הציון.

רסב

[ט"ו תמוז]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון בקשר לרשימת שיחה ורשימה נוספת
והדפסתם בספר "היום יום עם הערות וציונים" ח"ג (מצילום כתי"ק) :

נת' ות"ח

וכפשוט הזירוז בהו"ל ישובח

והזמג וקל

רסג

[ט"ו תמוז]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק על ההודעה ע"ד סידור החוב של פלוני עם גביר מסויים ובקשת ברכה לבשורות טובות (מהעתקה):

נת' ות"ח

אזכיר עה"צ

והרי זה ימי גאולה

רסד

[תמוז]

מענה לר' שניאור זלמן גוראריי שכתב – בקשר לפטירת בעל נכדתו ר' אליעזר מאנגעל ע"ה בדמי ימיו בתאונת דרכים, ושלשה ימים לאחר מכן ילדה אשתו בת, לאחר כמה שנים שלא נפקדו בזרעא חייא וקיימא – שמסיק שמא אין להפציר רבות על דבר מסויים, שכן לאחר שהרבה לבקש ברכה שיפקדו בפרי בטן באה תוצאה כה עגומה (ס' "בכל ביתי נאמן הוא" ע' 1-490):

לשאלתו בנוסח "חדש": להקל עליו על ידי שאענה לשטויות וכו', "המצאה" שטות – בכלל זה הרי זו עצמה שטות שאין כמוה. כ"ק מו"ח אדמו"ר פרסם טראכט גוט וועט זיין גוט.

רסה

[תמוז]

מענה להתלמידה חנה דויטש מארגנת מועדון "צבאות השם" ביישוב מעלה אדומים אה"ק שביקשה ברכה להצלחה בפעילות החינוך בקייץ ("כפר חב"ד" גליון 343):

נתקבל ות"ח והזמן גרמא כו' אזכיר על הציון.

רסו

[תמוז]

מענה לועד רבני חב"ד באה"ק על דו"ח מדברים חדשים שעשו הבית דין (מהעתקה):

שאלתי

(1) ע"ד מעשים בפועל ממש

(2) שבלאו הועד לא הייתה עשייה בפועל

(3) עאכו"כ שלא היתה התערבות הועד לצמצם המעשה

(4) מה מכל הנ"ל מתאימים לכל הנ"ל

רסז

[תמוז]

מענה לועד רבני חב"ד באה"ק שכתבו בהמשך להמענה שקיבלו, ושאלו איך לתקן כו' (מהעתקה):

[1] על מה שכתבו "איך לתקן", כתב:

ככתוב בשו"ע

מתי היתה האסיפה האחרונה של הועד? מי השתתף בה? מה החליטה? מה נעשה בה?

רוב רבני חב"ד באה"ק שיחי' אין יודעים מהנעשה בהועד (גם לא מהשאלות שלי לרבנים שע"י הועד כדמוכח ממכתב שלהם אלי)

[2] על פרוטוקול של דיני תורה, כתב:

נת' ות"ח

רסח

[תמוז]

מענה להשליח ר' אברהם קארף שכתב ע"ד נסיעת בני משפחת מקורבים מסויימת לכמה מקומות, ובקשת ברכה והצלחה ובריאות נכונה בהליכתם ובחזרתם (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

היש באוטו הספרים וצדקה פושקע, אזכיר עה"צ.

רסט

[לאחר ש"פ בלק, י"ז תמוז (נדחה)]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת ש"פ בלק (מצילום כתי"ק – תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח):

[1] במכתבם כתבו: "בהמשך למה ששאלנו (ביום ועש"ק – מצורף) במשנ"ת בשיחת ש"פ בלק, שארץ סיחון ועוג (בעבר הירדן המזרחי) לא נועדה מלכתחילה לישוב קבוע של בני"י, ובקשת בני גד ובני ראובן לא היתה אלא להתיישב שם במשך זמן קצר (י"ד שנה דכיבוש וחלוקה) בלבד – דלכאורה, ארץ סיחון ועוג נכללת בארץ שבעה עממין שניתנו לבני"י כמשמע מפשטות הכתובים (כפי שפירטנו לעיל) – אולי יש להוסיף ולהעיר שהמדובר בשיחה (שארץ סיחון ועוג לא נועדה לכתחילה לישוב קבוע דבני"י) הוא בהתאם לשיטת הרמב"ן (חוקת כא, כא), וז"ל: "משה הי' יודע כי ישראל עתה לא יכבשו כל עשרה עממים, והי' חפץ שיהי' כל כבושם מעבר לירדן והלאה, שיהי' מושבם יחד, ושהיא הארץ הטובה אשר היא זבת חלב ודבש, הלא תראה שאם לא ביקשוהו ממנו בני גד ובני ראובן לא הי' מניח שם אדם אלא שתהי' לחרבה, וכך שנוי' בספרי, לתת לך, פרט לעבר הירדן שנטלת מעצמך". ואזיל לשיטתו – בפירושו בפי' בא (יג, ה), "והי' כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני והחתי והאמורי והחוי והיבוסי אשר נשבע גוי' ארץ זבת חלב ודבש" – "דעת רבותינו שהיתה ארץ ה' עממים הללו (בעבר הירדן המערבי) זבת חלב ודבש, ולא היתה כן ארץ השנים הנותרים (בעבר הירדן המזרחי), ולכך יבשר אותם בארץ הזאת. כך שנינו בספרי לענין הביכורים, ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש, מה ארץ זבת חלב ודבש האמור להלן ארץ חמשה עממים, אף ארץ זבת חלב ודבש האמורה כאן ארץ ה' עממים כו"י. [ולהעיר גם מפי' האוה"ח (מטות לב, ז. דברים ב, כ. ג, יג) – על יסוד דברי הספרי "פרט לעבר הירדן שנטלת מעצמך". ומבאר בפי' אופנים: (א) שאינה בכלל שבעה עממין שהובטחו לאברהם, (ב) שהיא בכלל שבעה עממין שהובטחו לאברהם, אבל לא לדירה כו.]. אבל, שיטת רש"י אינה כשיטת הרמב"ן – שהרי, בפסוק "כי יביאך גוי'

לתת לך ארץ זבת חלב ודבש" (בא שם) מפרש רש"י "אע"פ שלא מנה אלא חמשה עממין, כל ארץ שבעה גוים במשמע כו", היינו, שלשית רש"י, כל שבעה עממין, כולל אלו שבעבר הירדן המזרחי, הם בכלל ההבטחה ד"לתת לך ארץ זבת חלב ודבש" (והרמב"ן מביא דברי רש"י הנ"ל, ופליג עליו, על יסוד דרשת הספרי הנ"ל, שלא הזכירה רש"י בפש"מ).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[פשטות הכתובים] דצ"ל יעבור עמך – דרצון בני ראובן כו' הוא חידוש

דארץ כנען – היא ארץ מגורי אביו ושם ז' אומות ועוד ועוד (1)

אולי ישאלו בן ה': איפוא א"י (2)

כהנ"ל שלדעתם מפורש ההיפך – ישלחו להקובצים (שיתרצו הקוראים – או שישכימו עמהם)

החידוש הכי גדול בכהנ"ל – כתיבתם שכהנ"ל הוא פש"מ ממש! (כי איני מאמין שכן דעתם)

[2] במכתבם כתבו: "ולכאורה, לשיטת רש"י נכללת ארץ סיחון ועוג בכלל שבעה עממין שהובטחו לאברהם – כמפורש בפרש"י בפי משפטים (כג, כ- כח) "להביאך אל המקום אשר הכינתי גוי ושלחתי את הצרעה לפניך וגרשה את החוי את הכנעני ואת החתי מלפניך", "החתי והכנעני הם ארץ סיחון ועוג", וכן פירש רש"י בפי דברים (ג, יג) "ממלכת עוג . . . ההוא יקרא ארץ רפאים", "היא אותה שנתתי לאברהם" (כפירושו בפי לך לך (טו, יט) "ואת הרפאים, ארץ עוג שנאמר בה ההוא יקרא ארץ רפאים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "ושלחתי את הצרעה", וכתב:

ובכ"מ שהייתה פעולתה בריחוק גדול

[3] במכתבם כתבו: "ואולי יש להוסיף רא"י לשיטת רש"י בפש"מ – מפשטות הכתובים בסיפור דבני גד ובני ראובן: "ויבואו בני גד ובני ראובן ויאמרו אל משה גוי עטרות ודיבון גוי" ("מארץ סיחון ועוג היו" – פרש"י) הארץ אשר הכה ה' לפני עדת ישראל גוי יותן את הארץ הזאת לעבדיך לאחוזת אל תעבירו את הירדן" (מטות לב, ב-ה), ומשה ענה להם "האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה וגו'" (שם ו ואילך) – דלכאורה, אם היו אמורים מלכתחילה לנחול רק עבר הירדן המערבי, הי' משה צריך לשלול מכל וכל את בקשתם לקבל נחלתם בעבר הירדן המזרחי, מכיון שרצונו של הקב"ה שכל ישראל יקבלו נחלה בעבר הירדן המערבי בלבד?! ומכיון שתשובת משה הייתה אך ורק "האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה ולמה תניאון גו", אבל לאחר שאמרו "ואנחנו נחלץ חושים לפני בני ישראל גו" הסכים משה לבקשתם ש"לא נחל אתם מעבר לירדן

והלאה כי באה נחלתנו אלינו מעבר הירדן מזרחה" – עכצ"ל, שעצם הענין שבנ"י ינחלו (גם) בעבר הירדן המזרחי הי' דבר הפשוט אצל בני"י ומשה, מכיון ששטח זה הוא בכלל ארץ שבעה עממים, ארץ זבת חלב ודבש, שהובטחה להם (כנ"ל), והחידוש דבקשת בני גד ובני ראובן הוא (לא עצם העובדה שחלק מבני"י מתיישבים בעבר הירדן מזרחה, כי אם) – (א) שהשטח דעבר הירדן המזרחי ינתן להם, לגד וראובן (ולא לאחרים), וגם (ב) שנשיהם וטפם ומקניהם יוכלו להתיישב שם מיד (לפני כיבוש וחלוקת א"י כולה), ולזה לא הסכים משה (בחשבו שפוחדים הם מפני המלחמה כו' ויפחידו את בני"י כו') עד שקיבלו על עצמם לעבור חלוצים במלחמה, ולאחרי שיכבשו בני"י את הארץ כולה, יחזרו בני גד ובני ראובן ויתיישבו בנחלתם בעבר הירדן המזרחי בקביעות, כמפורש בקרא "כי לא ננחל אתם מעבר לירדן והלאה כי באה נחלתנו אלינו מעבר הירדן מזרחה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "הי' דבר הפשוט", וכתב:

!?

כשאומרים תרבות אנשים חטאים – א"צ הוספה ע"ז

להעיר שע"פ מדרז"ל וחסידות – הנ"ל מופרך לגמרי

כי בכהנ"ל מודגש

איך שמרע"ה אי אפשר שיהי' בארץ

שלכניסה לא"י מוכרחת עבירת הירדן

שירדן לוקח מזה וכו'

" מבדיל בין חו"ל לאה"ק ובפרטים בזה

ועוד

ער

[כ"ף תמוז]

מענה לאחת שכתבה ע"ד התרשמותה מלימוד ה"לקוטי שיחות" (מצילום כתי"ק – תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן "(*)" על מה שכתבה: " Let me add that what I've read In "Likkutei Sichot" so far has been a great inspiration to me [=יורשה לי להוסיף שמה שקראתי לעת עתה ב"לקוטי שיחות" הי' להשראה גדולה עבורי], וכתב:

(*) עפ"ז ודאי קראה שם ציטוטי פס"ד חז"ל – המעשה עיקר (פרק דאבות דשבת זו) והוה inspiration בא במעשה המצות בהוספה וה' יצליחה

רעא

[כ"א תמוז]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק (מהעתקה):

[1] על שאלתו האם למכור את "סנטור", כתב:

ע"פ שו"ע – בהתייעצות על אתר.

[2] על בקשתו ברכה, כתב:

אזכיר עוה"פ עה"צ לבשו"ט בטוב הנונ"ג

ערב

[כ"ב תמוז]

מענה לועד המורים המקצועיים של בית הספר למלאכה כפר חב"ד שכתבו שרוצים אשר ר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב – שעבד לשעבר בבית הספר למלאכה, ועתה מנהל צעירי אגודת חב"ד באה"ק – יחזור להמוסד לשמש בתור מנהל (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 15, והעתקת המזכיר):

פשוט ומנהג ישראל – שבכל עניני עיר מתחילים בפני' להרב מרא דאתרא.

הרב רי"י אהרונוב שי' – זה כמה שנים שלא הי' בשטח החינוך ועוד ועיקר – עסוק מכמה שנים בראש עסקנות הכי אחראית.

אזכיר עה"צ.

רעג

[כ"ב תמוז]

מענה להשליח ר' מנחם מענדל ראסקין שכתב: "אור ליום ב' י"ט תמוז יום הולדתי הכ"ו לאריכות ימים ושנים טובות הי' התוועדות בבית חב"ד בין כמה מאנ"ש, חזרתי את המאמר ד"ה אך בגורל תשל"ה בע"פ, למחרת ביום ב' בערב ערכתי התוועדות גדולה למושפעים בו השתתפו כ-50 איש, למדנו בהל' ביהב"ח להרמב"ם ומסרתי ההוראה להתגבר בחינוך הילדים, ועיקר הנקודה – שזכינו בדורנו למנהיג הדור הרבי שליט"א ואיך שצריך לציית, וכשהרבי מבקש לעשות התווע' ביום ההולדת על כאו"א לעשות זה והרבה החליטו ג"כ לעשות התוועדויות בפועל, החלטתי ברבים: לרשום 2700 יהודים במבצע יום הולדת עד י"ט תמוז שנה הבאה ובקשתי מהם שכי"א יקח עשרה טופסים לרשום את חבריו ומשפחתו. כמו"כ מסרתי ניירות שיכתבו לרבי שליט"א את הג' דברים חדשים שעשו מ"ב תמוז אשתקד. ולקראת יום הולדתי הנני לבקש ברכתו הק' לאריכות ימים ושנים טובות, ימים מלאים, ושנוכל למלא את השליחות כרצונו ורוחו הק' – שיהי' הכל מיט א גרויסען פארנעם ולא מצומצמ'דיק. מצו"ב \$27 לזכות יום ההולדת" (תשורה נפרסטק ל"ג בעומר תשע"ח):

מנהגי יום הולדת**כן יבש"ט תכה"י ובהוספה****אזכיר עה"צ**

רדע

[ועש"ק פנחס, כ"ג תמוז]

ממענה להשליח ר' אברהם יצחק שם-טוב על דו"ח מפעולות מר ארי פרלמן (מצילום כתי"ק – תשורה התועדות אגו"ח י"א ניסן תשע"ו):

(1) נת' ות"ח ויה"ר שיהא בהצלחה רבה בכל ובכל הג' הקהל תשמח תשמח

ערה

[מוצש"ק פנחס, כ"ד תמוז]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק על בקשת ברכה לעניני עסקיו (מהעתקה):

אזכיר עוד הפעם עה"צ שיבש"ט בטוב הנוה"ג.

רעו

[לאחר ש"פ פנחס, כ"ד תמוז]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלותיהם בשיחת ש"פ פנחס (מצילום כתי"ק – תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח):

א. במכתבם כתבו: "בנוגע להקלאץ קשיות שהוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א: בפרש"י – (א) הו"ל לפרש כאן (ר"פ פינחס) דביזו גם מצד אהרן (לשמצה בקמיהם), (ב) לתרץ עפ"י דפרא אדומה – היפך וחשיבותה (ויקחו אלך גו') לא ע"י אהרן – ולא פי' בלי טעם [ורק בסוף פירושו מביא מיסודו של ר"מ הדרשן "לפי שאהרן עשה את העגל לא נעשית עבודה זו על ידו שאין קטגור נעשה סניגור"] – "מצותה בסג"ו! ובקרא – דהו"ל להשמיט "בן אהרן" ע"ד כפרה אדומה, לכאורה, הקלאץ קשיא בקרא (דהו"ל להשמיט "בן אהרן") מתרצת הקלאץ קשיא בפרש"י (דהו"ל לפרש שביזו גם מצד אהרן) – כי, מזה שהכתוב מדגיש "בן אהרן", "בא הכתוב וייחסו אחר אהרן", מוכיח רש"י בפש"מ שביזוי השבטים לא הי' מצד אהרן (מאיזה טעם שיהי'), אלא רק מצד אבי אמו שפיטם עגלים לע"ז, כי, על הביזוי מצד אהרן לא מתאים להשיב בהדגשת היחוס לאהרן ("בן אהרן"), מכיון שהיתה לו איזה שייכות לחטא העגל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[1] על מה שכתבו: "בנוגע להקלאץ קשיות . . . בפרש"י . . . ובקרא" – סימן שני קווים תחת תיבת "ובקרא", וכתב:

עיקר הקושיא על הקרא – כפשוט

[2] על מה שכתבו: "ורק בסוף פירושו מביא מיסודו של ר"מ הדרשן "לפי שאהרן עשה את העגל לא נעשית עבודה זו על ידו שאין קטגור נעשה סניגור", כתב:

וכשמו הדרשן

[3] על מה שכתבו: "כי, מזה שהכתוב מדגיש "בן אהרן", "בא הכתוב וייחסו אחר אהרן", מוכיח רש"י בפש"מ שביזוי השבטים לא הי' מצד אהרן (מאיזה טעם שיהי'), כתב:

בשעה שביזו – הרי לא ידעו שהכתוב ייחסו

ולמה לא יבזהו

[4] על מה שכתבו: "אלא רק מצד אבי אמו שפיטם עגלים לע"ז, כי, על הביזוי מצד אהרן לא מתאים להשיב בהדגשת היחוס לאהרן ("בן אהרן"), מכיון שהיתה לו איזה שייכות לחטא העגל", כתב:

– אין זה הסברה כ"א אמירה – היפך הפשט

ב. במכתבם כתבו: "גם: מ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א שדברי רש"י "כדי שיבוא פנחס ויטול את הראוי לו" מבארים רק הטעם ש"נתעלמה הלכה" ממש, ועדיין קשה היתכן שמכל השבטים לא נתעורר אף א', היינו, שמכולם נתעלמה הלכה – לכאורה, מאותו טעם שנתעלמה הלכה ממש, נתעלמה הלכה גם מכל בניי (כדי שיבוא פנחס ויטול כו')? ואולי הכוונה: נתעלמה הלכה (ממשה וכל ישראל) הוא טעם שפנחס הי' צריך ליטול את הראוי לו, אבל אעפ"כ, אין לומר שהי' זה באופן של נס שלמעלה מהטבע לגמרי, ולכן, יש צורך בטעם שכלי על היות פנחס היחידי (הראשון) מכל בניי שזכר הלכה בשעה שנתעלמה מכולם. וזה מתרץ הכתוב בהדגשת יחוסו – "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן", שמכיון שאהרן הי' אוהב ישראל, ירש פינחס תכונה זו, ולכן נזכר בהלכה כו' שעל ידה הציל את ישראל. [ואף שתכונת אהבת ישראל דאהרן ירש בודאי גם אלעזר אביו – הרי, מה שנתעלמה הלכה מאלעזר לבדו (כדי שיבוא פנחס ויטול את הראוי לו) אין זה נס גדול כל כך]."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[5] על מה שכתבו: "ועדיין קשה היתכן שמכל השבטים לא נתעורר אף א', היינו, שמכולם נתעלמה הלכה – לכאורה, מאותו טעם שנתעלמה הלכה ממש, נתעלמה הלכה גם מכל בניי (כדי שיבוא פנחס ויטול כו')", כתב:

באם לדעתם שווה הנס דנתעלם מאיש אחד לנתעלם מכל בניי – לא אוכל להסבירם

[6] על מה שכתבו: "ואף שתכונת אהבת ישראל דאהרן ירש בודאי גם אלעזר אביו – הרי, מה שנתעלמה הלכה מאלעזר לבדו (כדי שיבוא פנחס ויטול את הראוי לו) אין זה נס גדול כל כך", כתב:

– **קלאץ תירוץ אלעזר הי' כה"ג במשכן – ואיך הי' יכול לראות מעשה זמרי!?**

רעז

[לאחר ש"פ פנחס, כ"ד תמוז]

מענה להמזכיר ריל"ג שכתב: "להנאמר לי שאלעזר ואיתמר היו כל הזמן במשכן ולא היו באותו זמן עם משה וכו' – בפי' בהעלתך (ט, ו): ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא, ופרש"י: כששניהם יושבין בבית המדרש, וזה הי' "ביום ההוא" י"ד בניסן יום הקרבת קרבן פסח דכל בניי וכו', ואעפ"כ הי' אהרן בביהמדר"ר ביחד עם משה, וזה גם הפי' בפרשתנו מטות (לא, יב) ויבאו אל משה ואל אלעזר – ורש"י אינו צריך לפרש כאן עוה"פ כי כבר

יודעים מפי' בהעלתך שאלעזר הי' ביחד עם משה בביהמ"ד וכיו"ב, ובס"פ בלק נאמר ולעיני כל עדת בני ישראל – כולל גם אלעזר ואיתמר" (מצילום כתי"ק – תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח):

[1] [להנאמר לי] שפש"מ מוכיח [שאלעזר ואיתמר היו כל הזמן במשכן כו']

[2] על מה שהביא מכמה פסוקים, כתב:

קשיא – אינה תירוץ

רעח

[לאחר ש"פ פנחס, כ"ד תמוז]

מענה להת' נח שמחה פאקס על מכתבו בהמשך לשיחת ש"פ פנחס ע"ד דברי הרמב"ם (הלכות מעילה פ"ב ה"ב): "וכן פרה אדומה מועלין בה משהוקדשה עד שתעשה אפר אף על פי שהיא כקדשי בדק הבית הרי נאמר בה חטאת היא. ותנאי בית דין הוא שלא ימעול אדם באפר הפרה" (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ דברים תשמ"ח (גליון תקעו). והעתקה, באדיבות ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון):

[1] בהשיחה הביא כ"ק אדמו"ר שליט"א קושיית המפרשים (כסף משנה על אתר), "מ"ש רבינו אע"פ שהיא כקדשי בדק הבית, קשה, אטו קדשי בדק הבית מי לא מעלי בהו". והביא תירוץ, "אפשר דה"ק אע"פ שאינה קדשי מזבח וגם אינה קדשי בדק הבית, אלא דומה לקדשי בדק הבית, וכיון שאינה קדשי קדשים ממש לא הי' מן הדין שימעלו בה, אלא דקריי רחמנא חטאת". ודחה, דקשה להולמו לתירוץ זה בצחות לשונו של הרמב"ם, שהרי הי' לו לכתוב בלשון ברורה "אע"פ שאינה קדשי בדק הבית", ולא "אע"פ שהיא כקדשי בדק הבית".

והביא הת' הנ"ל מפירוש ר' חיים הלוי על הרמב"ם, ד"זהו ביאור דברי הרמב"ם שכתב אע"פ שהיא כקדשי בדק הבית, ר"ל וא"כ הרי הי' צריך להיות בה מעילה גם לאחר שנעשית אפר, וע"ז מסיק שהרי נאמר בה חטאת היא, ר"ל רק בזמן שחטאת היא, הוא דקדושה בקדושת דמים, אבל לאחר שריפה דפקע מינה הדין דחטאת היא, אז ממילא פקע מינה גם קדושת דמים שבה, ואין מועלין בה עוד".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

נת' ות"ח ויפה הערתך ולפענ"ד צע"ג – לולא האפר אינה פועלת כלום, ובמה היא חטאת?

[2] בהשיחה הביא כ"ק אדמו"ר שליט"א קושיית המפרשים (כסף משנה שם) במש"כ הרמב"ם ד"תנאי בית דין הוא שלא ימעול אדם באפר הפרה",

דלכאורה גם מדין תורה אין מועלין באפר הפרה, כדילפינן ממש"ינ "חטאת היא". והביא תירוץ, ע"פ דברי הגמרא (מנחות נא, סעי"ב ואילך) ד"שתי תקנות הו, דאורייתא, בה מועלין באפרה אין מועלין, כיון דחזו דקא מזלזלי בה וקא עבדי מיניי למכתן, גזרו בה מעילה, כיון דחזו דפרשי מספק הזאות, אוקמוה אדאורייתא", "ולפי זה, הא דתנן שהוא תנאי בית דין קאי אמאי דאוקמוה אדאורייתא". ודחה, דקשה להולמו לתירוץ זה בצחות לשונו של הרמב"ם, דפשטות הלשון "תנאי בית דין הוא שלא ימעול אדם באפר הפרה" הוא שמדרבנן אין מועלין באפרה אבל מן התורה מועלין גם באפרה.

והביא התי' הנ"ל מפירוש נזר הקודש על מסכת מנחות, שמפרש דס"ל להרמב"ם דפירוש "חטאת היא" היינו שעל כרחך תבוא בתנאי בית דין מדאורייתא, ואין הפירוש "תנאי בית דין" כדעלמא שהוא תקנת חכמים, אלא תנאי בית דין הכא בפרה זהו האמור בתורה הנכלל בפירושא דקרא חטאת היא.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

בפרט באם ימצאו בנש"ג היד: היא ולא אפרה ותנאי – ולבחור הזעזער נראית בזה סתירה והשמיט ב' התיבות

רעט

[כ"ו תמוז]

מענה להרב אברהם יצחק וואלפסאן (מהעתיקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

נת' ות"ח ואזכיר עה"צ.

ות"ח על הבשו"ט ומצו"ב כמנהג – לצדקה באה"ק,

והזמ"ג – ושבי' בצדקה.

רפ

[כ"ז תמוז]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונב על שאלות בענינים השייכים להוצאה לאור העומדים על הפרק (סי' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 164):

בהדגשה מקודם שמה טוב כו'. והזמן גרמא [.] .

מוכרח שישכרו בממון איש מבין בצרכי ציבור – שאי אפשר כלל שבכל פרט ישאלו מעבר לים.

רפא

[ער"ח מנ"א]

מענה לתלמידי ישיבת תו"ת המרכזית שכתבו: "אנו התמימים מקבלים ע"ע ללמוד מידי שבוע את המאמר הראשון בלקו"ת (החסידישע פרשה) וזאת גם בקשר לזה שבב' השבתות האחרונות הרבי שליט"א לא אמר מאמר, אנו מבקשים שנזכה לשמוע שוב מאמרים ויהי רצון שנזכה לקיום היעוד תורה חדשה וכו'" (תשורה אופנר ט' סיון תשע"ח):

אזכיר על הציון**רפב**

[ער"ח מנ"א]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק על בקשת ברכה לשמירה לאחר איומים כו' (מהעתקה):

בדהמ"ז ואופן קביעותם**ויהא בטוב (גם ע"פ טבע)****ומקרא מלא דיבר הכתוב: הוי' שומרך גו' ועד עולם****אזכיר עה"צ.****רפג**

[ד' מנ"א]

מענה להת' נח שמחה פאקס בקשר לנסיעתו לכמה רבנים ל"הסכמות" לספרו "שמחת המלך" שמו"ל ("כפר חב"ד" גליון 900. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

אזכיר עה"צ להצלחה בכהנ"ל.

רפד

[ו' מני"א]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון על מכתבו בקשר לספר "היום יום עם הערות וציונים" ח"ג שמו"ל ("כפר חב"ד" גליון 551. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

[1] על מה שכתב אשר הספר יו"ל בקרוב, כתב:

הפי'?

[2] על שאלתו האם להדפיס בקובץ הערות ב' מענות כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענות קטז, קנד) ע"ד השיעורי חת"ת במנחה דיום תשעה באב – כתב:

בשמי לא להדפיס בזה כלום כיון שאין אצלי בירור בזה.

רפה

[ז' מני"א]

מענה לר' יעקב יהודה ארי' ליב זאיאנץ שכתב: "בעוד כמה שבועות יוגמר אי"ה כתיבת הס"ת לעיני הרבנית הצדקנית ע"ה ז"ל, בהנוגע לקביעת יום סיום הס"ת חשבנו אולי כדאי לעשות ביום סגולה דח"י אלול, או אפשר בכ"ב אלול, או בכ"ה אלול. באם אפשר לקבל דעתו הקדושה באיזה יום כדאי יותר" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

כמובן כהנ"ל תלוי באלה שיזמו כתיבת הס"ת

ולפי תנאי עירם

רפו

[ז' מני"א]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ והזמ"ג דוקא בשבעה במנחם – ותהא הכנה קרובה להבטחה: רואים בנחמת עיר רבתי עם ובה מלתי בית"ס.

רפז

[י"א מנ"א]

מענה לר' חיים ניסלביץ ששאל בקשר לזה שיש טוענים שאסור להלביש ציצית לילד קטן לפני גיל שלש, כמו לענין גזירת השערות ("באהלי חנה" (תשנ"ד) גליון 19):

פשוט שרק בנוגע לתספורת השערות צ"ל לא קודם לג' שנים, משא"כ לבישת ט"ק וכו'.

רפח

[מנ"א]

מענה להנהלת "צבאות השם" שכתבו ע"ד ה"קאנצרט" ו"כינוס הקהל" שערכו במאנטיסעלא שבהרי ה"קעטסקיל" עבור ילדים ובמיוחד ילדי מחנות הקייץ דשם "גן ישראל" ו"אמונה" (תשורה התועדות חסידים מוצש"ק צו תשנ"ז. והעתקה, באדיבות ר' בן ציון ראובן שי' הלוי פייפ):

ישיג הרבה נחת ובפרט שמחזק התקוה שעוד יוסיפו לעתיד לבא וכציווי ונתינת כח דט"ו באב ואזכיר עה"צ להצלחה ולפעולה נמשכת וכו'.

רפט

[מנ"א]

מענה להשליח ר' דניאל יצחק מאסקאוויץ שהכניס מודעה שפירסמו בעיתונות המקומית דשיקאגא בקשר ל"שנת הילד והילדה", בו מודיעים ע"ד שבוע חינוס במחנה קייץ על טהרת הקודש לילדים שאינם מקבלים חינוך יהודי אחר (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 804. והעתקה, באדיבות משפחת הנמען):

כדאי אויפטאן דאס ביי אנדערע, אזכעה"צ.

רצ

[מנ"א]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

האומנם אינו יודע כלל שכו"כ פעמים הכרזתי שבכל כיו"ב עפישו"ע שייך לבי"ד רבני חב"ד שעל אתר. אזכיר עה"צ.

רצא

[י"ז מני"א]

מענה להת' נח שמחה פאקס בקשר לנסיעתו להרב מרדכי סאוויצקי בקשר ל"הסכמה" לספרו "שמחת המלך" שמו"ל, וכתב שמקווה שגורם נחת רוח (ריש סי' "שמחת המלך" ח"א. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

[אני גורם נחת רוח] רב ובפרט שעתה הזמן דמוסיף ומוסיפין לו וכו', אזכיר עה"צ.

רצב

[ח"י מני"א]

מענה להמזכיר רח"ק שכתב: "בנוגע לשיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד כינוסי השלוחים, הכינוס הגדול השנתי העולמי יתקיים כאן אי"ה בימי שקמה"ח כסלו הבע"ל, ובקרוב יתחילו בשילוח ההזמנות לזה וכו'. דברתי היום עם הרב חדקוב שי' שאולי כדאי לסדר כאן בארצה"ב וקאנאדא כינוסים איזוריים, כל אחד לכיום אחד, ולסדר כ"ז בימי אלול הבע"ל. הרב חדקוב שי' אומר שאינו רואה מדוע למנוע זה. והנני שואל אם נכון לסדר כינוסים כנ"ל" (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי י"ז סיון תשע"ו):

[נכון לסדר כינוסים כנ"ל] **באם אינם עושים כבר זאת מעצמם**

רצג

[י"ט מני"א]

מענה למר זאב שלום הלוי הורביץ שביקש ברכה עבור עסקיו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

בדיקת התפילין, אזכיר עה"צ.

רצד

[כ"ף מני"א]

מענה להרב שניאור חיים הכהן גוטניק שכתב שאולי בכל זאת יש לדבר עם גביר פלוני, אע"פ שבנו ר' יוסף יצחק הכהן אינו מסכים ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה):

האמנם א"ל כן?!

בפירוש עניתי לפני כמה וכמה חדשים שלא שערתי שהוא קשור ותלוי כ"כ בהנ"ל וכו'

ובטח יודיעני הבירור ות"ח מראש.

רצה

[כ"ב מני"א]

מענה לר' שניאור זלמן יפה (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו. סי' Mr. Manchester ע' 284):

בראותו? הרקד בימי הגאולה? העשה הקהל עכ"פ פעם אחת? וכן (ע"פ המדובר – דעכ"פ בשנת הקהל – עכ"פ פ"א גם נשים) זוג' תי'?

רצו

[כ"ב מני"א]

מענה להרב שניאור חיים הכהן גוטניק שכתב – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה רצד) – שלאחר הבירור משמע שדעת כ"ק אדמו"ר שליט"א שצריך להפטר מאותו גביר, ושאל האם זהו עדיין בתוקף (מהעתקה):

!?

**כיון אשר "לא שערתי שהוא (בנו) קשור ותלוי כ"כ בהנ"ל וכו"'.
הרי מכאן ולהבא – בכל השייך להנ"ל יחליטו בהתייעצות ביניהם,**

ואין לעכב לכתיבה לכאן וכו'

אזכיר עה"צ לבשו"ט.

רצז

[כ"ד מני"א]

מענה להמזכיר רשמ"מ סימפסון שכתב: "לפי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א לפני כמה שבועות – באם ספק אם להדפיס איזה מכי ואי אפשר להחליט – אז לשאול כ"ק אד"ש בזה. מוסג"ב איזה מכי להשלמת שנת תשי"ד – והשאלה אם להדפיסם בהאגרות קודש או לא (להיות ששד"ב שי לוי עדיין באמצע העבודה)" (מצילום כתי"ק – סי' מאוצר המלך" ח"ב ע' 200):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על התיבות "בהאגרות קודש או", וסימן בעיגול ובחץ תיבת "לא", וכתב:

ולכן מוחזר שיהי' בארכיון שאצלו

ות"ח

רצח

[כ"ד מני"א]

מענה לאחת מנשות אנ"ש בארגנטינה (מהעתקה, באדיבות ר' שאול משה שי אליטוב):

[1] במכתבה: "ברצוני לשאול בקשר ליחס עם בעלי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

שייך להרב שלהם (1)

[2] במכתבה: "[ל'א' מבני'] יש SINDROME NEFROTIL [=תסמונת נפרוטית], וברכה לרפוי"ש. [א' מבני'] סובל מאיזו תאונה שפגעה בעינו. ועיי' תרופה שנתנו לו משערים שזה פגע בשמיעתו ונשאר חרש. זה השפיע מאד על מצב רוחי – דיכאון וכאב ראש. קיבלתי היתר מהרב העלער לא ללדת בינתיים וכבר עברו כשנתיים מאז".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כנ"ל (1) (2)

רצט

[כ"ה מנ"א]

מענה להתי נח שמחה פאקס שכתב ע"ד "הסכמה" של הרב שמחה עלבערג לספרו "שמחת המלך" שמו"ל (ריש סי' "שמחת המלך" ח"א. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

כן יבשר בשורות טובות גם לעתיד לבוא, אזכיר עה"צ.

ש

[כ"ו מנ"א]

מענה להמזכיר ר"נ מינדל שהכניס "דו"ח חלקי" של ועד המוסיפין העולמי (תשורה רפפורט י"א טבת תשע"ט):

נתקבל ות"ח. ות"ח מראש על המשך דו"ח (לבקר) לצהריים ה' פ' ראה.

שא

[כ"ז מנ"א]

מענה לרי' יוסף יצחק הכהן גוטניק על בקשת ברכה למלאת י"ד שנה לנישואיהם (מהעתקה):

והזמ"ג

גם כחותם שנת הקהל

ותשמח ותשמח

אזכיר עה"צ.

שב

[שלהי מנ"א]

מענה לרי' יוסף יצחק הכהן גוטניק (מהעתקה):

אזכיר עה"צ ויבש"ט

באם אמת מש"כ [י"צ בן רייזל] ע"ד איומי [.] שי'

ה"ז blackmail ממדריגה הכי פחותה וירודה וכו'

ומה להם ולבר נש כהנ"ל!?

שג

[בדר"ח אלול]

מענה לר' צבי הירש לוסיטיג (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 375. ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 4-23):

[1] במכתבו כתב: "היום . . יצא לאור "ספר המצוות פארקירצט אין אידיש", שנועד לעזור למורים ותלמידים ללמוד את המצוות כפי הוראת כ"ק אד"ש".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "שנועד לעזור למורים ותלמידים", וכתב:

עפמש"נ – אל תהי דן יחידי, ותשועה ברוב יועץ בטח נהג כן (2)

ובכל אופן – הגהה נוספת תמיד תועלת בה (ואם גדולה היא – מו"ל קונטרס וכיו"ב) (3)

[2] במכתבו כתב: "הנני מתכבד להגיש לפני כ"ק אד"ש טופס הראשון (שעוד לא הספיקו לכרכו כהוגן".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ות"ח והזמ"ג בין טו"א ור"ח אלול (4)

נהנתי בפרט על הוספת הע' לה' כו' (5)

במהדורא הבאה בטח יוסיף ציון כרטיס הס' בספריית הקונגרס – שתופס מקום אצל כו"כ (6)

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הראה להמזכיר ריל"ג טעות במצות עשה האחרונה – שצ"ל "נבלעה" במקום "נבלעה"].

דש

[ג' אלול]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

לעשות כל התלוי בה להמשך חייהם ביחד על יסודי התומ"צ וה' יצליחם.

בדהתפוחה"ז

שה

[ד' אלול]

מענה לר' ראובן ברענענסאן ור' משה צבי ווינער שכתבו ע"ד הבחירות הקרובות ל"ועד הקהל" דשכונת קראונהייטס (מהעתקת המזכיר):

נת' ות"ח. הזכרתי וכמה פעמים שלא ילמדו רמזים וכו' בדברי שבע"פ או בכתב. ועוה"פ ובברור: (א) הנ"ל, (ב) אין בדברי כל פס"ד כלל ג) מושלת התוקף דע"פ שו"ע דז' טובי העיר, (ד) כיון שהזכרתי דענין זה בשיחתי – יש קס"ד שזהו דעתי בנוגע לועד הקהל הזה ותקפו – ה"ז היפך דעתי, וכן בנוגע לועד הקהל הבא (ה) איני אומר כלום בנוגע להבחירות – לבד העתקת השו"ע, אשר לשון הרע, הולך רכיל (כולל – בשמי), מחלוקת שלא לש"ש – ה"ה כמפורש בשו"ע

שו

[אור לד' אלול]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב ששאל עבור בחור מסויים שנפגש כמה פעמים עם בחורה למטרת שידוכין, ושואל האם להמשיך להפגש (מהעתקת. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' זכות הרבים תלויו' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "להמשיך להפגש".

שז

[ד' אלול]

מענה בקשר לחומר עבור "מבצעים" בשפה הספרדית שהכניסו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' מיכאל אהרן שיי' זליגסון וזכות הרבים תלויו' בו):

נת' ות"ח והזמ"ג

כדאי שישלחו דוגמא להשלוחים שיחיו בהמדינות דשפה זו.

אזכיר עה"צ.

שח

[ד' אלול]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב: "בהמשך למה שכתבתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א בפסח שני דהאי שתא, לבשר ע"ד קנין הבנין של 823 איסטערן פארקוויי מהבית רבקה, הנני לבשר עכשיו שמצדס כבר מוכנים לגמור את העסק אתנו ולמכור לנו את הבנין בשטו"מ, ובעהשי"ת נוכל להכין את הבנין עבור "מכון חנה" להתחלת הזמן הבע"ל. ואז ביקשתי אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד השגת גמ"ח בסך של 150 אלף דולר לעזור בהוצאות עכ"פ בחלק מהן, על משכון של "סי דיי" בשווי. עכשיו הודיע לי הר"י קרינסקי בשם הרב חזקוב שיכול לתת לי גמ"ח של 50 אלף דולר בלבד. והנני לשאול אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א אם יש אפשריות אעפ"כ בחודש הרחמים ומלך בשדה וכו', ועל יסוד משכון שוה כל הסכום, שכ"ק אדמו"ר שליט"א יואיל לפעול אצל הנ"ל לתת הגמ"ח בסכום שביקשתי 150 אלף דולר" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי זכות הרבים תלוי בו):

כמדומה מכירים זא"ז וכן את מוכרי הבנין יותר מחצי יובל שנים

מטובו לברר עוה"פ באם אין הנ"ל מספיק, שיתדברו הג' וע"ז יודיעני **בכתב.**

שט

[ה' אלול]

מענה להמזכיר רח"ק שכתב: "מצו"ב רשימת הכינוסים האיזוריים שיתקיימו אי"ה בימים הקרובים וציינתי על הגליון זמני כאו"א מהכינוסים" (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי י"ז סיון תשע"ו):

בהצלחה רבה

נת ותח

שי

[ט' אלול]

מענה לר' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" על מכתבו (מיום הבהיר י"א ניסן) בצירוף "קונטרס החלצו" בתרגום לאנגלית (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שי אבצן וזכות הרבים תלוי בו):

נת' ות"ח ת"ח והזמ"ג

אזכיר עה"צ

שיא

[ט' אלול]

מענה לר' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" על מכתבו (מיום ועש"ק ב' תמוז) אליו צירף כרך ל של שיחות באנגלית, וכתב ע"ד כרך לא שמכינים לדפוס (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שי אבצן וזכות הרבים תלוי בו):

נת' ות"ח והזמ"ג

אזכיר עה"צ

שיב

[יו"ד אלול]

מענה להמזכיר רשמ"מ סימפסון שכתב: "מצו"ב הרשימה של המחאות לר"ה תשמח – אם לשלוח השתא ג"כ – ובאיזה סכום" (מצילום כתי"ק – תשורה סימפסון אדר"ח אלול תשע"א):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אם" וסימן בחץ התיבות "לשלוח השתא ג"כ", וכתב:

בהוספת \$ 10

שיג

[יו"ד אלול]

מענה להרב משה יהודה ליב לנדא (מהעתקה) :

[1] על מה שכתב אשר ר' יוסף יצחק הכהן גוטניק התחייב להחזיק עשרה אברכים, כתב :

ות"ח על הבשו"ט

[2] על מה שכתב שהציע להנ"ל לשפץ בית כנסת, כתב :

אינו ענין – ופשיטא שאינו עניני להטיל הוצאות כהנ"ל על [הר' יוסף גוטניק שי']

שיד

[ועש"ק תצא, י"ג אלול]

מענה בקשר ל"דינר" לטובת ישיבת תומכי תמימים ובית הספר למלאכה שיתקיים בט"ו אלול במלון "הילטון" בתל-אביב ("כפר חב"ד" גליון 349) :

והולך והוסיף וכו', אזכיר על הציון.

שטו

[ועש"ק תצא, י"ג אלול]

מענה על דו"ח מכינוס השלוחים האיזורי מיאמי ביטש פלארידא (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

אזכיר עה"צ להנ"ל ויה"ר שעוד יוסיפו על הנ"ל וכו' והזמן גרמא.

שטז

[ועש"ק תצא, י"ג אלול]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שהכניס את ההזמנה לסיום והכנסת ס"ת להישיבה גדולה במלבורן (מהעתקה) :

ויהא בהצלחה רבה.

שיז

[לאחר ש"פ תצא, י"ד אלול]

מענה לר' שניאור זלמן גורארי' שכתב – בהמשך לשיחת ש"פ תצא בו נאמר ע"ד חתונת אדמו"ר מהרי"ץ שהתקיימה ביום ועש"ק, ש"צריך בירור מתי בדיוק התקיימה החתונה, שהרי בליל שבת – אי אפשר, ובעש"ק ביום – לכאורה אינו מסתבר, ואולי היתה החתונה בליל ששי וצריך בירור. ולכן – כל מי שיש לו מסורה עדי"ז וכיו"ב בודאי יפרסמה וידפיסה בא' הקובצים" – שהי' נוכח בחתונת הרש"ג והיא התקיימה ביום ועש"ק (תשורה שטרנברג כ"ב אדר תשנ"ג):

[. .] חתונה בבית הנשיאים ה"ז בצירוף מאמר דא"ח (והכנה והמשך) וכן הברכות וקבל"פ הכלה וכו' ושלא בחפזון ולפני מנחה דעש"ק וכו' וכ"ז דוקא בעש"ק ביום, כשאפשר בהרחבה בכל המובנים אור לועש"ק וג"ז שלא שמעתי אף אחד שיעורר עדכ"ז, תמי'.

שיח

[אלול]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק) – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע"א (169):

נת ותח והזמג וכו'

ותהיינה כל הפעולות נמשכות ובהוספה ובעירוב והבנינים באופן שיאמר עליהם ושכנתי בתוכם

וכז מתוך תשמח ותשמח והקהל

הולך ומוסיף

שיט

[אלול]

מענה בקשר להזמנה לכינוס "הקהל" – כינוס בוגרים של ישיבת תו"ת נחלת הר חב"ד המתקיים בח"י אלול ("כפר חב"ד" גליון 350):

[. .] נתקבל ות"ח והזמן גרמא, המלך בשדה, אזכיר עה"צ.

שכ

[אלול]

מענה לר' שניאור זלמן גורארי' (מהעתקת המזכיר):

נת' ות"ח וכוח"ט [. .]

בכ"ז מוכרח שסו"ס ישכור "מזכיר" שיעורר שמלבד נקודה אחת עקרית מוכרח עוד באורענישען,

ולדוגמא "קטנה" – אין "מקום"! האומנם אין בכל אגו"ח אף אחד שיעורר עד"ז?

ונוסף ע"ז – מוכרח שיבדק כ"ז ע"י רב שידוע מה צ"ל בכדי שיהי' לכ"ז תוקף ע"פ שו"ע

וע"י עו"ד – בנוגע לדיני דמלכותא ולעשות כ"ז בפו"מ ובהקדם [. .]

שכא

[אלול]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי שהודיע ע"ד כינוס לוקנים שיתקיים ביום ג' י"ז אלול (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

הצלחה רבה

[יום ג'] שהוכפל בו כי טוב

אזכיר על הציון

שכב

[אלול]

מענה להרופא ר' לוי רייטער שכתב ע"ד מטופל שלו וכן כתב את ברכתיו לכ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות התי' מנחם מענדל שי' הכהן העכט וזכות הרבים תלוי' בו):

וכל המברך מתברך כו' (1)

ות"ח על מכתבו והשימת לב וכו' (2)

כוח"ט (3)

אזכיר עה"צ

שכג

[י"ז אלול]

מענה לר' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" שכתב: "מצורף בזה שער דף והקדמה לחלק ב' של לקוטי דיבורים באנגליש שמוכן לדפוס. התירגום הי' על ידי ר' אורי קפלון (כמו חלק א') ועשינו הגהה הן על הלשון, והתוכן והעתק. חלק א' נתקבל בכל התפוצות באהבה וזה עזר לנו הרבה בהקדשות עבור חלק ב'. אנו מקוים שספר זה יגרום נחת רוח רב לכ"ק אדמו"ר שליט"א" ("Sichos In English Classics" גליון 2):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ התיבות "ספר זה יגרום נחת רוח רב לכ"ק אדמו"ר שליט"א" וסימן בקו ובחץ תיבת "רב", וכתב:

בהוספה על הקודמיו.

אזכיר עה"צ

שכד

[ח"י אלול]

מענה לר' משה לברטוב מהנהלת "לשכת עזרת אחים" שכתב: "בלילה דיברתי עם נחום שאפירא יחי הנמצא על שליחות במוסקבה, וביקש לברר בשם אני"ש דמוסקבה דלהלן: בקשר לשיחה הק' דש"ק העבר אריינכאפן בשנת תשמ"ח, ובקשר ליום התייסדות תו"ת, החליטו לייסד עוה"פ תו"ת במוסקבה, תחת פיקוח ר' . . . ור' . . . ולהתחיל הלימודים תיכף חצי יום בביהכנ"ס ארכיפאווה וחצי השני במארינא ראשצא. ועוד ביקשו לברר, שיש שמה אברך . . . שהי' מלפנים שייך ל . . . אך בזמן האחרון נעשה ביחסים טובים עם אני"ש, הנהו בר פועל, בדעתו לשכור דירת . . . אצל מאלאכאוווקע הנוסע לאה"ק והדירה היא גדולה ורוצה לעשות מעשה חייא, ביחד עם אני"ש, היינו ללמוד ע"מ ללמד מאחרים. הם שלחו מכתב ע"י הר' אהרן חיטריק הנוסע היום יגיע ביום ו' בקר, אך ממהרים ובקש אותי לכתוב ולשאול, על המכתב חתמו ג' אנשים, והשנים מהם הם הנ"ל" (סי' "דיעדושקא" ע' 5-614. סי' "קובץ פלפול התלמידים" תו"ת דמוסקבא ע' 8-267):

על מה שכתב "החליטו לייסד עוה"פ תו"ת במוסקבה", כתב:

ויהא בשטו"מ בכל וכיון שצריך להיות אורות בכלים יבררו היטב באיזה אופנים.

בנוגע לפרטים, איש מסוים – ענין מסוים – וכיו"ב צ"ל החלטה על אתר אזכיר עה"צ.

שכה

[ח"י אלול]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי על דו"ח מהכינוס שע"י כולל "תפארת זקנים לוי יצחק" שהתקיים ביום ג' שהוכפל בו כי טוב י"ז אלול (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

נת' ות"ח והזמן גרמא המלך בשדה כו'

אזכיר עה"צ

שכו

[י"ט אלול]

מענה להתי' נח שמחה פאקס על מכתבו בקשר לספרו "שמחת המלך" שמו"ל (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] במכתבו כתב: "הלכתי להאדמו"ר מוויזניץ שליט"א אודות הסכמה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "אודות הסכמה", וכתב:

נו?

[2] במכתבו כתב: "ואקוה שאני גורם נחת רוח לכ"ק אד"ש".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "ואקוה", וסימן קו תחת התיבות "שאני גורם נחת רוח לכ"ק אד"ש", וכתב:

אזכיר עה"צ

שכז

[ועש"ק תבוא, כ"ף אלול]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון בקשר לקבלת הספר היום יום עם הערות וציונים ח"ג מכורך (יומן הנמען שי'): :

נת' ות"ח ת"ח והזמ"ג כו'.

שכח

[ועש"ק תבוא, כ"ף אלול]

מענה להת' נח שמחה פאקס על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה שכח) בקשר לבקשת ה"הסכמה" מהאדמו"ר מוויזניץ "נו?" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

נת' ות"ח אזכיר עה"צ.

שכט

[מוצש"ק תבוא, כ"א אלול]

מענה להשליח ר' מנחם מענדל ראסקין שכתב – בהמשך לה"שטורעם" ע"ד "שנת הבנין" ולבנות בנינים חדשים וכו' – שחושב לנסוע למבורן אוסטרליא אצל א' מאנ"ש על מנת לאסוף כספים עבור בניית בית חב"ד, וכתב שיש לו כבר כרטיס טיסה עם תאריכי הנסיעה המתוכננת וכו' (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט) :

הרי הוא במונטריאל והמדובר באוסטרלי!?! אין ענין לסדר הרגיל לבזבז כמה אלפים ממון ישראל לנסיעות מעבר לים לבקש נדבות כהנ"ל ולפלא גדול על הקס"ד אף שכוונתו רצוי', אזכיר עה"צ.

של

[כ"ה אלול]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב על דו"ח ממעמד הנחת אבן הפינה ל"בית חב"ד המרכזי באה"ק" (סי' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 203) :

כן יבשר טוב לעתיד לבוא ובהוספה וכתובה וחתימה טובה. אזכיר על הציון.

שלא

[כ"ה אלול]

מענה לר' שניאור זלמן גורארי' על מכתבו בהמשך להמענה (לעיל מענה שכ) שקיבל (מהעתקת המזכיר):

יברר (באם ספק אצלו) באם השמטת הנ"ל סיבתה הייתה השקו"ט הנ"ל או העדר השימת לב

המדובר במעשה בפועל לכתחילה. ישאל את כהנ"ל אם יש נפק"מ אם היינו הך ממש.

מעולם לא דובר ע"ד בדיעבד וכו'

ומהו הדיוק לכתחילה לעשות ההיפך מנהג כל העולם כולו לכתחילה!?

האומנם הזמן מתאים להכריז בכל העולם: שחב"ד אין כותבים זמן ומקום בשטרות, אומרים סליחות קרוב לאחר זמן ק"ש, ועוד כהנה וכהנה [..].

פשוט שאין כוונתי כלל לחפש חסרונות – כ"א כהדגשתי מוכרח שיהי' מי שהוא שיהי' כהנ"ל מלתי דרמי עלי' מלכתחילה, ולא לחפש תירוץ לאחר המעשה.

ועיקר יראה א"ע המצו"ב וכל המ"מ שבמכתבו ושבמכתבי כהנ"ל ויענני (ות"ח על הזירוז) הטעם שבזבז כסף והדפיס סטיישאנערי שבו כותב לי וכן הרב [..]. שי' וכל שמזכירם, ובלבד שיהי' המקום ומוסיף הזמן.

יבקש את הרב פיקרסקי שי' לשלוח לו צילום שטרות רבניים שעשה לאחרונה ויראה היש שם זמן ומקום.

שלב

[ועש"ק נצבים, כ"ז אלול]

מענה בקשר לתרגום באנגלית דה"זכרון דברים" די"ז אלול (מהעתקה):

נת' 5:15 אחהצ"ר, לכשיהי' ביכולתי אקראנו ובכל אופן כוונתם רצוי', ות"ח ת"ח.

שלג

[ועש"ק נצבים, כ"ז אלול]

מענה להת' נח שמחה פאקס שכתב בקשר לספרו "שמחת המלך" שמו"ל, וכתב שמקווה שגורם נחת רוח (ריש סי' "שמחת המלך" ח"א. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול ובחץ התיבות "שאני גורם נחת רוח", וכתב:

וירבה חילי' לאורייתא, אזכיר עה"צ.

שלד

[כ"ט אלול, ערב ראש השנה]

מענה להת' נח שמחה פאקס על מכתבו בקשר לספרו "שמחת המלך" שמו"ל (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] במכתבו כתב – בקשר ל"הסכמה" של אב"ד דסאטמאר לספרו: "האם אפשר להדפיס בהספר את ההסכמה שלו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על התיבות "האם אפשר" והשאר התיבות "להדפיס בהספר ההסכמה שלו".

[2] במכתבו כתב: "ואקוה שאני גורם נחת רוח לכ"ק אד"ש".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו מחיקה על תיבת "ואקוה" והשאר התיבות "שאני גורם נחת רוח לכ"ק אד"ש".

שלה

[שלהי אלול]

מענה להשליח ר' מנחם מענדל חיים ברוך הלוי וולפא שכתב ע"ד קשיים כספיים שנתעוררו בקשר לבניית בית חב"ד המרכזי בעירו נתני' אה"ק (תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד):

בטח הגיע אליהם המדובר בימים האחרונים אודות בניה, אזכיר עה"צ.

שלו

[שלהי אלול]

מענה לא' הרבנים באה"ק בקשר לאי-השתתפות רבני חב"ד באירוע חבד"י מסויים. את מכתבו פתח בתאריך "יום הבהיר ח"י אלול" (מהעתקה):

בודאי מבין בפשטות שהסברתו אין לה מקום כלל אפי' אצל בן חמש למקרא ולפלא שבי"ד רבני אנ"ש באה"ק בחר בי לבארני פס"ד כזה. ופשוט שכדאי שיודיע זה לכל הנ"ל – ובהוספה שתחילת מכתבו יום הבהיר ותוכנו לפענ"ד חושך כפול ומכופל ביום הולדת שני המאורות הגדולים.

שלו

[שלהי אלול]

מענה להשליח ר' אברהם קארף שהכניס מכתב שכתב אליו השליח ר' יוסף יצחק גראנער, בו כותב: "תודה רבה על כינוס הכי מוצלחת, הי' מאורגן באופן נפלא, ההכנסת אורחים והאש"ל בכלל הי' מעל ומעבר. גם האחדות והשטימונג הי' מעולה, הלואי נזכה לגרום נח"ר אמיתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א" (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

נתקבל ות"ח ואזכעה"צ להמשכו בבשו"ט ובהוספה.

שלו

[קייץ תשמ"ח]

מענה להשליח ר' יוסף רוזנפלד על מכתבו בקשר למוסד חינוך "מכון אלטא" בצפת עיה"ק שבניהולו ("כפר חב"ד" גליון 345):

יהי רצון שיקויים בהן כימי צאתך מארץ מצרים נגאלו אבותינו בזכות נשים צדקניות.

אזכיר על הציון.

שלט

[קייץ תשמ"ח]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב שהכניס את הספרון "היהלום שהושלך לים" על תולדות רש"י שי"ל ע"י מרכז צעירי אגודת חב"ד באה"ק – ראשון בסדרת הספרונים "הולדתם של צדיקים" שהוענקו לילדים לרגל יום הולדתם במסגרת "מבצע יום הולדת" ("כפר חב"ד" גליון 1703):

בו כתוב ששנים רבות לאחר מציאת היהלום הי' בן 33 – והציור בהשער ובפנים של זקן מופלג. אזכיר עה"צ.

שמ

[קייץ תשמ"ח]

מענה לא' הרבנים בקשר למוסד חינוך במקום מגוריו ("התקשרות" גליון א' שיב):

בתמהון הכי גדול קבלתי ידיעה שמסביר דברי בנוגע ל[.]. שאין צורך בהסברות כיון שמד"א מחליט כך (ואף שלא יאומן כי כן אומר) כי פשוטה כוונתי כי מרא דאתרא כשמרשה שיסגרו מוסד חינוך על טה"ק באתרא ואינו מוסר נפש שימשיך המוסד וחינוך הנ"ל – לוקח ע"ע האחריות דהנהגת כל אלה שהיו יכולים להיות שומרי תומ"צ (באם היו לומדים בו) ודמשפחותיהם כשיתחתנו כו'. וספק בזה הרי ספק דאורייתא.

שמא

[שלהי תשמ"ח]

מענה לא' ששאל האם כאשר שואל שאלה מסויימת ואינו מקבל מענה זהו סימן שאין כ"ק אדמו"ר שליט"א מסכים לדבר (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 21):

שעניתי עלי' ברור וכמה פעמים (במשך 3/4 שנה האחרונה) ובפרסום

בצ"צ וכיו"ב – כהחלטת (רוב) עסקני אנשש"י שעל אתר

בעניני בריאות – כעצת רופא ידיד

" השייך לחוק " עו"ד ידיד

שמב

[תשמ"ח]

מענה להגבאים דבית הכנסת ובית המדרש 770 בקשר לתכנית הרחבת בית הכנסת (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 165):

להגבאים שי'

למכ' ע"ד הגדלת הביהכנ"ס:

כנראה מהסברות שכותבים מן הקצה אל הקצה:

(1) הכותבים לא התבוננו עדיין

(1) במה רצונם

(2) מה ביכולתם

(ג) בכלל – כסף מנ"ל

ועוד

כשיבררו כ"ז וכיו"ב (ראה *) מקום למענה

שמג

[תשמ"ח]

ממענה לא' הרבנים בקשר לחילוקי דיעות שבין אנ"ש (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 214):

כתבתי כמה פעמים ולכו"כ מאנ"ש שי' – שבחילוקי דעות שבין אנש"י שבה"ק – לעשות כהוראות ועד רבני אנש"י שבה"ק

הוספתי שכ"ז עפשו"ע וא"כ לא ישתנה אם ישאלו עוה"פ (1)

שדמ

[תשמ"ח]

מענה לעיתונאי מסויים (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 220):

עכ"פ כדאי שישללו בפועל את הבפועל של עזיבת ירושלים העתיקה ע"י היהודים (הנמצא כזה?)

שמה

[תשמ"ח]

מענה לעיתונאי על מכתבו בהמשך להמענה שקיבל (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"ב ע' 20-119):

[1] במכתבו כתב תכנית לחיזוק הבטחון בירושלים העתיקה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

קודם שיכתוב (1) – יברר פס"ד רבני: במצב ההווה בבטחון ירוש' העתיקה (כולל מכמה שנים – ההחלטה דפ' ופ' למעט התיישבות יהודית בה (לבד היחיד – שקבע שם ביתו) וכן נוהגים בפועל וכפשוט הערביים יודעים עד"ז וכן שזה פעל מיעוט בהשמירה על היהודים שם – וג"ז נודע להערביים – האין סכנה להתיישב בה

[2] במכתבו כתב תכנית להטיס אזרחי אה"ק המתגוררים בחו"ל אל אה"ק בכדי להצביע בבחירות, ובכך לחזק את המפלגות המתנגדות למסירת שטחים מאה"ק לאוייבים.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– במחכ"ת – לפענ"ד מוטב שיתנו הממון לצדקה ומנקודה המעשית – תוצאות מבצע זה לא ישנו מאומה בהנהגה בארץ

[3] בשלהי מכתבו כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לפענ"ד – זה שחווה קעמפ דייויד בא לפועל ובתרועת נצחון – ע"י הנהלת מפלגת כו', וכן: החזרת "סיני", גירוש יהודים מימית וכו' וכו' לא "יוצא דופן" הוא אלא יציאה בדלת הראשית היא – כי נעשית מפלגה כרוב המפלגות (3)

שמו

[תשמ"ח]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 257):

מכופנ"נ (1)

מפורש בתורה (ובפרט בעשה"ד) שצ"ל שמירת ש"ק זהו ציווי מנהיגו של העולם כולו (2)

בדהתפוחהמז (3)

במסחר – בתייעצות בידמ"ב (4)

שמז

[תשמ"ח]

מענה להשליח הרב אליהו יוחנן גוראריי בקשר להקמת "מכון אהלי שם – ליובאוויטש" לזכרון הרבנית הצדקנית נ"ע (חלקו בפתח דבר לסי' פני משה"; והשאר, מהעתקת המזכיר, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] במכתבו: "שאלתי מכ"ק אד"ש: א) אם בכלל נכון הוא".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[נכון] ומוכרח [הוא]

[2] במכתבו: "ב) האם בכחי לפעול בהני"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

איני יודע – כי המדובר בעקשנות היפך הטבע לגמרי דכל אלה שהיו מחויבים ע"פ שו"ע (ואפילו ע"פ שכל הבהמי דנה"ב דבנ"י) להתעסק בעניני חב"ד – לבד נוסף על המוסד החד"י ממנו מתפרנס בגשמיות

אשר בנוגע לפועל – בשום אופן לא לעשות מה שהוא, וכך נוהגים עשירות בשנים

כהמנהג בעבר קרוב לומר שכשיתפרסם הנ"ל אקבל ריבוי מכ' ע"ד ריבוי הצעות – והודיעו חז"ל מעשיך יקרבך

– כשאקבל דו"ח מפורט ע"ד מעשים בפועל – אוכל לדון האם לאמר וכו'.

אזכיר עה"צ.

כיון שבדורנו מו"ל גם ס' לנשי ישראל (ובפרט – בהקהל) שייך אליו ג"כ (5)

ואזכיר עה"צ שיהא בשטמו"צ

שמח

[תשמ"ח]

מענה להשליח הרב אליהו יוחנן גורארי בקשר לסי' "הספר בהלכה" שמו"ל (ריש סי' "הספר בהלכה"):

כ"ז נת' ות"ח ויישר כח. כמפורסם להראות למתאימים להערות וכו'. ועוד ואולי עיקר: נהגו בספרי המאספים ש"מו"מ בזה באמונה שכוללים כל מה שמצאו – אף שקרוב לודאי שכמה מהחומרות המובאות שם (1) הם הידורי חוג מסויים וכו', (2) הושמטו בספרים שלאחריהם משום דלא ס"ל וכו"ב, (3) לאו כאו"א יכול לפס"ד בזה – אבל עפ"ז בטלה הקושיא על כו"כ.

שמט

[תשמ"ח]

מענה להשליח ר' אשר זעליג הערסאן שכתב ע"ד תכנית עבודה במבצע "הקהל" (סי' "והאר עינינו בתורתך" ע' רפה):

בודאי בהסכם אביו שי'. ויהא בהצלחה רבה אזכיר עה"צ.

שנ

[תשמ"ח]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן אהרונוב שכתב ע"ד פתיחת מחלקה מיוחדת ב"צעירי אגודת חב"ד" לילדי "צבאות השם" בראשות ר' נפתלי הכהן רוט, וכתב: "הבטחנו לרב נפתלי רוט שכר על הנ"ל וכל הקשור בארגון הנ"ל" (סי' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 8-67):

כשיתקבלו במזכירות קבלה הוצאה על דבר זה מהסכום ששלמו בפועל – ישלחו בלי נדר החצי מהמזכירות בכל פעם ופעם.

אזכיר על הציון.

נשא

[תשמ"ח]

מענה להשליח ר' יעקב יצחק בידרמן ששאל האם אפשר להביא את מר רונלד לאודר, שגריר ארצה"ב במדינת אוסטרליה, לחלוקת הדולרים דיום ראשון (סי' "אדמו"רי חב"ד ויהדות אוסטריי" ע' 338):

1. לא כדאי כלל להביאם להנ"ל. 2. אינם רגילים בכיוצ"ב כלל והיועצים שלהם – יש חשש שיסבירום שזהו פחיתות הכבוד ביחד עם ילדים וקטנים.

שנב

[תשמ"ח]

מענה להרב יצחק יהודה ירוסלבסקי ששאל ע"ד פלוני שהוצע לו לבוא לקרית גת ולפתוח בית חב"ד (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 292):

כמדומה שיש מי שעוסק בזה והחסר מחלוקת

שנג

[תשמ"ח]

מענה להשליח ר' אהרן אליעזר צייטלין שכתב דו"ח מפעולותיו, וציין על המעטפה אשר י"ש בפנים גם שאלה"י ("התקשרות" גליון רכב):

כמפורסם ומדובר אין הזמ"ג כלל לענות על שאלות ויתיעץ בעסקני אנ"ש ש'י בארה"ק.

שנד

[תשמ"ח]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שכתב ע"ד מקורב שלו שמבקש תיקון על העבר שלו לפני שחזר בתשובה (תשורה בוגלר ז' אדי"ש תשע"א. והעתקה, באדיבות הנמען ש"י):

בדיקת התפילין והמזוזות

טלית קטן כשר (כשיעור)

אזכיר עה"צ

שנה

[תשמ"ח]

מענה לבני משפחת גלוקאווסקי שכתבו אשר השליח הרב מנחם מענדל גלוקאווסקי הנמצא בשליחות באה"ק – יבוא לטורונטו לשהות עם אביו ר' אברהם יעקב שלקה בלבו ונמצא בבית הרפואה, באשר הבן האחר חולה ושני בנותיו בהריון, וביקשו ברכה (תשורה שוחט ד' תמוז תשע"ז, והעתקת המזכיר):

ומכל החמשה – מציעים דוקא כזה שיצא מאה"ק לחו"ל, שיפסיק הפצת התומ"צ והמענינות וכו'

וכ"ז לזכות אביו שליט"א!?

אזכיר עה"צ

שנו

[תשמ"ח]

מענה לר' אלעזר חיים לפידות (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנן וזכות הרבים תלוי בו):

הפ"נ נת'.

ובברכת הצלחה בעסקיו וכו'

ומועתק בזה מהספר לבושי שרד סי' ק"ג

חייב כל אדם להחזיק במדת הצדקה ושיהי' לו כיס מיוחד לצדקה . . . כשמזדמן לו מי שצריך לקבל צדקה אז יחלק מהכיס . . .

אזכיר עה"צ

שנז

[תשמ"ח]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שכתב עבור א' השלוחים בערי השדה במדינת ארגנטינא ששואל האם לבנות בנין לבית חב"ד (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

כעצת ידימ"ב בדהתפואה"ז אזעה"צ

שנח

[תשמ"ח]

מענה להשליח ר' שאול משה אליטוב שכתב עבור א' המקורבים שלו ששואל ע"ד עתידו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' זכות הרבים תלוי' בו):

כעצת רב מורה הוראה בפועל מכירו

אזכיר עה"צ

לזכות

התמים **אהרן** בן פנינה שי'

ראטה

וב"ג **חי' מושקא** בת חנה שתחי'

שלאנגער

בקשר עם בואם בקשרי השידוכין

*

נדבת בני משפחתם שיחיו

•

לזכות

הרה"ת ר' **מנחם מענדל** וזוגתו מרת **חי' מושקא** שיחיו

וויינפעלד

לרגל התמנותם להיות שלוחי כ"ק אדמו"ר שליט"א

יה"ר שיהי' להם הצלחה בשליחותם

להכין את העולם כולו לקבלת פני משיח צדקנו

ושיזכו להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א

תיכף ומיד ממש!

לע"נ

מרת **רחל** בת **יעקב** ע"ה

אשת הרב משה דובער סילמאן ז"ל

רב במיניסאטא, ארה"ב

הייתה מקושרת לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח

וגם זכו שמצאצאיהם חסידי חב"ד

ושלוחי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

נפטרה י"ג מרחשון ה'תש"פ

ת' נ' צ' ב' ה'

נדבת בניהם **שמעון אליעזר ויעקב אליעזר** שיחיו

סילמאן

•

לע"נ

הרה"ת ר' **שלום דובער** בהרה"ח ר' **אהרן לייב** ז"ל

ראסקין

נפטר ש"ק פ' בהר, כ"ף אייר, ה'תשע"ט

ת' נ' צ' ב' ה'

נדפס על ידי משפחתו שיחיו לאורך ימים ושנים טובות

לע"נ

האשה החשובה

בעלת צדקה וחסד

מרת **סימא** בת ר' **אלעזר** (לייזער) ז"ל

נירענבערג

מעיר סקווירא

נפטרה בדר"ח מרחשון ה'תשס"ג

ת.נ.צ.ב.ה.

*

נדפס ע"י ולזכות

יו"ח למשפחת **באטלער** שיחיו

לזכות

החתן התמים **לוי יצחק שי'**

גינסבערג

וב"ג **חי' מושקא שתחי'**

קליין

בקשר עם בואם בקשרי שידוכין

יה"ר שיקויים בהם ברכתנו הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א
לבנות בית נאמן בישראל על יסודי התורה והמצוה כפי
שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות

*

נדבת משפחתם שיחיו

•

לע"נ

ר' **שמואל יעקב בן משה**

נדבת בנו שיחי' לאיוש"ט

•

לזכות

הת' **לוי יצחק שי' וילהלם**

בקשר עם יום הולדתו ביום כ"ד מרחשון

לזכות

שלוחי כ"ק אדמו"ר למדינת איטלי

וברחבי תבל

ולרפואה שלימה

להרה"ג הרה"ח **גרשון מענדל** בן רבקה לאה שי

גרליק

שליח ראשי למדינת איטלי

*

נדבת משפחתו שיחיו

•

לע"נ

הרה"ח ר' **שמריהו** ב"ר יצחק ע"ה

קאצין

נלב"ע ביום א' דסליחות, כ"ב אלול, ה'תשע"ט

ת.נ.צ.ב.ה.

*

נתרם ע"י ולזכות יוצאי חלציו שיחיו

לזכות

הת' **אהרן הלוי שי' פאפאק**

וב"ג **חנה ברכה שתחי' קירשנבוים**

בקשר עם בואם בקשרי שידוכין

*

נדבת הוריהם

השליח הרב **מנחם מענדל הלוי** וזוגתו **אביגיל שיחיו**

פאפאק

הרב **אברהם** וזוגתו **רחל שיחיו קירשנבוים**

•

לזכות

הת' **ברוך שניאור שי' ברוין**

בקשר עם היכנסו לגיל מצוות ביום ו' כסלו הבעל"ט

יה"ר שיגדל להיות חסיד ירא שמים ולמדן ככוונת ורצון

כ"ק אדמו"ר שליט"א

*

נדבת משפחתו שיחיו

לזכות

הרה"ח הרה"ת ר' ישעי' זושא שי' וזוגתו מרת אסתר תחי'

ובניהם ובנותיהם

הרה"ת מרדכי דובער וזוגתו מנוחה רחל,

ובניהם רפאל משה, בן-ציון ישראל מאיר, מרים לאה פערל

הרה"ת חיים ישראל וזוגתו מוסיא,

ובניהם מנחם מענדל, אברהם דוד, נתן, מנוחה, בלומא לאה

הרה"ת לוי יצחק וזוגתו חי' מושקא

ובניהם אברהם דוד, רפאל משה, מנחם מענדל

הרה"ת מנחם מענדל וזוגתו חי' מושקא

ובניהם רפאל משה, אברהם דוד

מרת חי' מושקא ובעלה הרה"ת יעקב יוסף

ובניהם רפאל משה וחווה מרים שיחיו ראסקין

מרת נחמה באשא ובעלה משה דובער

ובנם אברהם דוד שיחיו בעגון

שרה רחל, רפאל משה

שיחיו

ווילהעלם

לברכה והצלחה, אושר ועושר

וימלא השי"ת כל משאלות לבם לטובה ולברכה

בגשמיות וברוחניות גם יחד

לזכות

הת' **מנחם מענדל שי' קונין**

וב"ג **בינה רחל שתחי' גארמאן**

בקשר עם בואם בקשרי שידוכין

יה"ר שיבנו בנין עדי עד, בית נאמן בישראל

על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה

זוהי תורת החסידות

*

נדבת משפחתם שיחיו

•

לזכות

המתעסקים בעבודת הקודש

עריכת והדפסת "ליקוט מענות קודש"

להצלחה רבה בכל עניניהם

ויזכו לגרום נח"ר רב לכ"ק אדמו"ר שליט"א

לזכות

שלוחי כ"ק אדמו"ר שליט"א

ברחבי תבל

בקשר עם כינוס השלוחים העולמי

שיהי' להם הצלחה רבה בכל עניניהם

מתוך הרחבה בגשמיות וברוחניות

ובמילוי שליחותם

"קבלת פני משיח צדקנו"

ושיזכו להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א

תיכף ומיד ממש

*

נדבת הרוצה בעילום שמו

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א